PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 97 (13.630)

Trst, petek, 27. aprila 1990

Izjalovili so se vsi napori za prekinitev stavke strojevodij

Minister Bernini se trudi da bi prepričal cobase

Glavni kamen ovire pa je še vedno uprava železnic, ki noče popustiti cobasom
Konfederalni sindikati so pripravljeni na pogajanja ob spoštovanju »pravil igre«

RIM — Včeraj ob 14. uri se je začela 48-urna stavka »koordinacije enotnih strojevodij« (cobas), ki se jim je pridružil še avtonomni sindikat SMA in CISNAL. Zaman so bili torej vsi poskusi, da bi cobase prepričali, naj prekličejo stavko. Minister za prevoze Carlo Bernini je s predstavnikom strojevodij Eziom Gallorijem dosegel okviren sporazum, prav tako s konfederalnimi sindikati, uprava italijanske železnice pa do sinoči še ni odgovorila na zahteve cobasov, ki so pripravljeni preklicati stavko, če se bodo lahko pogajali o obnovi delovne pogodbe za isto mizo s konfederalnimi sindikati.

Zaradi dobesedno bizantinskega vodenja celotnega zapleta, izredni komisar Schimberni se je obregnil celo na razliko med »začasno odpovedjo« in »preklicom« stavke, ni čudno, da se stopnjujejo napadi tako na »trmo« železniške uprave kot na »odsotnost« vlade. Resnici na ljubo je Bernini včeraj skušal rešiti položaj, a brez uspeha. Danes ob 10. uri bo ponovno poskusil prepričati sprte strani, da najdejo časten izhod. Konfederalni sindikati so ga že našli. Cobasi naj postanejo pravi sindikat, ki spoštuje pravila igre, Schimberni naj jih formalno povabi na pogajanja in ti bodo kot obljubljeno preklicali stavko. A kaj ko železnica vztraja, da morajo cobasi prekiniti stavko in šele nato jih bodo povabili.

Generalni tajnik UIL Benvenuto je včeraj navedel, da ne razume shizofreničnega vodenja pogajanj o obnovi delovne pogodbe železničarjev s strani vlade in uprave železnic. »Občutek imamo, da se vlada in Schimberni dobesedno igrata skrivanice«, je poudaril Benvenuto. Bruno Trentin pa je za CGIL navedel, da je konfederacija pripravljena sodelovati tudi s cobasi, če bodo ti spoštovali pravila sindikalnega boja.

Med strankami že letijo obtožbe in pozivi, naj se sedanji zaplet končno reši. Temu ni tuje včerajšnje opozorilo predsednika združenja uporabnikov in potrošnikov storitev Assoutenti Giuseppeja Scrofina, ki je opozoril, da so porabniki tudi volilci, 6. maj pa je zelo blizu, tako da bo lahko vsak polagal račune. Koga bodo proglasili za krivega, še ni jasno, vsekakor pa to ne bi hotel biti nihče, saj so bile težave za potnike precejšnje.

4.190 milijard lir aktive italijanske plačilne bilance

RIM — Italijanska plačilna bilanca je v marcu zabeležila pozitivni saldo v višini 4.190 milijard lir. V istem obdobju lani je bil pozitivni saldo 3.130 milijard lir. Po podatkih Bance d'Italia je temu rezultatu botroval bančni priliv v višini 2.996 milijard lir, k temu je treba dodati še za 4.668 milijard lir investicij in posojil, medtem ko je znašal pasivni devizni odliv 3.474 milijard lir.

V marcu so se zvišale tudi italijanske denarne rezerve, ki so znašale 97.385 milijard lir, in sicer 33.606 milijard lir v zlatu, 50.105 milijard lir v tujih valutah, 11.029 milijard lir v ecujih, 1.264 milijard lir v posebnih vlogah in 1.755 milijard lir v dejavnostih pri mednarodnem denarnem skladu.

Kohl in Mitterrand v Parizu tudi o Litvi

Združitev obeh Nemčij ob istočasnem procesu evropske integracije

PARIZ — Francoski predsednik Mitterrand in zahodnonemški kancler Kohl sta včeraj v Parizu končala dvodnevne pogovore, ki so bili posvečeni nemški združitvi in istočasnemu procesu evropske gospodarske in politične integracije. Skupne predloge bosta Mitterrand in Kohl že jutri predstavila na vrhu voditeljev evropske dvanajsterice v Dublinu. Državnika sta tudi pozvala Sovjetsko zvezo in Litvo, da najdeta skupno pot, ki naj bi vodila preko začasne zamrznitve litovske odločitve o neodvisnosti.

Na zaključni tiskovni konferenci sta tudi napovedala, da naj bi še pred koncem leta prišlo do vrhunskega zasedanja NATO, ki naj bi bilo v celoti posvečeno oceni položaja, ki zadeva razorožitvene procese na Vzhodu in Zahodu. Kohl je s tem v zvezi izrazil upanje, da se bo ob tej priliki na ustrezen način spregovorilo tudi o modernizaciji evropskih raket kratkega dometa.

Na jutrišnjem vrhu v Dublinu se bosta nemški in francoski voditelj tudi zavzela, da dvanajsterica določi dokončen koledar za sklic medvladne konference o politični enotnosti. Oba sta tudi poudarila, da se tako Francija kot ZRN zavzemata, da pride do evropske gospodarske in politične unije že 1. januarja 1993.

Kohl pa je Mitterrandu tudi zagotovil, da skorajšnja monetarna unija z NDR ne bo imela negativnih posledic za valutna razmerja v Evropi. Prav v zvezi z napovedano monetarno združitvijo obeh Nemčij v začetku julija pa se je včeraj oglasil tudi predsednik zahodnonemške centralne banke Bundesbank Otto Poehl. Ta je na 15. kongresu zahodnonemškega bančnega združenja dejal, da bo podprl manjalno razmerje med zahodno in vzhodno marko, kot ga je predlagala zahodnonemška vlada. Toda Poehl, ki je bil v začetku zaradi strahu pred inflacijo in drugimi negativnimi posledicami za nemško gospodarstvo odločno proti menjavi zahodne z vzhodno marko v razmerju ena proti ena, ob izjavah o podpori ni pozabil povedati, da »kot predsednik Bundesbank ni pripravljen podpreti morebitnih drugih ugodnosti, ki bi jih zahodnonemška vlada morebiti še ponudila vzhodnim bratom. Že sedanja ponudba je namreč na meji ekonomske upravičenosti.«

Padec zadnjih deviznih ovir

RIM — Vlada bo na svoji današnji seji obravnavala vrsto perečih vprašanj, najbolj pomemben pa je vsekakor ukrep, ki določa odpravo sleherne omejitve pri izvozu kapitala iz Italije. Po odobritvi zakonskega ukrepa bodo italijanski državljani lahko odpirali tekoče račune v tujini, varčevali v tuji valuti tako v italijanskih bankah kot v bankah v tujini. Ne samo to: Italijani bodo lahko plačevali svoje račune (na primer zdravnika, ali odvetnika, ali nakup stanovanja) v tuji valuti.

Olajšana bodo seveda tudi potovanja italijanskih turistov v tujino, saj ne bodo več potrebovali bančnih potrdil: lahko bomo celo nesli več kot 2,5 milijona lir, kot smo jih lahko do sedaj.

Kljub temu pa ostajajo še vedno nekatere težave. Italijanska vlada bi vseeno rada vedela, vsaj približno, koliko lir ji odhaja v tujino. Tu gre tudi za komplicirane davčne izračune, tako da bodo banke morale voditi evidenco tistih klientov, ki bodo naložili več kot 20 milijonov lir v tujino.

Kandidata SPD je zabodla 42-letna paranoična ženska, ki si je želela slave

Oskar Lafontaine ni v smrtni nevarnosti in hoče nadaljevati svoj predvolilni boj

Arhivski posnetek Oskarja Lafontaina (Telefoto AP)

BONN — Trije kirurgi univerzitetne klinike v Kölnu so v noči na četrtek tri ure operirali Oskarja Lafontaina, ki mu je neprisebna Adelheid Streidel zasadila v grlo 30-centimetrov dolgo rezilo kuhinjskega noža. Po zahtevnem kirurškem posegu pa so z zadovoljstvom sporočili vest, da je Lafontaine srečno preživel operacijo, ki mu ne bi smela pustiti težjih posledic. Že včeraj je kandidat sodialdemokratske stranke za mesto zahodnonemškega kanclerja smel zapustiti posteljo in si je privoščil nekjaminutni sprehod po sobi kliničnega centra. Lafontaine je spregovoril celo nekaj beseds predsednikom SPD Hansom Jochenom Voglom, ki ga je prvi obiskal, in mu sporočil, da naj nikar ne išče novega kandidata za politični dvoboj z dosedanjim kanclerjem Kohlom. Lafontaine je namreč pripravljen ponovno stopiti v politično areno in to v času, da bo lahko branil stališča nemških socialistov na volitvah, ki bodo decembra letos.

»Napoleon iz Saara« je torej srečno preživel težko preizkušnjo in ostal zvest slovesu »trdoživega« politika, osebe, ki je v dosednji politični karieri zabeležila nekaj pomembnih uspehov. Oskar Lafontaine je namreč že pri 23 letih vodil mladinsko organizacijo socialdemokratske stranke JUSO, pri 32 letih pa je bil izvoljen za najmlajšega župana v ZRN. Predsedstvo deželne vlade v Saaru si je priboril po 41. rojstnem dnevu, 19. marca letos pa so ga potrdili za kandidata, ki bo v imenu SPD skušala odvzeti Kohlu vlogo kanclerja.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Agenti spremljajo iz dvorane neprisebno Adelheid Streidel, po napadu na kandidata SPD (Telefoto AP)

Kmalu začetek gradnje Jadranske avtoceste

LJUBLJANA — Jadranska avtocesta (JAC) bo speljana čez vse jugoslovanske republike in pokrajino Kosovo, začela se bo v Kozini, končala pa v Skopju, dolga pa bo 1008 kilometrov. V Sloveniji bodo zgradili 29,3 kilometra dolg odsek JAC od Kozine do Rupe, ki je po eni strani jugoslovanska državna obveznost, saj je ena od treh osimskih avtocest, po drugi pa začetek jadranske avtoceste. Prav zato bodo to cesto gradili izključno na komercialni osnovi z angažiranjem tujih kreditov prek mešanega podjetja, izposojeni denar pa bodo vračali s cestnino in iz zaslužka v (turističnih) objektih ob avtomobilski cesti.

Že prihodnji mesec ali najkasneje junija naj bi začeli graditi odsek Razdrto-Čebulovica. Delo še ni oddano, zanj pa se potegujeta skupaj SCT in Primorje ter italijansko podjetje Italstrade.

S tujimi partnerji iz Italije iz ZRN potekajo pogovori o pospešeni gradnji avtoceste Ljubljana-Zagreb.

Svetovna banka je Jugoslaviji odobrila 292 milijonov dolarjev posojila za gradnjo avtomobilskih cest. Slovenija bo dobila 60 milijonov dolarjev.

Tudi Srečko Colja med letošnjimi nagrajenci Osvobodilne fronte

LJUBLJANA — V mali dvorani slovenske skupščine so včeraj podelili zlata odličja Osvobodilne fronte. Med tokratnimi nagrajenci je na predlog SKGZ bil tudi tržaški antifašist Srečko Colja, na čigar plaketi piše »Za prispevek v boju in uveljavitev tržaških Slovencev.« V obsežnem življenjepisu omenjajo njegov protifašistični boj, vlogo na drugem tržaškem procesu in napore v celotnem povojnem razdobju.

Svečan govor je tokrat imel podpredsednik Socialistične zveze Viktor Žakelj, ki se ni izognil vročim temam današnjega slovenskega trenutka. Govoril je o resnično tektonskih premikih, ki so zajeli ves svet in ne samo Jugoslavijo in Slovenijo. Kritično je obravnaval razdobje Osvobodilne fronte, ki pa je istočasno največje samoobrambno in prenovitveno dejanje v najnovejši zgodovini slovenskega naroda. To je bila spontana reakcija slovenskega naroda, ki je bil obsojen na smrt, domači povampirjeni ekonomski liberalizem pa ga je do kraja razkrojil in ga naredil za narod hlapcev. Volitve se ne smejo pretvoriti v volitve proti včerajšnji oblasti, ki ni znala uresničiti vse oefarske ideale, temveč morajo pomeniti dejanje medsebojne pomiritve, pogumnega zastavljanja vprašanj in še pogumnejših odgovorov.

Trg, strankarsko pluralnost moramo in jemljemo v Sloveniji kot civilizacijski prvini, ki kljub slabotnim vendarle najboljše regulirata gospodarsko in družbeno življenje. Svoje izvajanje je Viktor Žakelj zaključil z novim originalnim pozdravom: »Smrt enoumju - napredek Slovenstvu!« (B. S.)

V Nikaragvi so contrasi že zagrozili, da bodo ponovno segli po orožju

Globok razdor v koalicijskem kartelu UNO prva preizkušnja za predsednico Chamorro

MANAGUA — Niakragva je dokaj skopo praznovala zamenjavo na političnem vrhu države, ki jo je desetletna vojna potisnila v težko gospodarsko krizo. Dosedanji predsednik Daniel Ortega in demokratično izvoljena voditeljica koalicijskega kartela UNO Violeta Chamorro sta si predala trak s trobojnico brez impozantnih proslav, nato pa sta se morala oba spoprijeti s perečimi težavami, ki tarejo Nikaragvo. Gospa Chamorro je izkoristila priložnost, da so se v Managui mudili zastopniki tujih vlad, ki so poslale svoje premiere na predsedniško proslavo, da jih je prosila za pomoč. S posebno gorečo prošnjo se je obrnila tudi na italijanskega ministrskega predsednika Andreottija, ki je izvoljeni predsednici potrdil obljubo, da bo Italija pomagala novi Nikaragvi.

Vendar se je morala gospa Chamorro že včeraj soočati s političnim dejstvom, ki ga je marsikateri preroško navdihnjen opazovalec omenil, ko so v državi ustanavljali raznobarvno koalicijo UNO. Kako bo toliko strank, ki gledajo na ista vprašanja tako s konservativnega kot s skrajnolevičarskega zornega kota, usklajevalo svojo vladno politko, je bilo res vprašanje, kateremu bi težko našli odgovor. Sedaj pa se je izkazalo, da se je kartel UNO že razbil na dve veliki grupaciji.

Približno polovica (29) poslancev je namreč potegnila s podpredsednikom republike Virgiliom Godoyem, ki ga podpirajo konservativci in veliki, čeprav redki nikaragovski podjetniki, nekoliko manj poslancev (22) pa podpira socialdemokrata Alfreda Cesara. Tako Godoy kot Cesar se dejansko potegujeta za realno upravljanje države in v obeh primerih naj bi izvoljena predsednica zadoščala le formalni funkciji. Do prvega velikega razdora je že prišlo včeraj, ko se je razvedla vest, da bo gospa Chamorro potrdila na čelo vojske generala Humberta Ortego. Dva ministra sta se odrekla funkciji še pred svečano prisego, nekatere frakcije contrasov pa so dejale, da ne podo spoštovale premirja.

Na sliki (AP)**: gospa Chamorro s predsedniškim trakom**

V Bukarešti odpustili šefa policije

BUKAREŠTA — Romunski premier je včeraj odstavil šefa policije, kateremu očita, da ni hotel s silo razpršiti množične manifestacije, ki te dni potekajo v romunskem glavnem mestu. Napetost v Romuniji se med tem stopnjuje. Že od nedelje trajajo demonstracije proti začasni vladi, Jonu Iliescu in Petru Romanu. Množica jih obtožuje, da so enostavno zamenjali Ceausescovo diktaturo s svojo. V Romuniji, pravijo demonstranti, ki imajo na majicah ironičen napis »vsi smo huligani«, velja še vedno komunistični diktatorski režim.

Politični opazovalci v Romuniji menijo, da so množične manifestacije spontane. Udeležujejo se jih tudi heroji prvih dni protikomunistične revolucije kot na primer kapetan Mihai Lupoi, ki so ga najprej imenovali za ministra za turizem, potem pa ga hitro odstavili, češ da je vse preveč svojeglav.

Omeniti je treba, da so manifestacije v teku tudi v Temišvaru, kjer je izbruhnil prvi val revolucije.

Demos in liberalci se pogajajo o oblikovanju koalicijske vlade

LJUBLJANA — Po mestnih ulicah visijo zastave: slovenska in jugoslovanska, manjka pa tretja rdeča, bivša partijska; z izjemo vojašnic, kjer visijo še vedno vse tri. Ozračje je povsem pomladansko-praznično. Ljubljana in vsa Slovenija hiti na praznike, ki bodo trajali nekaj dni. Do srede se bo z nekaj izjemami tudi ustavilo politično življenje in z njim vsa kombinatorika in politične odločitve povezane z novo slovensko vlado.

Danes dopoldne se bosta sestali delegaciji Demosa in liberalcev, da se pogovore o možnosti koalicijske vlade, ki bi imela v takem primeru v parlamentu krepko večino in ne bi bilo več nobenih tveganj. Toda možnosti za dogovor je bore malo. Liberalci vztrajajo, da je treba razgovore pričeti »od nulte točke« in torej mora priti na dnevni red razgovorov: program, sestava in vodstveni organi skupščine, predsednik in sestava vlade. Demos pa je kandidata za predsednika skupščine in vlade že določil, kliče pa k sodelovanju na osnovi svojega na volitvah sprejetega programa.

Seveda pa bo današnji razgovor bolj otipavanje, vendar pa je tudi res, da je prav med ZSMS in nekaterimi strankami Demosa toliko načelnih, političnih in psiholoških razlik, da je resnejše sodelovanje izredno težko.

V sredini prihodnjega tedna pa se bo pričel razgovor o sestavi vodstvenih organov slovenske skupščine, ki ga je Demos predlagal vsem skupinam slovenskega parlametna. Ta razgovor naj bi potekal na osnovi Demosovega kandidata za predsednika skupščine Bučarja, toda ob dogovoru za ostala vodstvena mesta: podpredsednike in predsednike treh zborov. Tudi ta pogajanja so pomembna, če se dogovore, bo delo v parlamentu teklo kolikor toliko brez težav, drugače pa se lahko zatakne že 7. maja v ponedeljek popoldne na prvi seji, ko bodo volili predsednika. Ostra obstrukcija, oziroma odločna opozicija, prinaša težave v vse izvoljene organe, to pa bi se čutilo tudi v Sloveniji, zlasti ker ima sicer Demos nesporno večino, vendar je ta večina številčno šibka.

Stara slovenska vlada se je včeraj zbrala na zadnjem zasedanju. Odobrila je obsežno poročilo o štiriletnem delu, ki je bilo izredno zapleteno zaradi gospodarske krize, odnosov v Jugoslaviji in prehoda v nov demokratični družbeni red. Vlada je priložila nekaj zajetnih dokumentov, ki bodo lahko koristno služili novi glede mednarodnih odnosov, povezave z ES in še zlasti gospodarskih vprašanj.

Odločno pa so zavrnili obtožbe, da razprodajajo državno premoženje, da so ponaredili člen zakona o zaposlitvi bivših uslužbencev družbeno političnih organizacij in glede ustanovitve investicijske banke. Vedno so strogo spoštovali zakon in izvršili vse, kar je v skladu s predpisi ter zaupanjem skupščine.

BOGO SAMSA

Še o diferenciaciji novinarskega kadra v srbskih medijih

BEOGRAD — *V Delu so pred dnevi objavili sporočilo novoustanovljenega (ustanovljeno je bilo pred dobrima dvema tednoma) Jugoslovanskega združenja poklicnih novinarjev ob vmešavanju politike v poklicna opravila novinarjev in urednikov na TV Novi Sad in ob moralni in gmotni degradaciji okoli 40 novinarjev iz Politikine hiše. Predvčerajšnjim pa je združenje, katerega predsednik je novinar Borbe in urednik Dragoljub Žarković, pripravil tiskovno konferenco o teh primerih. O suspenzu novosadskih urednic TV dnevnika Đođe Tot-Isakov in Biljane Vorkapić in njunega urednika Petra Petrovića smo že pisali, naj tokrat več prostora namenimo vprašanjem in odgovorom v zvezi z afero Politika. Potem ko so v Politiki pred dvema tednoma sprejeli nov pravilnik o delovnih dolžnostih in nagrajevanju, je okrog 40 novinarjev dobilo odločbe, s katerimi jih vodstvo hiše obvešča, da ne delajo več enakih del kot do včeraj ali pa jih o tem sploh ne obvešča, temveč jim samo sporoča, da so od zdaj v tem in tem plačilnem razredu s plačo, ki jim jo je določil neznano kdo. Novinar Nina in član upravnega odbora novega novinarskega združenja Miloš Vasić je povedal, da je (enako še nekaj njegovih kolegov v Ninu) dobil odločbo, po kateri se razporeja na manj zahtevne naloge, ki zahtevajo navodila šefa. Kot pojasnili, to sploh ni novinarska kategorija, saj je plača zanjo slabša od plač čistilk in vratarjev v Politiki. Tega, da Vasić, Aleksandar Tijanić in še nekateri zdiferencirani novinarji, sodijo v vrh jugoslovanskega novinarstva, ni treba posebej poudarjati. Če bi nehal pisati, pravi Vasić, bi lahko dobil odpoved, češ da ne delam, zdaj pa je razporejen v kategorijo, ki mu pisanje prepoveduje. Lahko pa njega in še mnoge novinarje Politike, ki so govorili o svojih dolgoletnih težavah obsodijo za blatenje lastne hiše, kar pa je po novem pravnilniku prav tako prepovedano, in spet so lahko na cesti!*

Vse to v Politiki počne njen direktor Živorad Minović in njegova uredniška ekipa. Nekaterim ljudem odvzemajo področja pisanja, drugi so sicer pisali, pa jim niso objavljali besedil, tretjim so besedila krajšali in še huje - celo dopisovali svoje komentarje.

Obvezno avtomobilsko zavarovanje bo dražje

RIM — S prvim majem se bo podražilo obvezno avtomobilsko zavarovanje za 2,4 odstotka. Medministrski odbor za cene je tako včeraj pod predsedstvom ministra za industrijo Battaglie le delno sprejel zahtevo zavarovalnic, ki so zahtevale 6,9-odstotno podražitev. Podražitev dosega približno polovico programirane inflacije do konca leta. Poleg dražjega zavarovanja pa je medministrski odbor povečal tudi število razredov v zvezi s klavzulo »bonus-malus« od 13 na 18. Povečanje števila razredov »bonus-malus« bo pazljivejšim voznikom omogočilo, da v najboljšem primeru lahko pridejo tudi do za približno 50 odstotkov nižje zavarovalne premije od začetne.

Nad vse ostrejši zaplet v Litvi legla senca samozažiga v Moskvi

MOSKVA — Nad litovsko krizo je včeraj legla senca samomora 52-letnega litovskega državljana Stanislovasa Žiamaitisa, ki se je pred Boljšoj teatrom v Moskvi polil z bencinom in zažgal. Čeprav so ga takoj prepeljali v bolnišnico, pa so bile opekline od druge do četrte stopnje po celem telesu prehude in je nesrečnik že nekaj ur kasneje izdihnil.

V Moskvi se je včeraj delegacija litovskega parlamenta srečala s predsednikom sovjetskega parlamenta Lukjanovom, s katerim pa so se pogovarjali le neuradno. Iz sovjetskega zunanjega ministrstva se je zvedelo, da obstajajo možnosti za začetek dialoga pod določenimi pogoji. Ti določeni pogoji pa so preklic ali vsaj zamrznitev sklepa o proglasitvi neodvisnosti Litve.

O Litvi je včeraj govoril tudi Gorbačov, ki je litovskemu vodstvu očital avanturizem, vendar pa je izrazil upanje, da bo prevladal razum in se bo našla ustrezna politična rešitev na podlagi pogovorov med predstavniki zainteresiranih strani.

Laburistični voditelj Šimon Peres vrnil mandat predsednik Herzog ga bo že danes poveril Šamirju

JERUZALEM — Vodja izraelskih laburistov Šimon Peres je sinoči po 36 dneh neuspešnih poskusov vrnil mandat za sestavo nove vlade predsedniku republike Haimu Herzogu. Ta bo po vsem sodeč že danes poveril mandat voditelju sredinskodesničarskega bloka Likud in dosedanjemu premierju Šamirju.

Že nekaj dni je bilo vsem jasno, da Peresu ne bo uspelo v njegovi nalogi, saj mu je uspelo pridobiti le 60 poslancev od 120-članskega parlamenta. Mnenja političnih opazovalcev so sedaj deljena. Medtem ko nekateri trdijo, da bo imel Šamir lažje delo, ker bo lahko iskal podporo v verskih in desničarskih strankah, pa so drugi prepričani, da to ni uresničljivo. Če bi Šamir pristal na zahteve izraelskih verskih skrajnežev, bi si naprtil še hujše nasprotovanje ameriškega kongresa in washingtonske administracije.

Prav tako ni izgledov, da bi lahko obnovili »veliko koalicijo« med Likudom in laburisti. To je še sinoči brez večjega prepričanja ponujal Peres. Reševanje zapleta z usodo zasedenih ozemelj bo po vsem sodeč še pogojevala sestavo nove vlade, tako da so številni prepričani v neizbežnost predčasnih volitev. Nasilje na zasedenih ozemljih se namreč nadaljuje, ob včerajšnjem koncu ramadana je izraelska vojska v Gazi ubila dva Palestinca in ranila drugih 150.

Češkoslovaški predsednik Vaclav Havel, ki se mudi na uradnem obisku v Izraelu se je včeraj v vzhodnem Jeruzalemu sestal z desetimi palestinskimi veljaki z zasedenih ozemelj, ki so ga pozvali naj pomaga pri mirnem reševanju bližnjevzhodnega zapleta. Havlov tridnevni obisk poteka v znamenju izrednih varnostnih ukrepov (Telefoto AP)

● Atentat na Oskarja Lafontaina

NADLJEVANJE S 1. STRANI

Oskar Lafontaine bo že v prihodnjih tednih smel zapustiti kölnsko bolnišnico in zaključiti terapijo v rodnem Saaru, to, da je preživel atentat pa prav nič ne moti žensko, ki ga je zabodla. Preiskovalci so namreč brez težav ugotovili, da je 42-letna Adelheid Streidel umsko prizadeta ženska, ki je že nekaj mesecev skrbno načrtovala neprisebno gesto, ni pa ciljala na Lafontaina. V prejšnjih tednih je namreč nekajkrat telefonirala tajništvu SPD in povpraševala po koledarju predvolilnih shodov raznih socialdemokratskih kandidatov. Še na dan atentata je v belo oblečena ženska prepustila »žrtvam«, naj sami izbereta koga bo napadla z nožem.

Streidelova je namreč skrivala nož v šopu rdečih in belih nageljnov, ki jih je ponudila tako Lafontainu kot njegovemu kolegu Johannesu Rau. Oba sta bila na govorniškem odru v občinski dvorani kölnske četrti Mülheim. Opazila sta žensko, ki se jima je približala in sta izmenjala z njo tudi nekaj besed, kot je povsem jasno razvidno tudi iz televizijskih posnetkov, saj se je tragedija odvila v neposrednem prenosu. Lafontaine se je nato sklonil, da bi od ženske prejel dar, a mu je Streidelova zasadila nož v grlo.

Ko so jo aretirali je okamenela in ni dala iz sebe niti najmanjšega glasu. Šele kasneje je priznala, da je imela samo en cilj: hotela je, da bi jo ovekovečili na naslovnih straneh vseh dnevnikov (kar ji je uspelo že predsinočnjim), želela pa si je tudi pred sodnike (prav gotovo bo uspešna tudi v tem). Žensko bodo zaprli v umobolnico, sicer pa je že pred nekaj leti morala pred sodnike zaradi zažigalske akcije. Takrat pa so jo oprostili, ker je bila neprisebna in odločno paranoična osebnost.

Tudi sedaj ni znala točneje obrazložiti pomena svojega napada na Lafontaina, vendar je dejala, da je morala ciljati na politika, ker je to ugledna osebnost.

V tem je imela uboga ženska popolnoma prav, saj je Oskar Lafontaine dejansko izstopajoča politična osebnost, ki bi lahko resno ogrožala osemletno »vladavino« krščanskega demokrata Helmuta Kohla. Sedanji kancler je zvedel za atentat na svojega neposrednega antagonista v Parižu in je Lafontainu poslal občuteno brzojavko z voščili, naj čim prej okreva.

Lafontaina bodo v prihodnjih dneh obiskali zastopniki evropskih socialističnih strank, voščila, da bi lahko že v kratkem ponovno poprijel za pomembno predvolilno kampanjo, pa sona Lafontaina naslovili italijanski socialisti Craxi, Martelli, De Michelis in Boniverjeva. Iz Manague mu je poslal osebno brzojavko ministrski predsednik Andreotti, Lafontainu pa sta poslala tovariški pozdrav tudi Occhetto in Napolitano.

Občina Grmek: nove pobude v korist slovenske manjšine

ČEDAD — Občinski svet iz Grmeka, kjer ima večino občinska lista z županom Fabiom Boninijem (na bližnjih volitvah ne bo več kandidiral) na čelu, je na zadnji seji odobrila dve važni resoluciji, s katerima občinska skupščina sprejema jasna stališča, kot je sicer v njeni tradiciji s sedanjo napredno upravo, glede dveh važnih vprašanj, ki zadevata slovensko narodnostno skupnost.

Prva, predložil jo je odbornik Renzo Rucli, se dotika vprašanja zakonske zaščite slovenske manjšine. V dokumentu se ugotavlja, da bo parlament kmalu začel razpravo o zaščitnem zakonu, kar občinski svet pozdravlja z velikim zadovoljstvom in kar je bilo doseženo, je rečeno, z vztrajnim delom najbolj živih sil. Poudarja se tudi, da morajo uživati vsi državljani slovenske narodnosti enake pravice brez omejevanj in razlikovanj in opirajoč se na dejstvo, da v videmski pokrajini že stoletja živi prebivalstvo slovenskega jezika, občinski svet izraža željo, da bi italijanski parlament čimprej odobril zakon o zaščiti slovenske manjšine. Vsebina tega zakona naj bi bila zasnovana na temeljih civilnih odnosov in na osnovi strokovnih podatkov. Ta zakon bi moral nadalje zagotoviti enako raven zaščite, v primerjavi z drugimi pokrajinami, tudi Slovencem videmske pokrajine, predvsem v odnosih z javnimi uradi. Poleg tega je v dokumentu grmeškega občinskega sveta poudarjeno, da bi moral zakon predvideti učinkovite ukrepe, s katerimi zapolniti vrzel med slovenskimi prebivalci videmske pokrajine in onimi, ki živijo v drugih pokrajinah, in to predvsem na področju šolstva, da bi pač tudi ti kraji razpolagali s slovenskimi šolami vseh vrst in stopenj. Po željah občinskega sveta bi moral zakon vsebovati tudi predpise gospodarskega značaja, da bi se pač ti kraji ne izpraznjevali in da bi prebivalstvo imelo zagotovljeno delovno mesto na domačem teritoriju. Župan Bonini bo ta sklep grmeškega občinskega sveta odposlal vsem pristojnim oblastem.

Drugi dokument, ki ga je ravno tako predložil odbornik Renzo Rucli, se nanaša na slovenske televizijske oddaje. V njem se najprej ugotavlja, da zakon štev. 103 iz leta 1975 take odadje tudi predvideva in da na ekranih lahko že gledamo programe v francoščini in nemščini. Poleg tega se ugotavlja, da je tržaški sedež RAI v stanju za oddajanje slovenskih programov. Jasno je, da prebivalstvo iz Benečije potrebuje oddaje tudi v slovenskem jeziku. Izhajajoč iz vsega tega občinski svet obvezuje (z glasovi strank večine) občinski odbor, da poseže pri vseh zainteresiranih ustanovah in seveda pri RAI, da bi slovenski programi stekli čimprej in da bi jih seveda prebivalstvo teh krajev tudi lahko sprejemalo.

Za boljše sodelovanje ob meji

V Celovcu srečanje Haider - Carbone

CELOVEC — Madridska konvencija iz leta 1980 »Okvirni sporazum za obmejno kooperacijo krajevnih skupnosti in oblasti«, ki v Italiji velja od meseca junija 1985, v Avstriji pa od začetka leta 1983, je bila osnova pogovora na včerajšnjem prvem uradnem sestanku v Celovcu, na katerem sta se pogovarjala koroški deželni glavar Joerg Haider in deželni odbornik Furlanije-Julijske krajine za zunanje odnose Gianfranco Carbone.

Na osnovi tega mednarodnega dokumenta, ki potrjuje možnost vzpostavljanja odnosov sodelovanja med deželnimi organizmi in obmejnimi krajevnimi ustanovami (ki ležijo v pasu 25 kilometrov na eni in drugi strani meje), s predhodnim dovoljenjem obeh osrednjih vlad, so koroški deželni glavar Haider, deželni odbornik Carbone in koroški odbornik za finance in probleme okolja Max Rauscher sklenili ustanoviti tehnično skupino, ki naj določi možne oblike enega ali več bilateralnih sporazumov med Furlanijo-Julijsko krajino in Koroško. Vse te predloge bi nato lahko združili v osnovnem dokumentu, ki bi ga nato proučila predsednika Biasutti in Haider že meseca septembra.

Že sedaj so se Carbone, Haider in Raucher omejili le na nekatera specifična področja. Med tistimi, ki po njihovem mnenju zaslužijo večji interes so: širše sodelovanje v okviru civilne zaščite in preventive pred požari (te akcije naj bi sprožili v emergenčnem stanju), razvoj sistemov načrtovanja in upravljalnih instrumentov za "mednarodne" naravne parke (na primer na področju med Trbižem in Beljakom), izmenjava tehnologij v sektorju obdelave lesnih izdelkov in izkoriščanja gozdnih površin, obenem pa tudi nadzorni ukrepi glede virov onesnaževanja, ki negativno vplivajo na gozdove.

Delavci koprske Luke

Osnovali so sindikat pristaniških delavcev

KOPER — Na konferenci sindikata Luke Koper, ki je bila pred dnevi, so luški delavci osnovali svoj sindikat pristaniških delavcev. V okviru tega sindikata so izvolili svet sindikata, ki šteje 21 članov in za koordinatorja izbrali Ivana Marsiča, ki bo vodil delo sveta dokler ne bo izbran predsednik sindikata. Po potrebi, kot je bilo rečeno na konferenci, bo luški sindikat koordiniral z ostalimi sindiati, da bi čim bolj zastopal interese svojih članov.

ZORAN VLAJIĆ

Obrtniški izdelki Dušana Žerjala privlačni za marsikaterega turista

SEŽANA — V Pliskovici, kraški vasici s preko 100 hišami, živi in ustvarja enkratna umetniška dela Dušan Žerjal. Njegove makete in spominke, ki upodabljajo značilnosti Krasa in njegovih ljudi, marsikaterega domačina, pa tudi mimoidočega pritegnejo s svojo privlačnostjo in posebnostjo. V čem je posebnost teh umetnin in kako nastajajo, nam je Dušan orisal takole:

»Zaposlen sem kot šofer v delovni organizaciji Mitol, doma pa je treba poprijeti tudi za vsa kmečka opravila. Z veseljem pa se lotim ustvarjanja teh drobnih in preciznih izdelkov, ki zahtevajo celega človeka.«

Stene njegove hiše so polne stenskih ur, poslikanih s kraškimi motivi, zanimive so tudi kraške makete, ki poudarjajo kraške značilnosti: pršut in teran, listni koš, kamen in vinska trta so nepogrešljivi elementi skorajda vsakega izdelka. Z mirno roko in velikim občutkom za barve na izdelke slika in upodablja kraške portone, štirne, kleti...

Marsikateri Kraševec, zlasti mlajše generacije, ne pozna "gratun" - gnojnega koša, ki ga v miniaturni obliki splete Dušan iz bek. Vanj je vgradil v maketnem stilu kraški porton z dimnikom, pod izpahjenico pa kraško jamo. Motiv je vzel iz rodnega kraja, saj imajo v Pliskovici še ohranjeno domačijo z ognjiščem prav tako, kot je bila pred mnogimi leti iz časov naših pradedov in prababic. Prav z listnim košem,, grabljami in ko so v miniaturni obliki si je Žerjal pridobil domačo obrt v Ljubljani. Ob tem je prof. dr. Janez Bogataj, avtor številnih del s področja domače obrti, med njimi tudi Domača obrt na Slovenskem (izšla pri DZS Ljubljana 1989) zapisal:

»Izdelki Dušana Žerjala so kakovostne pomanjšave izdelkov tradicionalne kraške kulture in načina življenja. Gre za predmete vsakdanje rabe in gospodarskega prizadevanja kraškega človeka. Vsa razmerja pomanjšanih izdelkov ustrezajo originalom, enako velja tudi za uporabljena gradiva. Komisija za presojo domače obrti pri Zvezi obrtnih združenj Slovenije je že 31. 8. 1989 zelo ugodno ocenila Žerjalov kraški košek. Seveda pa poleg tega avtor izdeluje tudi druge predmete, ki predstavljajo značilnost kraške kulture. Na področju tovrstnega izdelovanja turističnih spominkov gre za izdelke vrhunske kakovosti.«

Njegove umetnine so privlačne za marsikaterega turista, ki se mudi v Lipici. Tu si jih lahko kupi v prodajalni suvenirjev. Konj, značilnost Lipice, je tudi osnoval motiv, ki si ga umetnik poslikuje in ga naslika na urah, krožnikih, majolikah, kozarcih, pepelnikih, steklenih škornjih... Še posebej privlačne so steklenice, v katere je sestavil lestev, zunanjost pa krasi glava Lipicanca.

-oks-

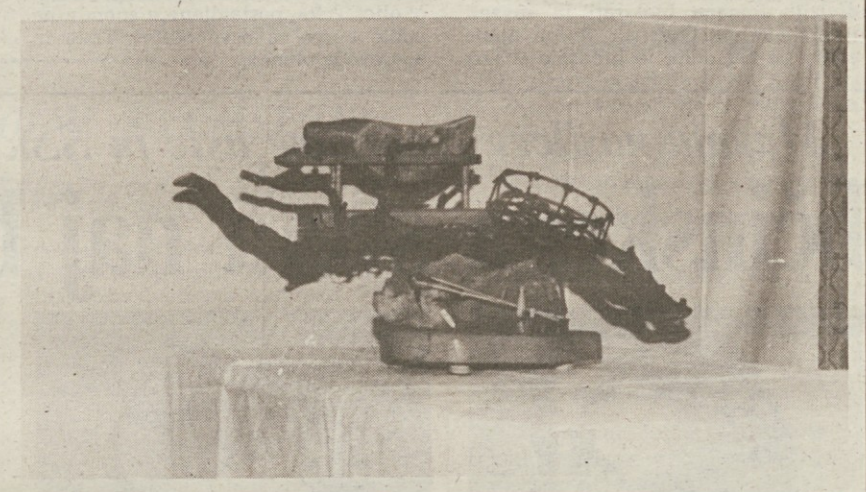

Veliki vrtni polži začasno naravna znamenitost

Veliki vrtni polži so bili pred leti splošno razširjena in razmeroma pogosta živalska vrsta. V zadnjem času pa so zaradi prekomernega nabiranja postali ogroženi ter obstaja nevarnost, da bi izumrli. Zato so tudi na Sežanskem izdali odločbo, s katero prepovedujejo množično komercialno izkoriščanje le teh. Odločbo je na predlog republiškega Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine izdal upravni organ sežanske občine, pristojen za kulturo. V njej navaja, da se veliki vrtni polži (Helix pomatias) začasno razglasijo za naravno znamenitost ter za ogroženo živalsko vrsto. Zato je velike vrtne polže prepovedano v komercialne namene nabirati, ubijati, prenašati, prodajati in izvažati. Ta prepoved ne velja za polže, ki so vzrejeni v umetnih pogojih. Prepoved velja za dobo enega leta.

Vzrok ogroženosti je nenadzorovano komercialno izkoriščanje, ki zasleduje čimvečji zaslužek, ne upošteva pa bioloških zakonitosti te vrste. Z nbiranjem in trgovanjem z velikimi vrtnimi polži se ukvarja več delovnih organizacij na Slovenskem (Eta Kamni, Slovenija-Sadje, Emona-Ribarstvo, Hmezad-Sadex), na Primorskem pa Droga Portorož in Jadran Sežana. Po celi Sloveniji je razpredena mreža odkupnih postaj ter stalnih in priložnostnih nabiralcev, ki v enem letu naberejo skoraj sto ton polžev. Posledice tako masovnega in stihijskega izkoriščanja pa so znane: ogroženost vrste, saj polže večinoma nabirajo pred časom razmnoževanja ter velik primanjkljaj biomase. Veliki vrtni polži so nepogrešljivi sestavni element narave. So rastlinojede živali in so ena redkih, ki z lastnimi fermenti lahko prabavijo celulozo. S tem pripomorejo k razgrajevanju in pritoku snovi. Kot rastlinojedci služijo za hrano številnim mesojedim živalim. Odvzem več kot sto ton živali iz narave pa povzroči med drugim upočasnjen pretok snovi, pomanjkanje prehrane za mesojede živali itd.

Nabiranje polžev je najbolj izrazito ravno v času gnezdenj in legel ptičev in sesalcev. Zaradi plašenja živali mnoga gnezdišča in kotišča propadajo. Na to opozarjajo Lovska Zveza Slovenije, druge lovske organizacije, Kulturna skupnost Murska Sobota in Triglavski narodni park ter posamezniki. Ravno sedaj je čas nabiranja polžev in je potrebno preprečiti nadaljnje ogrožanje vrste, ki lahko pripelje do njene iztrebitve. Zato je bilo treba te polže začasno razglasiti za naravno znamenitost, speljan pa bo postopek za trajno varstvo velikih vrtnih polžev.

-oks-

Sežanska podjetja najbolj dušijo občinske dajatve

SEŽANA — Nova sežanska občinska skupščina in njeni izvršni svet se bosta morala, kot kaže, najprej spopriteti s problemom preobremenjenosti gospodarstva. Lanska inflacija, srbska blokada, vreme in druge okoliščine so namreč tako »stisnile« tudi dosedanje paradne konje sežanskega gospodarstva, da so se znašli na robu zmogljivosti. K temu so precej pripomogle tudi domače, občinske obremenitve, saj so Sežanci kljub preklicanem, 1,55-odstotnem prispevku za razvoj z 13 odstotnimi občinskimi dajatvami še vedno najbolj obremenjeni slovenski davkoplačevalci.

Na ta problem opozarja tudi nedavno ustanovljeni občinski klub gospodarstvenikov. Njegov prvi predsednik je postal Franc Jurca, glavni direktor Sežane, uspešne tovarne pletenin in konfekcije. Franc Jurca pravi, da so gospodarstvenike v zapoznelo ustanovitev svojega kluba in reakcije v skupščini prisilile zaostrene gospodarske razmere. Do pred nedavnim so namreč podjetja vso (tudi nerealno) nadgradnjo četudi s težavo še vendo lahko plačevale z nenehnim zviševanjem cen. Sedaj to ni več možno. Na takšen razplet so direktorji in drugi vodilni brezuspešno opozarjali vse do zadnjega, ko so morali končno v stiski v skupščini povzdigniti svoj glas. V to so jih prisilile ekonomske okoliščine, saj so morali na primer v Sežani, kjer dobiva plačo 5000 delavcev, pred dnevi izkoristiti še zadnje možnosti, da so preprečili blokado računa in zaposlenim zagotovili zasluženo plačilo.

Zato po Jurčevem mnenju nedavni odpori vodilnih gospodarstvenikov, ki so v družbenopolitičnem zboru »spodnesli« nekatere proračunske predloge izvršnega sveta, nikakor niso bili predvolilni nastopi, temveč volja in odraz prizadevanj več kot petdesetih gospodarstvenikov, ki so izražali interese večjega dela sežanskih delavcev. Ta interes se bi moral pred tem že večkrat pokazati v zboru združenega dela, ki pa v preteklosti nikakor ni uresničil svoje vloge. Zaradi zapletenega glasovalnega sistema so namreč v različnih zborih in v različnih organih neusklajeno sprejemali odločitve, ki so za gospodarstvo in druge zavezance pomenile dodatne obremenitve. Nepoznavanje teh odločitev, pa tudi nezainteresiranost delegatov je končno pripeljala do nerazumno visokega šestevka prispevnih stopenj, ki jih danes plačujejo Sežanci.

Stane Furlan iz istega podjetja je to ugotovitev podprl z podatki, kako je bila sprejeta odločitev o nadaljevanju gradnje kulturnega doma, pa o financiranju šole v Senožečah in na Kozini, v zvezi z odkupom stanovanj Iskre Elektroakustike, predimenzioniranem vodovodu in podobnem. Vsi ti projekti so do konca izčrpali sežansko gospodarstvo, ki se sedaj poskuša z zadnjimi razervami izvleči iz krize. Zato je zadnji čas, da začno varčevati tudi v neproizvodnih dejavnostih. Stane Furlan je na primer dejal, naj bi poenostavili in pocenili komunalno organiziranost, ki je bila tako v občini, posebno pa na regijski ravni doslej premalo učinkovita in na marsikaterem področju celo nepotrebna.

JANEZ ODAR

Ustanovljen Mladinski svet Slovenije

TRST — Delegacija Mladinske sekcije Slovenske skupnosti, ki sta jo sestavljala tržaški pokrajinski tajnik Marjan Brecelj in odgovorni za mednarodne odnose Peter Rustja, se je v sredo, 25. aprila, udeležila ustanovne seje Mladinskega sveta Slovenije. Seja je potekala v prostorih slovenske skupščine, prisotnih pa je bilo 17 političnih in kulturnih organizacij. Te so soustanoviteljice tega novega telesa, ki se bo v bodoče ukvarjalo z mladinsko problematiko. Kot so na seji večkrat podčrtali, gre za nadstrankarsko organizacijo, ki pa se bo ukvarjala s političnim reševanjem vprašanj mladih.

Na osrednji manifestaciji tudi delegaciji slovenskih in madžarskih sindikatov

Prvi maj: sto let uveljavljanja vrednot solidarnosti in svobode

»Prvi maj praznuje stoletnico, boj za pravice, solidarnost in svobodo pa je vedno mlad.« Pod tem geslom bodo tržaški sindikati praznovali letos praznik dela, ki je dosegel kar častitljivo starost, a ki kljub temu še ni izgubil svojega univerzalnega pomena. Od leta 1890, ko so prvič praznovali mednarodni praznik dela (pa čeprav so ga ponekod začeli praznovati že leta 1886), so se razmere delavcev vseh sektorjev in slojev bistveno spremenile. Leta 1890 so se namreč borili za najosnovnejše delavske pravice, kot je na primer osemurni delovni urnik. Kljub vsesplošnim dosežkom pa ostajajo tudi v Italiji v nekaterih sektorjih še neprimerni delovni pogoji, kakršni so pogoji delavcev v malih podjetjih. Te delavce je namreč mogoče odpustiti dejansko brez pravočasnega sporočila in brez odpravnine. Poleg tega pa v številnih sektorjih delavci niso primerno zavarovani pred morebitnimi boleznimi ali škodljivimi vplivi delovnega okolja.

Očitno je torej, da so osnovne vrednote, ki jih skuša uveljavljati praznik prvega maja, še vedno veljavne: solidarnost, pravica vsakega državljana do dostojnega življenja in enakopravnega vključevanja v družbo itd. Stoletnico prvega maja bodo sindikati CGIL, CISL in UIL praznovali torej prav v tej luči. V ospredju bodo sicer, kot vsako leto, aktualni sindikalni problemi: boj za pravice delavcev v malih podjetjih in obnova številnih zapadlih delovnih pogodb, od javnega sektorja do delavcev papirnic itd. Sindikati pa bodo seveda poudarili pravico do dela v času, ko sta v Italiji dva milijona in pol nezaposlenih, zlasti pa pravice delavcev, ki niso iz držav Evropske skupnosti, pravice žensk do enakopravnega vključevanja v svet dela in še pravice ostarelih, ki so vse pogosteje potisnjeni na rob družbe, češ da niso več »produktivni«.

Kot so povedali na včerajšnji predstavitvi letošnjega praznovanja na sedežu pokrajinske CGIL, pa ima letošnji prvi maj še poseben pomen, saj stoletnica tega praznika sovpada s »pomladjo« vzhodnih držav. Za vzhodne sindikate bo prehod iz enostrankarskih režimov v demokratični sistem pomenil pravo revolucijo. Ta prehod - je dejal pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu - pa lahko postavi v dvom tudi pravice, ki so jih delavci teh držav dosegli v zadnjih 40 letih. Zato so vabila na letošnjo osrednjo manifestacijo v Trstu poslali tudi vzhodnim sosedom in vsem sindikatom iz dežel Alpe-Jadran. Na žalost sta vabilo sprejela le madžarski sindikat Somogy in slovenski obalno-kraški sindikat.

»Prvi maj,« je še dejal Treu, »je večkrat zbujal polemike, ker so si ga različne politične sile želele prilastiti in si ga prikrojiti, kar je prispevalo k vnovičnemu ločevanju med tukaj živečimi narodi. Glede na nedavne zgodovinske politične spremembe pa moramo premostiti te polemike, tako da bo prvi maj postal res praznik vseh Tržačanov ob spoštovanju vseh kulturnih in jezikovnih razlik.«

Osrednja manifestacija bo kot običajno v Trstu. Zbirališče bo ob 9. uri na Trgu Pestalozzi (ob 9.30 na Trgu Garibaldi za upokojence), prvomajski shod pa bo na Trgu Unità, kjer bodo govorili pokrajinski tajniki CISL Kakovich, CGIL Treu in UIL Trebbi ter slovenska govornica, predstavnica sindikata CGIL Devana Pizziga. Manifestacije se bodo udeležile tudi delegacije študentov, ki so zasedli univerzo, delavcev iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti, in Amnesty International. Ker so nekatere sindikalne zveze postavile pogoj, da mora biti proslava tradicionalna, pa nihče od njih ne bo govoril.

Kot običajno, bosta manifestaciji tudi v Miljah in Nabrežini. V Miljah bo zbirališče ob 10. uri v Ul. XXV. aprila, shod pa bo na Trgu Marconi ob 11. uri. Govorili bodo Rubieri (UIL), Hrvatič (CGIL) in Tria (CISL). Na Krasu pa bo zbirališče ob 9.30 v Križu, od koder bo povorka krenila v Nabrežino. Tu bo shod ob 10.30, govorila pa bosta Kneipp (CGIL) in Miniussi (UIL).

Sindikat CGIL pa prireja še samostojno prireditev, s katero želi zabeležiti pomen letošnjega jubileja. Na sedežu patronata INCA-CGIL so včeraj odprli razstavo fotografij, lepakov in dokumentov, ki ponazarja zgodovino prvomajskih praznovanj v Trstu in v deželi. Razstava bo odprta do 3. maja.

Naj k temu dodamo, da je za prvomajsko manifestacijo v začetku med drugimi obstajal predlog, da bi na njej nastopil tudi Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. Toda v prejšnjih dneh je prišlo v zvezi z njegovim nastopom do zapletov, kajti nekatere sindikalne zveze so - kot rečeno - postavile kot pogoj za enotno proslavo prvega maja tradicionalno dogovorjen program s povorko, godbo na pihala in govori na Trgu Unità. Noben dodaten predlog ni bil sprejet, kar je v bistvu onemogočilo nastop TPPZ.

Odbor TPPZ je spričo omenjenega dejstva izrazil oster protest, v katerem pravi, da če bi sploh komu, potem bi ob 45-letnici osvoboditve prav partizanskim borcem najbolj pripadalo, da s pesmijo počastijo prvomajsko slavje.

Predstavili nov filter za izpušne cevi

Kako lahko znanost pomaga v boju proti onesnaževanju

Ena izmed nalog znanosti je, da s svojimi izsledki pomaga v boju proti onesnaževanju okolja. Znanost in tehnologija sta namreč dala človeku možnost, da spreminja naravo, vendar so te spremembe lahko tudi usodne. Vlogo znanosti v korist okolju lahko preverjamo v velikih in malih stvareh, v ta okvir pa sodi tudi včerajšnja predstavitev novega filtra za izpušne cevi, ki ga bodo poskusno montirali na enega tržaških mestnih avtobusov.

En sam filter sicer ne bo rešil problema zračnega onesnaževanja z avtomobilskimi izpušnimi plini, pomeni pa zanimiv znanstveno-tehnološki izdelek, ki ima na tržišču veliko perspektivo. Filter so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, ki sta jo sklicala prevozno podjetje ACT in družba Sincrotrone Trieste, udeležili pa so se je poverjeni upravitelj družbe Sincrotrone F. Anzellotti, namestnik ravnatelja R. Rosej, predsednik konzorcija ACT L. Weber, predsednik njegovega upravnega sveta F. Rotondaro ter G. Bottai, predstavnik tovarne tovornjakov IVECO, ki je izdelala filter.

Prisotnost tolikih pomembnih osebnosti je razumljiva, saj je družba Sincrotrone, ki ima nalogo, da zgradi svetlobni pospeševalnik Elettra, zainteresirana za novi filter tovarne IVECO; interes je seveda znanstvenega značaja, deloma pa tudi »propagandnega«. Svetlobni pospeševalnik bo namreč namenjen raziskovanju različnih materialov. Deloval bo kot ogromen »mikroskop« (primerjava je utemeljena predvsem kot poljudno pojasnilo), ki bo omogočil, da se znanstveniki in tehniki seznanijo z lastnostmi različnih materialov. Raziskave bodo služile v znanstvene, predvsem pa v industrijske namene; majhen dokaz je prav filter, o katerem je govor. Družba IVECO je namreč izdelala filter, ki uniči kar 90 odstotkov škodljivih snovi, ki jih izpuhtevajo dizelski motorji. Svetlobni pospeševalnik pa bo omogočil, da bodo do podrobnosti pregledali materiale, iz katerih je filter sestavljen, in bo tako tako odločno pomagal pri nadaljnjih izboljšavah. Pospeševalnik bo povrhu omogočil tudi mikroskopsko radiografijo najmanjših delcev izpušnih plinov dizelskih motorjev in tako pomagal pri analizi kemične sestave plinov.

Včerajšnja tiskovna konferenca je služila kot predstavitev filtra za avtobuse, hkrati pa kot informacija o možnostih, ki jih bo nudil svetlobni pospeševalnik Elettra. Mimo tega je filter tovarne IVECO zanimiva znanstvena in tehnološka pridobitev. Slabost dizelskih motorjev je namreč v tem, da izpuhtevajo velike količine škodljivih snovi. Pri starih motorjih je bilo to opazno kar na oko: tovornjaki in avtobusi so izpuhtevali oblačke črnega dima, ki pa niso bili črni le na videz, ampak tudi po kemični sestavi, ki je bila izrazito strupena. Nove dizelske motorje načrtujejo tako, da zagotavljajo temeljitejše izgorevanje goriv in in torej za omejitev izpuhtevanja plinov. Pri preprečevanju onesnaženosti pa je bistvena prav izpušna cev in zato se je tovarna IVECO odločila, da izdela nov sistem filtriranja, ki bo drastično znižal škodljivost plinov.

Sistem bi bilo zelo težko opisati, kot zanimivost pa naj povemo, da je tovarna IVECO prejela že 200 naročil za novi filter. Cilj tovarne je seveda prodor v Evropo, saj so norme proti onesnaževanju zraka vedno strožje.

Vladni komisar včeraj sprejel predstavnika SKGZ

Vladni komisar in prefekt Eustachio De Felice je včeraj sprejel predsednika SKGZ Klavdija Palčiča in tajnika Dušana Kalca, ki sta ga opozorila na nevarnost morebitnih nacionalističnih izpadov ob priložnosti današnjega procesa na tržaškem sodišču in tudi ob priložnosti bližnjih praznovanj obletnice osvoboditve. Prefekt je sogovornikoma zagotovil, da bodo pristojne sile javnega reda okrepile varnostne ukrepe in istočasno jamčile mirno praznovanje pomembnih obletnic.

Voditelja SKGZ sta prefektu izročila tudi dokument o kočljivem vprašanju dvojezičnih prošenj za komisarske prispevke na podlagi pripomb, ki jih je pred kratkim znova iznesla tukajšnja delegacija računskega dvora, ki smatra, da so v slovenščini napisane prošnje nesprejemljive.

Vrstijo se svečanosti v spomin na konec in žrtve zadnje vojne

Na Colu prva spominska plošča padlim za osvoboditev Trsta

V nedeljo ob 11. uri bo na Colu na cestnem ovinku proti Repentabru svečanost, na kateri bodo odkrili spominsko ploščo borcem, ki so padli v boju za osvoboditev tržaškega Krasa. Prirejata jo domicil 30. divizije NOVJ in sekcija VZPI-ANPI iz Repentabra, sodelovali pa bodo govorniki, recitatorji KD Kraški dom in pevci zbora Fran Venturini od Domja.

Omenjena 30. divizija je tedaj vključevala Gregorčičevo, Bazoviško in Kosovelovo brigado. O bojih Kosovelove brigade je napisal obširno knjigo Radosav Isakovič-Rade. »30. divizija je dobila zadnje dni aprila nalogo, da 20. diviziji pomaga blokirati in zavzeti postojanke na Općinah, druge njene enote pa naj odločno prodrejo v Trst in na morsko obalo. Gregorčičeva brigada je prodirala s strani Proseka in Barkovelj proti železniški postaji in pristanišču, Kosovelova brigada je nadaljevala pot od Općin preko openskega hriba v Rojan. V noči na 1. maj je bila Kosovelova brigada v Rojanu.« Besede prvega poveljnika Kosovelove brigade, narodnega heroja Ivana Turšiča - Iztoka, da mora Kosovelova brigada prva vkorakati v Trst, so se tako izpolnile.

Organizatorji vabijo bivše borce ter antifašiste slovenske in italijanske narodnosti, predvsem pa mlade, naj se udeležijo odkritja te prve plošče v okolici Trsta, postavljene v spomin na padle borce za osvoboditev Trsta in njegovega območja. **(nl)**

Drevi bodo počastili spomin na padle prebivalce Sv. Ivana

»Razmišljajmo in položimo cvetje, da ne bi pozabili!« To je geslo, ki si ga je ob letošnji spominski svečanosti pri Sv. Ivanu zamislil odbor za počastitev padlih tega območja, ki je vsa pretekla leta organiziral svečanosti pred spominskimi ploščami na bivšem Narodnem domu, na Vrdeli, v Podlonjerju, Lonjerju, na Katinari in v Ul. Pindemonte, kjer je plošča v spomin na antifašistko Almo Vivoda.

»Obhajajmo to obletnico brez govorov in svečanosti, s tihim, toda pomembnim dejanjem, da bi izrazili svojo zaskrbljenost zaradi neinteligentne uporabe naukov, ki nam jih nudi zgodovina,« je med drugim rečeno v letaku, ki prinaša v začetku navedeno geslo. Odbor za proslavo 25. aprila vabi zato vse krajane, da prinesejo cvetje k spomenikom in spominskim obeležjem padlim v vseh dneh do prvega maja. Danes ob 19. uri bo položen venec pred ploščo na Narodnem domu.

Odbor za proslavo 25. aprila pri Sv. Ivanu je v zvezi z letošnjo svečanostjo, ki ne predvideva govorov, niti drugih nastopov, naslovil na javnost sporočilo, v katerem med drugim pravi: »Letos poteka 45 let od konca vojne in je torej še posebno pomembno ohranjati ideale, ki so vodili antifašiste v boju proti nacifašizmu in na osnovi katerih je zrasla tudi italijanska ustava. Vse te ideale močno občuti tudi prebivalstvo Sv. Ivana, ki se vsa povojna leta bori za to, da bi bil Narodni dom vrnjen resničnim lastnikom.« **(nl)**

Mnenja nosilcev Napredne liste in SSk v zgoniški občini

Sestava občinskega sveta naj bo enaka kot doslej

Tudi volilci zgoniške občine bodo v začetku maja po večinskem sistemu obnovili občinsko skupščino. Krajevno upravo je doslej vodila napredna koalicija komunistov, socialistov in neodvisnih levičarjev, svetovalska skupina Slovenske skupnosti pa je bila v opoziciji. Župan je bil komunist Miloš Budin, podžupan pa socialist Boris Štrekelj, ki sta ponovno nosilca Napredne liste, kandidatno listo SSk pa tokrat odpira sekcijski tajnik Jožko Gruden, ki je od leta 1980 do leta 1985 že bil občinski svetovalec. Vse tri smo zaprosili za izjave v zvezi z volilnimi programi in s političnimi perspektivami zgoniške občinske uprave.

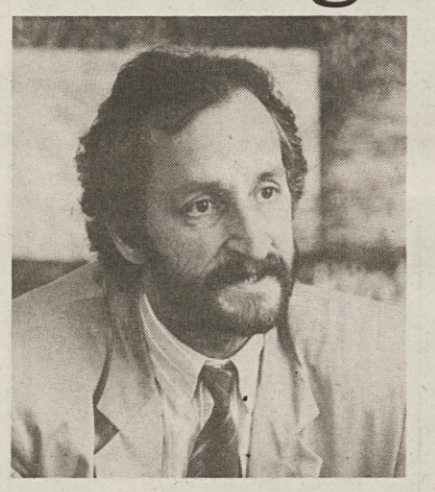

Miloš Budin

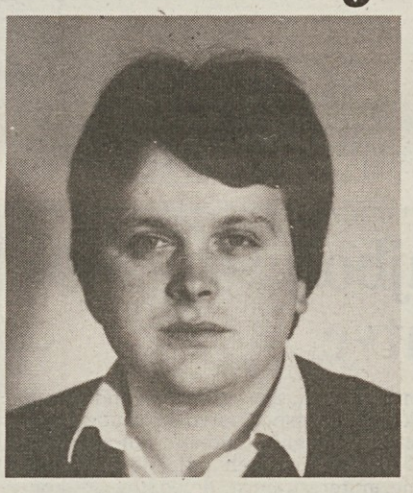

Boris Štrekelj

Jožko Gruden

MILOŠ BUDIN (KPI)

Sam si želim predvsem, da bi bil občinski svet sestavljen tako kot doslej, to se pravi, da bi v njem sedeli svetovalci Napredne liste (KPI, PSI in neodvisnih levičarjev) in SSk. To zato, ker so te volilne formacije najbolj domače in zagotavljajo največji posluh za upravljanje celotne občine, vključno z enakim spoštovanjem do tu živečih narodnosti. Lepo bi bilo, ko bi se volilci izrekli za take situacije v vseh štirih občinah tržaške okolice.

Kar zadeva upravljanje pa si želim, da bi čimprej uresničili oziroma končali vsa dela, za katera je procedura že v teku (metanizacija, enoteka, park v Samatorci itd.) ter da bi uspeli, kot smo doslej, ohraniti uravnovešen razvoj brez »vpadov« od zunaj. V tem je po mojem tudi bistvo tako imenovane zaščite Krasa, pri čemer je treba ta teritorij obvarovati v prvi vrsti pred velikimi posegi in strukturami na eni strani, na drugi pa istočasno dati možnost, da se razvijejo tradicionalne dejavnosti (npr. kmetijstvo) ter da se skupaj z domačimi lastniki usmerja zaščita in razvoj naravnega okolja. Zato tudi ne morem sprejemati tako imenovanega kraškega parka z mestnim pojmovanjem: pri zaščiti in razvoju Krasa morajo imeti glavno in odločilno besedo KGS, domače občine in seveda domače prebivalstvo.

Zdi se mi, da smo v naši občini kolikor toliko dobro opremljeni in da je treba tudi naprej skrbeti za drobne probleme in potrebe občanov. Mislim, da se mora tudi mesto zavedati, da se s takim načinom upravljanja ne zapiramo vase, ampak da je zaščita uravnovešenega razvoja zgoniške občine v interesu celotne pokrajine. Napredna lista se predstavlja z novim simbolom, ki govori o naši navezanosti na NOB, na naše kraje in na naravo.

BORIS ŠTREKELJ (PSI)

Napredna lista se na teh volitvah predstavlja v znamenju kontinuitete z opravljenim delom, ki je bilo po mojem nadvse pozitivno. V bodoče bomo posvetili prvenstveno pozornost kvaliteti vseh naših občinskih služb in storitev, ki so že na dobri ravni, za kar imajo poleg uprave zasluge tudi naši uslužbenci.

V Zgoniku smo odprli športno-kulturni center, v Saležu knjižnico in ambulanto, v Gabrovcu pa urejujemo center za civilno zaščito, medtem ko so postopki za izvajanje načrtov za enoteko v Zgoniku in za rekreacijski center v Samatorci že dobro stekli, kar velja tudi za metanizacijo. Napredna lista je v svoj upravni program postavila vsekakor na vidno mesto prilagoditev občinskega regulacijskega načrta predvsem za potrebe domačinov, ki želijo graditi ali obnoviti hiše, pozornost pa bomo morali posvetiti tudi ureditvi občinske obrtniške cone. Lokacijo smo že izbrali v bližini tovarne Coca-Cola nedaleč od železniške postaje, politični in upravni postopek pa mora steči čimprej. To sodi tudi med glavne naloge novega občinskega odbora. Kot doslej pa bomo morali posvečati pozornost tudi razvoju tradicionalnih gospodarskih panog, predvsem kmetijstva. Tudi s tem v zvezi imamo v načrtu ureditev večjega vodnega bazena nad Zgonikom.

Dosedanja napredna uprava je uspešno izvedla začrtane programske točke in mislim, da se zato lahko 6. in 7. maja ponosno predstavi volilcem.

JOŽKO GRUDEN (SSk)

Slovenska skupnost se predstavlja volilcem z delno obnovljeno in pomlajeno listo, na kateri je prvič tudi ena ženska. Predstavljamo se v prepričanju, da je naša svetovalska skupina v pretekli mandatni dobi v opoziciji dobro opravljala svoje delo in dosledno branila stvarne interese občanov. Naš glavni cilj na teh upravnih volitvah je vsekakor ta, da potrdimo svoje dosedanje zastopstvo v občinski skupščini, tako da bomo še naprej v spodbudo upravi, da bomo spremljali in tudi nadzorovali njeno delo, kot se spodobi vsaki konstruktivni opoziciji. Tudi zaradi tega se SSk ne predstavlja z nevem kakšnim visokodonečim upravnim in političnim programom, ampak s konkretnim dokumentom, brez odvečnih fantazij. Mi se zavzemamo, da bo zgoniški občinski svet tako kot doslej ostal slovenski.

Na prvo mesto svojega programa smo seveda postavili zaščito slovenskega oziroma avtohtonega prebivalstva. S tem v zvezi bi omenil kočljivo vprašanje kraškega parka. Danes kot v preteklosti znova odločno poudarjamo, da mora pri tem projektu (če do njega že mora priti) glavno in odločilno vlogo ter besedo imeti krajevno prebivalstvo, ki ne bo in tudi ne more pristati na od vrha vsiljene načrte. Ta skrb je od nekdaj prisotna v vseh programih naše stranke, ne samo v Zgoniku, ampak tudi na deželni ravni. Vzporedno s tem posvečamo, tako kot doslej, veliko pozornost razvoju kmetijstva. K temu bi še dodal, da naša stranka ni proti ureditvi enoteke ali zadružne kleti v naši občini, ima pa velike pomisleke nad načrtovano lokacijo v Zgoniku.

Izjave zbral SANDOR TENCE

V devinsko-nabrežinski občinski stvarnosti

Velika večina strank ni nasedla nacionalistični kampanji LpT

Večji del volilne kampanje v okoliških občinah je osredotočen na Devin-Nabrežino, kjer je dejansko klavrno propadel namen Liste za Trst, da bi vse predvolilno soočanje usmerili v nacionalistično kampanjo za italijanskega župana in za samo italijanske osebne izkaznice. Stranke (seveda z izjemo neofašistov) v glavnem niso nasedle na to demagoško gonjo, tako da melonarjem in njihovim »zelenim« zaveznikom na listi ob pomanjkanju konkretnih argumentov ne preostaja nič drugega kot (mastno) plačani oglasi v tukajšnjem italijanskem dnevniku. Tudi Krščanska demokracija, ki je vendarle sprva pokazala »zanimanje« za melonarska gesla, je med volilno kampanjo prišla do spoznanja, da nacionalistična gesla ne peljejo nikamor. Ob tem gre zabeležiti zanimivo dejstvo, da se je v volilni kampanji doslej zelo malo ali skoraj nič oglasil nekdanji poslanec istrskega porekla Giacomo Bologna, čigar zelo omejevalna stališča do slovenskega vprašanja so splošno znana.

Giorgio Depangher je na včerajšnjem shodu v Sesljanu obširneje obravnaval projekt za turistični razvoj Sesljanskega zaliva, pri čemer je posvetil pozornost nedavnemu odloku pristaniškega poveljstva proti načrtovani ureditvi sesljanskega pristanišča in nerešenemu vprašanju cestnih povezav. »KPI ni proti razvoju zaliva, ampak zahteva jasna jamstva o turistični namembnosti tega projekta«, je dejal Depangher, ki je skupno z Ivom Šircom in Lucianom Ceschio na vrhu kandidatne liste KPI. V volilni kampanji se je oglasil tudi slovenski socialistični kandidat Stanislav Kariž, ki je tudi podtajnik krajevne občinske sekcije. Kariž je polemiziral predvsem z melonarji, ki s šovinističnimi parolami o italijanskem županu in o samo italijanskih osebnih dokumentih skušajo za vsako ceno zastrupiti politično ozračje pred upravnimi volitvami, kjer bi morala biti v središču pozornosti predvsem upravna vprašanja občinske stvarnosti.

Kandidatka PSI v dolinski občini Rosana Petaros pa je opozorila na vprašanja zaščite okolja, posebno doline Glinščice. Domača občinska uprava je po njenem mnenju na tem področju dobro delala in je dobro izkoristila možnosti raznih (posebno deželnih) zakonov, največji zaščitnik Glinščice pa je bilo v teku stoletij predvsem domače prebivalstvo, ki je te kraje ščitilo pred iznakaženjem. »Glinščice ne bomo zaščitili z gesli, kot večkrat delajo zeleni, ampak s konkretnim delom,« je še dejala Petarosova. V Borštu pa je bilo srečanje s kandidati Slovenske skupnosti. Na zborovanju je bilo precej govora o virih onesnaževanja in kvarjenja okolja, prisotni pa so odločno zavrnili načrt za gradnjo avtocestnega priključka Ključ-Pesek. V Borštu je tekla beseda tudi o nacionalističnem izpadu v tržaškem občinskem svetu, kjer se je petstrankarska koalicija izrekla proti dvojezičnim osebnim izkaznicam v okoliških občinah naše pokrajine. Omenjeno zahtevo so označili za nedopustno poseganje na področje manjšinskih pravic in neposredno vmešavanje v pristojnosti drugih občin.

S. T.

Evropski poslanec Nereo Laroni danes gost dolinskih socialistov

Danes bo gost dolinskih socialistov in pokrajinske federacije PSI evropski poslanec Nereo Laroni, ki je v Strasbourgu podpredsednik komisije ES za odnose z Jugoslavijo. Laroni bo imel javni shod ob 20. uri v centru A. Ukmar pri Domju, kjer bo govoril o perspektivah sodelovanja med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo. Med govorniki bo tudi nosilec kandidatne liste PSI v Dolini Marino Pečenik. V zadružni gostilni v Dolini pa bo drevi ob 20. uri javno srečanje s komunističnimi kandidati, v nedeljo ob 10. uri pa prireja KPI v parku v Prebenegu razgovor o vprašanjih okolja pod naslovom »Srečanje z naravo«. Jutri pa bo gost prijateljev SSk predsednik Demosa Jože Pučnik.

Nabrežinska SSk bo danes ob 20. uri v gostilni »Alla volpe« v Vižovljah predstavila knjigo J. Davisa »Vzpon z dna«, ki je pred nedavnim izšla pri Slovenski matici. Nosilca liste KPI Depangher in Ceschia pa bosta ob 17. uri imela shod v Ribiškem naselja. Jutri ob 17.30 bo v Nabrežini (gostilna Gruden - pri Klopu) javno srečanje kandidatov KPI, SSk in zelenih. Zeleni pa vabijo na shod v gostilno Sardoč v Slivnem ob 17.30. Drevi ob 20.30 bo svoj program predstavila tudi zgoniška SSk (v športno-kulturnem centru v Zgoniku), ob isti uri pa bo na Colu na vrsti repentabrska Napredna lista.

Z včerajšnjega obiska L. Peterleta v Trstu in Gorici

Načrti Demosa za upravljanje Slovenije

Predsednik krščanskih demokratov Slovenije Lojze Peterle, ki je mandatar koalicije Demos za sestavo nove slovenske vlade, je bil včeraj kot gost Slovenske skupnosti na obisku na Tržaškem in Goriškem, predvsem v svojstvu strankinega voditelja. Kot je v razgovoru z novinarji sam pojasnil, bo lahko formalno in polnomočno prevzel vlogo mandatarja šele po odločitvi predsedstva Slovenije. Vsekakor pa sodi njegov včerajšnji obisk v Furlaniji-Julijski krajini še v predhodne dogovore o sodelovanju med SSk in slovenskimi krščanskimi demokrati. Včerajšnji dan Lojzeta Peterleta v tržaški in goriški pokrajini je bil natrpan z obveznostmi: najprej se je na tržaškem sedežu SSk srečal z novinarji, nato je odšel na obisk k predsedniku deželne vlade Biasuttiju, popoldne je bil na Goriškem, zvečer pa se je udeležil javnega zborovanja v Nabrežini.

Izid volitev v Sloveniji, sestava vlade, priprava nove slovenske ustave, odnosi med matico in Slovenci, ki živijo zunaj državnih meja in odnosi na državni ravni med Slovenijo in njenimi sosedi so bila poglavitna vprašanja, o katerih se je Peterle včeraj pogovarjal s svojimi številnimi sogovorniki. Na srečanjih s predstavniki SSk pa se je predstavnik Demosa seveda pogovarjal o odnosih med strankama.

Peterle je izrazil zadovoljstvo z volilnimi rezultati v Sloveniji, tudi z ozirom na dejstvo, da ima Demos večino v novi skupščini, medtem ko je izvolitev Milana Kučana za predsednika Slovenije ocenil kot njegov osebni uspeh. Poudaril je, da je sicer koalicija Demos prejela dovolj glasov, da bi lahko sama sestavila novo vlado, vendar pa še obstaja možnost za dogovor z Liberalno stranko, o čemer se bodo razgovarjali danes.

Po volilnem uspehu čaka sedaj članice Demosa drugi krog prizadevanj, v katerem bodo morale uresničiti program, ki so ga predložile volilcem. V prvi vrsti gre za novo slovensko ustavo, za utrditev političnega pluralizma in za uveljavitev slovenske suverenosti. Vsaj do uresničitve prve točke bo ostalo sodelovanje v okviru Demosa nespremenjeno, čeprav zaenkrat v koaliciji ni razpok, je poudaril Peterle.

V novi slovenski ustavi, glede katere so zaenkrat pripravili samo delovni osnutek, morajo biti pravice manjšin, ki živijo v Sloveniji, eksplicitno zapisati, vsebinsko pa je treba te pravice še razširiti. Glede odnosov s Slovenci, ki ne živijo v Sloveniji, pa je Peterle dejal, da bi morali njihove predstavnike vključiti v vlado, dasi na posvetovalni ravni. Vendar to zaenkrat ne bo mogoče, ker je v veljavi še stari zakon, predlagal pa je tudi ustanovitev posebnega ministrstva.

V splošnem pa bi morala odnose med Slovenijo in Slovenci, ki živijo zunaj nje, urejati narodni in državni pristop, ne pa ideološki. Sodelovanje med Slovenijo in FJK pa bi moralo potekati po načelu konkretnega sosedstva, v kar se seveda vključuje celotna slovenska narodnostna skupnost. Demos oziroma slovenski krščanski demokrati se pri tem ne nameravajo povezovati samo s SSk, kot se med italijanskimi sogovorniki ne mislijo osredotočiti na KD, vsekakor pa jih s tema strankama vežejo posebno prijateljske vezi, kar je prišlo do izraza v volilni kampanji v Sloveniji in se potrjuje v sedanji kampanji v FJK.

Odnosi med sosednjima državama pa so bili osrednja tema srečanja med Biasuttijem in Peterlejem. Soglašala sta, da je bilo sodelovanje že v prejšnjih letih dobro, vendar pa da nastale spremembe v Sloveniji omogočajo nov kvaliteten skok. **(bip)**

Lojze Peterle

Sodobni baletni predstavi na odru Kulturnega doma

V Kulturnem domu bosta ta konec tedna izredni baletni predstavi. V istih dneh se bosta namreč na deskah slovenske gledališke hiše predstavili skupina severnoameriškega plesalca Granta Mc Danielsa »The Space« in plesni ansambel Gledališča Verdi. Predstavi sta med seboj seveda zelo različni, pa čeprav se obe navdihujeta pri modernem plesu. Skupina »The Space« bo predstavila balet »The moving art«, namenjen predvsem odraslemu občinstvu, plesni ansambel gledališča Verdi pa najnovejšo uspešnico koreografa Gina Landija »Lollypops«, ki je namenjena zlasti mlademu občinstvu.

Predstava »The moving art« prikazuje deset prizorov, ki so jih izrecno za to skupino pripravili štirje mednarodno znani koreografi. Na ta način bodo baletniki tržaške šole »The Space« lahko prikazali tudi svojo veščino v različnih plesnih tehnikah. Kot častna gosta pa bosta nastopala Franco Reffo in Dagmar Dornelles.

Predstave bodo danes in jutri ob 20.30, ter v nedeljo, 29. aprila, ob 16. uri.

Po uspehih, ki jih je zabeležil v številnih deželnih mestih in v Istri, bodo tudi v Trstu uprizorili končno balet »Lollypops« Gina Landija. Balet plesnega ansambla Gledališča Verdi iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče predstaviti na odru operne hiše, ki je za to predstavo premajhen. Po zaslugi vodstva Kulturnega doma si bo torej predstavo mogoče ogledati v dvorani v Ul. Petronio. Balet bodo predstavili dvakrat, in sicer danes in jutri ob 11. uri. Predstavo, ki traja eno uro, si lahko ogledajo seveda tudi šole.

Televizijski uspeh »trgovcev«

Med včerajšnjo priljubljeno oddajo Week end so na televizijski postaji Tele quattro predstavili najboljše televizijske reportaže, ki so jih za oddajo pripravili dijaki tržaških višjih srednjih šol. Vabila za natečaj, ki sta ga podrpla tudi Šolsko skrbništvo in Pokrajina Trst, se je udeležilo več kot deset šol, med včerajšnjo oddajo pa so prikazali štiri najzanimivejše izdelke. Med njimi je bil tudi prispevek dijakov, ki obiskujejo četrti razred Trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois.

Kot so včeraj povedali (in tudi prikazali) trije dijaki, so se na Zoisu odločili za dokumentarca o nekdanjem življenju v Barkovljah in o Kraški hiši. Sami so poudarili, da so s tem hoteli prikazati najbolj skrite naravne kotiščke, obenem pa tudi osvetliti način življenja Slovencev, ki so prebivali in še prebivajo v teh predelih.

Sporočilo židovske skupnosti

Židovska skupnost sporoča, da se iz verskih razlogov ne bo mogla udeležiti jutrišnje slovesnosti v Rižarni, ki jo prireja Odbor za zaščito vrednot odporništva in demokratičnih ustanov. Sobota je namreč za Žide praznični dan, zato bodo počastili 45. obletnico osvoboditve v Rižarni v nedeljo, 29. t. m., ob 10. uri.

Deželnemu odboru

Budin: Zakaj tako počasna gradnja kraške avtoceste?

Deželni svetovalec KPI Miloš Budin je naslovil na deželni odbor vprašanje v zvezi z gradnjo avtocestnih povezav na Tržaškem. Uvodoma Budin ugotavlja, da poteka gradnja omenjenih avtocestnih odsekov izjemno počasi.

Pred nedavnim so v bližini Proseka zaprli predor v obe smeri in preusmerili promet s pomočjo dveh začasnih obvozov. Zaprli so tudi povezave s pokrajinsko cesto med Prosekom, Briščiki in Opčinami. Budin ugotavlja, da so zato preusmerili ves promet na Trbiško cesto in tako povzročili vrsto nevšečnosti tako krajanom kot prometu, ki je na tem delu izjemno gost. Obenem pa opozarja na počasen potek del na avtocestnem odseku med Prosekom, Fernetiči in Padričami.

Ob navajanju dejstev Budin sprašuje deželni odbor, zakaj potekajo dela tako počasi, saj ni vidnih razlogov za zamude. Poleg tega svetovalec vabi odbor, naj posreduje pri podjetju ANAS, in to zato, da bi pospešilo dela na odseku Prosek-Fernetiči-Padriče, saj so tu zastoji veliki, še večji pa bodo v času poletnih počitnic.

---

†

Tiho je odšel naš ljubljeni

Kazimir Zupan

Pogreb bo danes, 27. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Ljudmila, sinova Ivo in Peter z družinama, brat Srečko z ženo, svakinja Natalija in ostalo sorodstvo.

Trst, 27. aprila 1990

Ob bridki izgubi dragega Kazimirja Zupana izrekata svojcem najglobljе sožalje

Karla in Milko Sosič

Ob težki izgubi dragega očeta Kazimirja sočustvujeta z družino Zupan

Sara in Giorgio z družinama

Ob izgubi dragega očeta Kazimirja Zupana izreka globoko sožalje Petru, Ivotu in svojcem

kolektiv Eurodata Group

Ob izgubi dragega očeta Kazimirja Zupana sočustvuje s Petrom in družino

članstvo ter delovni kolektiv Tržaškega tehničnega konzorcija

---

Z Jole iskreno sočustvujejo

kolegi Primorskega dnevnika in Gospodarstva

Ob izgubi dragega očeta Maria izrekajo Jole Namor iskreno sožalje

uprava in uslužbenci Založništva tržaškega tiska in Primorskega dnevnika

---

Ob izgubi dragega očeta Maria izrekajo Jole Namor iskreno sožalje kolegi uredništva Novega Matajurja.

Ob težki izgubi dragega očeta Maria Namorja izreka Jole in Mauriziu iskreno sožalje izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Zveza slovenskih kulturnih društev izreka Jole občuteno sožalje ob nenadomestljivi izgubi očeta Maria Namorja.

Slovenske organizacije videmske pokrajine izražajo najglobljе sožalje Jole in Mauriziu Namorju ob izgubi dragega očeta.

---

†

Dne 25. t. m. nas je zapustila

Zdenka Tkalec por. Fučka

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 28. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v barkovljansko cerkev.

Žalostno vest sporočajo mož Radovan, hči Nadja, mama, oče, brat z družino in ostalo sorodstvo.

Trst, 27. aprila 1990

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Z Nadjo Fučko, njenim očetom in drugimi prizadetimi sorodniki sočustvujejo dijaki in osebje liceja France Prešeren, posebno pa sošolke, sošolci in profesorji 3. a razreda.

Ob hudi izgubi drage mame sočustvujejo z Nadjo Fučko soigralke, trener in vodstvo odbojkarske ekipe Bor Elpro.

Odbojkarsko društvo Bor izreka svojemu dolgoletnemu članu Radovanu in igralki Nadji iskreno sožalje ob hudi izgubi drage žene in mame Zdenke.

Ob prerani izgubi drage Zdenke izrekajo Nadji in Radovanu iskreno sožalje

prijatelji Laura, Igor, Paolo, Iztok, Claudio, Cristina, Walter, Marina, Edi, Marta, Guido, Tanja, Edi in Mara.

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame izreka globoko sožalje Nadji

Ingrid z družino

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame in žene se pridružujejo žalovanju Nadje in Radovana

Alessia, Laura, Ivana, Lidia in Edi

Ob izgubi nepozabne prijateljice Zdenke sočustvujeta s svojci

Alessio in Margherita Cossutta

Umrla je

Liana Esina por. Baldassarri

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest naznanjajo sin Riccardo, hčerka Elena, brat David in mož Roberto.

Trst, 27. aprila 1990

Ob prerani izgubi drage mame izrekamo našemu gojencu Riccardu Baldassarriju in družini občuteno sožalje

delovni kolektiv Dijaškega doma S. Kosovel

Ob izgubi drage mame izrekamo prijatelju Rikiju Baldassarriju iskreno sožalje

višješolci Dijaškega doma S. Kosovel

---

†

Zapustila nas je naša draga

Marija Dodič Kresevič

Pogreb bo danes, 27. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v rojstno vas Gradišče.

Žalostno vest sporočajo mož Pepi, hči Eleonora, sin Robert, zet Lucio in ostalo sorodstvo.

Trst, 27. aprila 1990

RADIO TRST A v sodelovanju
s SLOVENSKIM STALNIM GLEDALIŠČEM V TRSTU

DRUGO GLASBENO SREČANJE "MALI PEVCI"

KULTURNI DOM

v sredo, 2. maja, ob 17. uri

PRVO POLFINALNO SREČANJE

Gostje: mlajša skupina mladinskega pevskega zbora Vesela pomlad, vodi Franc Pohajač, mlada čarodejka Nada Carli, ansambel Kraški trio

V četrtek, 3. maja, ob 17. uri

DRUGO POLFINALNO SREČANJE

Gostje: Daniele Quaglia - citire iz Rezije, folklorna skupina osnovne šole France Bevk z Občin v sodelovanju z Ljudsko univerzo v Trstu, vodi Anka Kocjančič, kabaretist Andro Merku.

V petek, 4. maja, ob 17. uri

3. POLFINALNO SREČANJE

Gostje: kabaretista Boris Kobal in Sergij Verč, skupina športnoritmične gimnastike Bor, vodi Poljanka Pavletič, Svetlana Makarovič

V soboto, 5. maja, ob 17. uri

SLOVESNA ZAKLJUČNA ODDAJA

Gostje: mladi harmonikarji šole diatonične harmonike KD F. Venturini od Domja, vodi Zoran Lupinc, otroška skupina Shinkai Karate Kluba, vodi Romana Štoka, ansambel Happy day in ilustrator Božo Kos

---

Animacija Sten in Papagaj Ben, glasbena spremljava Aleksander Vodopivec - Bevilacqua, voditelja predstave Maja Lapornik in Livij Valenčič, scenarij Maja Lapornik, strokovna komisija Ivan Florjanc, Matjaž Šček, Franka Žgavec, scena Marjan Kravos, organizacija glasbenega srečanja Rosana Prezzi - Pasarit, glasbeni asistent Janko Sluga, realizacija Dorica Žagar.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Egner Thorbjörn

RAZBOJNIKI IZ KARDEMOMME

Režija **Marko Sosič**

V nedeljo, 29. t. m., ob 11. uri v Prosvetnem domu na OPČINAH

vabi na

premierski koncert skupine NEW SWING QUARTET

"A HEART FULL OF SWING"

Gostja Alenka Godec

Danes, 27. t. m., ob 21. uri v gledališču Politeama Rossetti

Predprodaja vstopnic Utat, Pasaža Protti 2, tel. 65700

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA

vabi na predavanje **prof. Katje BOH:**

KULTURNO SOCIALNA VPRAŠANJA NA SLOVENSKEM

ki bo danes, 27. t. m., ob 20.30 v mali dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

Predavateljico bo predstavil **dr. Boris Gombač.**

Predsedoval bo **Sergij Mahnič.**

GLASBENA MATICA TRST

Ciklus Mladi mladim

Danes, 27. t. m., ob 20.30 v luteranski cerkvi v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane

dirigent **Franci Rizmal**

solistka **Ajda Zupančič** - čelo

Na sporedu: Honegger, Haydn, Beethoven. Vabljeni!

Združenje aktivistov in invalidov NOB iz Trsta

prireja ob 27. aprilu, dnevu ustanovitve OF slovenskega naroda,

PROSLAVO 45-LETNICE OSVOBODITVE

ki bo **danes, 27. t. m., ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.**

Slavnostni govor bo imel član predsedstva ZZB NOV Slovenije tov. **Bogo Gorjan.** Nastopili bodo **MPZ Tabor z Opčin** in **Drago Gorup** z recitacijami.

Sledilo bo tovariško srečanje.

gledališča

VERDI

Simfonična sezona 1989/90

Jutri ob 17. uri (red S) ponovitev Verdijeve opere LUISA MILLER. Režija Franco Giraldi, dirigent Piergiorgio Morandi, zbor bo vodila Ine Meisters. V glavnih vlogah nastopajo: A. Banaudi, Eleonora Jankovič, V. Bello, R. Frontali, G. Furlanetto in Carlo Striuli ter F. Guina in G. Botta.

Ponovitve bodo 2., 4., 6., 8. in 10. maja.

ROSSETTI

Od 2. do 6. maja bo gledališka skupina Glauca Maurija uprizorila Molierovo delo DON JUAN. Režija Glauco Mauri. V abonmaju odrezek št. 10 B. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

KULTURNI DOM

Gledališče Verdi - Predstave za šole

Danes, 27., in jutri, 28. t. m., ob 11. uri bo baletna skupina gledališča Verdi nastopila v Kulturnem domu z baletom Gina Landija LILLYPOPS. Vstopnice pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 ponovitev drame MISEL Leonida Andrejeva. Režija Enrico Maria Salerno. Nastopajo: Enrico Maria Salerno, Laura Andreini, Carlo Valli in Pino Michienzi. Predstava je v abonmaju. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Kulturni dom

Baletna skupina Grant McDaniel and Dancers bo prikazala danes, 27., in jutri, 28. t. m., ob 20.30 ter v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri baletno predstavo THE MOVING ART. Vstopnice so v prodaji danes in jutri od 11. do 12. ure ter uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

Gledališče MIELA REINA

Danes, 27. t. m., ob 16. in 20. uri: British Film Club predstavlja IN PRAISE OF LOVE Terenca Rattigana v sodelovanju z Vienna's English Theatre.

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 bodo predvajali tri dokumentarce in sicer: OVERDONE, OVERICE in OVERSAND. Sledili bosta Walt Disneyevi risanki.

V nedeljo, 29., in v ponedeljkek, 30. t. m., ob 18., 20. in 22. uri predvajanje filma: LE NOTTI DI CABIRIA Federica Fellinija z G. Masino, F. Perierjem in A. Nazzarijem.

razna obvestila

Odbor Zadruge Mangart vabi na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, danes, 27. t. m., ob 20. uri v drugem sklicanju.

TPPZ Pinko Tomažič obvešča, da bo danes, 27. t. m., ob 20.30 v Bazovici generalna vaja. Jutri, 28. t. m., ob 10. uri bo ves ansambel nastopil na svečani komemoraciji v Rižarni. Po nastopu je zbor povabjen na skupno kosilo s predstavniki Pokrajine in drugimi prireditelji.

Gospodarsko društvo na Kontovelu vabi na 90. REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v prostorih društvene gostilne na Kontovelu jutri, 28. t. m., ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju. Vabljeni!

Barkovljanska skupnost javlja, da bo POČASTITEV PADLIH na barkovljanskem pokopališču v ponedeljek, 30. t. m., ob 17. uri.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi vinogradnike na SESTANEK, ki bo v sredo, 2. maja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu v zvezi s pripravo praznika vina.

Gospodarsko društvo na Kontovelu
vabi na

90. redni občni zbor

ki bo v prostorih društvene gostilne na Kontovelu
jutri, 28. t. m., ob 20.30 v prvem sklicanju
in **ob 21. uri** v drugem sklicanju.
Vabljeni!

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava PAVLA PETRIČIČA.

V umetnostni galeriji Minerva (Ul. S. Michele 5) je še jutri, 28. t. m., na ogled razstava slikarke MARIUCCIE POMIATO.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 razstavlja JANEZ MATELIČ.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bodo jutri, 28. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja Mariana FRACALOSSIJA. Razstava bo trajala do 10. maja po običajnem urniku.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8, 1. nad. - je odprl razstavo MARIO SALINA.

V Mladinskem domu v Boljuncu je do 6. maja odprta razstava o mlinih Doline Glinščice, ki so jo pripravili Silvester Metlika, Miran Bandi in župnik g. Franc Vončina v sodelovanju E. in A. Halupce. Urnik razstave: ob nedeljah in praznikih od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure, ob delavnikih - torek, četrtek in sobota - od 16. do 18. ure. Vstop prost.

Na sedežu letoviščarske ustanove v Sesljanu bo do 6. maja odprta razstava likovnika AUGUSTA MURERJA. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja 9. maja izlet v Logarsko dolino. Potovali bomo skozi Kamnik (Park Arboretum), Gornji grad, Radmirje do Luč. Povratek skozi Trojane. Vpisovanje bo 2. maja od 9. do 10. ure na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 **Music box**, r. Costa-Gavras, i. Jessica Lange.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 **Lettere d'amore**, i. Robert De Niro, Jane Fonda.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.15 **Milou a maggio**, i. Michel Piccoli, Miou-Miou.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Old Gringo - Il vecchio Gringo**.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **A spasso con Daisy**, i. Jessica Tandy, Morgan Freeman, Dan Aykroyd.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Harry ti presento Sally**, i. Meg Ryan.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 **Nuovo cinema Paradiso**, r. Giuseppe Tornatore.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Senti chi parla**, i. John Travolta.

MIGNON - 17.30, 22.15 **L'attimo fuggente**, i. Robin Williams.

EDEN - 15.30, 22.00 **Confessioni erotiche di tre ragazze bene**, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 **Nato il 4 luglio**, r. Oliver Stone, i. Tom Cruise, □

LUMIERE - 16.00, 22.00 **La guerra dei Roses**, r. D. De Vito i. K. Turner, M. Douglas.

ALCIONE - 16.30, 22.15 **Che ho fatto io per meritare questo**, r. Pedro Almodovar.

RADIO - 15.30, 21.30 **Blonde ambizione bionda**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, PETEK, 27. aprila 1990

DAN OF

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 20.06 - Dolžina dneva 14.07 - Luna vzide ob 6.59 in zatone ob 23.43.

Jutri, SOBOTA, 28. aprila 1990

PETER

PLIMOVANJE DANES: ob 5.34 najnižja -63 cm, ob 12.03 najvišja 30 cm, ob 17.16 najnižja -17 cm, ob 23.13 najvišja 49 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,1 stopinje, zračni tlak 1016,6 mb ustaljen, veter 8 km na uro zahodnik, vlaga 77-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Olimpo, Elisa Aiello, Roberta Spadaro, Giulia Vallon, Andrea Lestingi.

UMRLI SO: 62-letni Mario Biasini, 83-letna Marina Marussi vd. Turchi, 78-letna Nerina Gerdol vd. Bedencich, 78-letna Paola Mattich vd. Candriella, 89-letna Maria Colautti vd. Miani, 70-letna Ida Pusiol por. Busetto, 79-letni Angelo Pasqualetto, 83-letni Vittorio Croci, 73-letni Luigi Rupeno, 82-letni Casimiro Zupan, 65-letna Olga Gregorio por. Goos, 86-letna Iolanda Muiesan vd. Miotto, 47-letna Liana Esina, 54-letni Silvano Dugan, 38-letna Zdenka Tkalec por. Fučka, 83-letna Silvia Trampus, 88-letni Giuseppe Pieri, 69-letni Guido Guidi, 65-letna Maria Loiacono, 87-letni Valerio Grossi, 88-letni Francesco Grisonich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. aprila 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg. S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1.

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Šentjakobski trg 1.

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Prijatelju "pisanja z lučjo" prof. MILKU BAMBIČU voščimo ob lepi obletnici veliko zdravja in še novih zamisli člani fotokrožka Trst 80.

MILKU BAMBIČU, prijatelju našega društva, iskreno čestitamo ob lepem življenjskem jubileju ter želimo obilo zdravja in ustvarjalnosti SKD Tabor - Opčine.

Danes praznuje rojstni dan naša sošolka ANJA, v nedeljo, 29. t. m., pa naš sošolec TILEN. Obema aprilevcema želimo veliko sreče in dobre volje Ivan, Martina, Borko, Janja in Andrea.

Danes praznuje rojstni dan naša ljubljena nona ZORA. še mnogo zdravih in srečnih let ji želijo vnuki Peter, Sara in Eva skupno s starši.

Danes praznuje v Boljuncu svoj rojstni dan naš dragi oče in nono BOGOMIL ZOBEC. Še na mnoga leta mu iz srca želijo žena Anica, Aldelka, Franco, Miki, Nadja ter vnuka Ivan in Maja.

koncerti

Gledališče ROSSETTI

Danes, 27. t. m., ob 21. uri bo nastopil s svojim premierskim koncertom v gledališču Rossetti NEW SWING QUARTET. Koncert organizira Glasbena zadruga Ars Nova. Predprodaja vstopnic v Pasaži Protti 2.

Nedeljski koncerti

V Verdiju se bo ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi zaključil ciklus Nedeljskih koncertov s pihalnim orkestrom, ki ga vodi Alessandro Bevilacqua. Na sporedu bodo Giglijeve in Crestonove skladbe s solistom Fabianom Perezom Tedescom.

V Miljah v dvorani gledališča Verdi bo ob 11. uri zaključni koncert skupine Insieme Vocale s skladbo A. Banchierija LA PAZZIA SENILE.

V Tržiču v cerkvi Chiesa del Rosario bo ob 11. uri Komorni orkester pod vodstvom Severina Zannerinija izvajal Mozartov Koncert za fagot in orkester.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na klavirski recital BRANKE ŽIRAVAC, ki bo danes, 27. t. m., ob 16. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29. Na sporedu: Mitrić, Kogoj, Debussy in Schumann.

V nedeljo, 29. t. m., bo ob 11. uri na Colu v občini Repentabor SLOVESNOST ob odkritju spominske plošče padlim za osvoboditev tržaškega Krasa. Spominsko svečanost organizirata domicil 30. divizije NOVJ in sekcija VZPI-ANPI Repentabor; na njej pa bodo sodelovali govorniki, recitatorji KD Kraški dom in pevski zbor Fran Venturini od Domja. Organizatorji vabijo vse bivše borce, antifašiste, predvsem pa mlade, da se slovesnosti ob odkritju spominske plošče padlim za osvoboditev Trsta in njegove okolice polnoštevilno udeležijo.

V nedeljo, 29. t. m., ob 18. uri bo v Bazovici čarodejna predstava v župni dvorani. Nastopil bo čarodej Ivo Valetič s svojo čarodejno skupino VIKJ SHOW.

KD Lipa, ŠD Zarja in ŠZ Sloga priredijo v ponedeljek, 30. t. m., ob 21.30 TRADICIONALNO KRESOVANJE IN NOČNI POHOD NA KOKOŠ. Ob kresu bo igrala godba na pihala V. Parma iz Trebč. Vabljeni!

SKD Prosek-Kontovel in sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel prirejata PRVOMAJSKI PREDVEČER v ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 v dvorani Kulturnega doma na Proseku v čast 100-letnice praznovanja praznika dela in 45. obletnici osvoboditve naših krajev. Sodelovali bodo Godbeno društvo Prosek, MPZ V. Mirk, ŽPZ Prosek-Kontovel in člani amaterskega odra J. štoka. Govorila bosta predstavnika VZPI-ANPI in sindikata CGIL. Obenem sporočamo, da bo v torek, 1. maja, ob 8.30 krenila povorka z godbo na čelu k spomenikom padlim v NOB na Proseku in Kontovelu, kjer se bomo oddolžili žrtvam. Vabljeni!

Tiziani in Davidu se je pridružila mala

MONIKA

Vso srečo in zdravja jim želita

nona Sonja in nono Dino

Danes praznuje 60 let

GIULIO CALZI

Vse najboljše in še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu mu želijo

žena, brat in svakinja, posebno pa nečaka Paolo in Giuliana

mali oglasi

OSMICO imata odprto do 15. maja Alan in Silvo Hrvatin pri Elerih št. 34.

OSMICO je odprl Alojz Kante - Praprot 18.

OSMICO je odprl Slavko Švara v Trnovci št. 14.

OSMICO je v Slivnem odprl Frandoli. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Marjo Zobec, Zabrežec 10.

KO PO KRASU se boste vozili, lahko se v osmici pri Čočevih v Doberdobu boste odpočili. Postrežejo vam vino, kruh, salame in pršut in vse, za osebe dobrih ust.

PODJETJE import/export išče osebo, po možnosti z izkušnjami, za zaposlitev v knjigovodstvenem sektorju. Pismene ponudbe poslati na naslov: Korotan Italiana Srl, Korzo Verdi 133, 34170 Gorica.

PRODAM fiat ritmo 60S, letnik '85, 55.000 prevoženih km, metalizirane sive barve, edini lastnik, po ugodni ceni. Tel. ob večernih urah na št. 211207.

PRODAM fiat regato 70/S, letnik '86, v odličnem stanju, cena 8.500.000 lir. Tel. 229231.

PRODAM čisto nov ženski dežni plašč, kroj št. 50. Tel. 754833.

ODDAJAMO za počitnice hišico na Štajerskem. Tel. (003863) 882395.

ODDAJAM gostilno v najem družini z »REC«. Tel. v uradnih urah na št. 820190.

POSEZONSKA razprodaja terapevtičnih odej merinos. Mario Devetak, Ul. Zanetti 22/a, Sovodnje, tel. (0481) 882112.

21-LETNI fant, geometer, z opravljenim vojaškim rokom išče zaposlitev. Tel. 299978.

PREŽIVITE počitnice ali konec tedna na Starem vrhu nad Škofjo Loko v prijetni vikend hiši sredi narave, z osmimi ležišči in opremljeno kuhinjo. Sprehodi, tenis. Pojasnila Tušek, tel. (003864) 74921.

IŠČEM delo kot hišna pomočnica, dvakrat tedensko v dopoldanskih urah. Tel. 281271.

KUHARICO in natakarico zaposli gostilna na Krasu. Tel. 327120.

menjalnica

26. 4. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1228,750	1220.—
Nemška marka	733,30	730.—
Francoski frank	218,650	216.—
Holandski florint	651,650	648.—
Belgijski frank	35,525	35.—
Funt šterling	2011.—	1990.—
Irski šterling	1966.—	1950.—
Danska krona	192,750	190.—
Grška drahma	7,476	7.—
Kanadski dolar	1058,700	1030.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	7,737	7,60
Švicarski frank	840,800	837.—
Avstrijski šiling	104,200	103,50
Norveška krona	188,490	186.—
Švedska krona	201,820	200.—
Portugalski eskudo	8,298	7,50
Španska peseta	11,612	11.—
Avstralski dolar	932,950	900.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1499,650	—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Bogat spored prireditev na Festivalu dveh svetov

RIM — Kdor je sledil predstavitvi sporeda mednarodnega Festivala dveh svetov v Spoletu, se je lahko prepričal, da bo letošnja 33. izvedba res izredna. Od 27. junija do 5. julija bo v Spoletu 130 koncertov, filmov, razstav, premier in drugih prireditev.

Festival bodo odprli s simfoničnim koncertom, za katerega že sedaj pravijo, da bo gotovo odmeval v svetu glasbe. Nastopil bo namreč orkester pariške Opere pod taktirko Korejca Myunga Whun Chunga, izvedel pa bo Berliozovo »Symphonie fantastique«. Koncert se bo nadaljeval v katedrali, kjer bo odprtje obnovljene apside, na sporedu pa bo »Regina coeli«.

Umetniški vodja festivala Giancarlo Menotti je tudi navedel podrobnejši program oper, ki verjetno predstavljajo najboljši del festivala. Tako bodo na sporedu »Elektra« (Richard Strauss) pod vodstvom Spirosa Argirisa in v uprizoritvi Gunterja Kramerja (ki se ga mnogi spominjajo za lansko izredno izvedbo »Salomeje«), »Figarova svatba« (Wolgang Amadeus Mozart) pod vodstvom Oliverja Gilmourja, režiser pa je Giancarlo Menotti in evropska premiera opere »The hydrogen jukebox« Philipa Glassa, avtor katere je Allen Ginsberg.

V Spoletu bosta nastopila tudi dva velikana svetovnega baleta, to sta Francoz albanskega porekla Angelin Perljokaj in Argentinec Julio Bocca, precejšnje zanimanje pa vlada tudi za nastop panafriške skupine skupina (ples in glasba) »Africa oye«.

Med najzanimivejšimi gledališčnimi deli festivala sta »Peer Gynt« Venezuelke Rajatable in delo »La cagnotte« (Labriche), ki ga je režiral Pagliaro.

Festival se bo končal z Verdijevim »Requiemom« v izvedbi orkestra RAI pod vodstvom mladega, a obetavnega dirigenta Danieleja Gattija.

Videm '90: tudi SP v plesu

VIDEM — Med številnimi pobudami, ki jih v Furlaniji prirejajo kot uvod v svetovno nogometno prvenstvo, je ena še posebej zanimiva. V soboto, 5. maja, bo namreč v športni palači Carnera v Vidmu svetovno prvenstvo v standardnih plesih, ki vsebuje klasične plese, kot so angleški in dunajski valček, tango, quick-step in slow-fox. To je ena od kategorij, v kateri se navdušenci plesnega izražanje še posebej radi preizkušajo. Ostale pa zadevajo latinskoameriške plese (cha cha cha, samba, rumba, paso doble, jive), dvoranske plese (počasni valček, tango, fox-trot) in zvrst z valčkom, mazurko in polko.

Zadnjič so v Italiji podobno svetovno prvenstvo priredili pred več kot petdesetimi leti. Na pobudo organizacijskega komiteja Videm '90, ki skrbi za prireditve ob nogometnem SP, in v sodelovanju z italijansko federacijo športnega plesa (šteje tristodeset društev z osem tisoč registriranimi tekmovalci), ki je članica promocijske športne ustanove CONI-ja Gibanje ljudskih športov, pa je naposled prvenstvo spet pristalo na italijanskih tleh, tako da bodo lahko prišli na svoj račun številni ljubitelji plesa, ki jih v naši deželi ne manjka, če vemo, da je samo registriranih tekmovalcev v FJK nad 180, društev pa je petnajst.

Videmskega svetovnega prvenstva se bo udeležilo veliko število plesnih parov iz držav, članic mednarodne plesne organizacije International Council of Amateur Dancers (med temi je tudi Jugoslavija). Pričakujejo, da se bodo na parket Carnere zvrstili vsi najboljši tekmovalci sveta, čeprav bosta manjkala nosilca naslova svetovnega prvaka, Angleža Andrew Sinikson in Lorriane Barry, ki sta po lanski zmagi prenehala s to aktivnostjo.

Praktično izvedbo prvenstva bo opravilo društvo Top Dance.

filmske premiere

eva fornazarič

Zločinci so lahko tudi očetje

V vsesplošno ležernem vzdušju, ki je spremljal spomladansko filmsko sezono, lahko, poleg izredno komunikativnih dojenčkov, najdemo tudi tako delo, ki je veliko bolj uglašeno na aktualna dogajanja. Gre namreč za distribucijo filma *Music Box* Constantina Costa-Gavrasa, ki je postavil na platno nadvse zanimivo družinsko dramo, v kateri je dovolj prostora za poglabljanje medosebnim odnosov med očetom in hčerko, še bolj pa za poglabljanje nekaterih nadvse tragičnih trenutkov evropske zgodovine.

Jessica Lange, ki se je že dolgo od tega otresla kostima Kingkongove ljubice, interpretira lik odvetnice Anne Talbot. Gospa si je v življenju zagotovila nekaj bistvenih točk: ima lepega in inteligentnega sina, je uspešna v svojem poklicu in lahko računa na nesebično pomoč očeta, ki je obenem sijajna oseba in neponovljiv »nono«. Priletni moški, ki je zaživel v žal premalo znanem obrazu nemškega igralca Armina Müller-Stahla, pa skriva morda tragično osebno zgodovino: v mladih letih in v rodni Madžarski naj bi bil gestapovec in nacistični zločinec.

Hčerka je globoko prepričana, da gre za kopico lažnih obtožb, zato bo kar sama branila očeta in mu tudi zagotovila svobodo, njemu naklonjena razsodba pa zadošča le splošni pravici. Hčerki nekaj prišepetava na uho, da je v očetovih sinjih očeh (Arminov pogled boste težko prezrli) zapisana strašna resnica, ki je sama ni slutila, in se zato odpravi na Madžarsko, kjer upa, da bo našla znake očetove strašne preteklosti.

Iskanje resnice je morda najtežji posel, s katerim se lahko ukvarja »slehernik«, zato pa je še bolj pretresljiv prikaz tega iskanja, ko nam ga politično angažiran režiser postavi na platno s pomočjo tehtnega scenarija in dveh odličnih igralcev.

Music Box je prejel berlinskega medveda, vendar so mnogi dejali, da gre za nagrado, ki podpira prej »ideijo«, kot »film«. S tem so mislili predvsem na osebni primer vzhodnomeškega igralca Armina Müller-Stahla, ki je pribežal na Vzhod (kjer je imel med drugim velike težave s službo), ker je podpisal znano resolucijo Bierman, v kateri je skupina vidnih intelektualcev precej odločno kritizirala strumentalizacijo umetnosti v komunističnih režimih.

Dokaj zanimiv in vsekakor omembe vreden pa je nastop Jessice Lange, ki je podala prepričljivo sliko angažirane odvetnice. S tokratnim filmskim nastopom se je tudi sama vključila v skupino ameriških igralk, ki se ukvarjajo tako s filmom (največkrat so to zvezde kot na primer Jane Fonda ali Meryl Streep) kot s »politiko«. Jessici Lange je treba vsekakor priznati, da je sodelovala pri filmu, ki bo novim generacijam služil tudi zato, da bodo spomin na grozote druge svetovne vojne prisvojena dediščina in ne priložnostno navajanje zgodovinskih datumov.

Režiser Constantin Costa Gavras (levo) z moškim protagonistom filma Music Box Arminom Müller-Stahlom pred berlinskim zidom

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Il mago
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik
14.00 Volilna tribuna
14.05 Varieteja: Gran premio - pausa Caffé, 14.15 Tam tam village
15.05 Kulturni tednik: L'Aquilone
16.05 Variete: Occhio al biglietto
16.15 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.40 Kviz: Lascia o raddoppia?
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Zanna gialla (pust., ZDA 1957, r. Robert Stevenson, i. Dorothy McGuire)
22.00 Volilna tribuna
23.00 Dnevnik
23.10 Film: L'ombrello bulgaro (kom., Fr. 1980, r. Gerard Oury, i. Pierre Richard, Valerie Mairesse), vmes (0.10) dnevnik
0.50 Mezzanotte e dintorni

RAI 2

7.00 Variete: Patatrac
8.30 Nadaljevanka: Capitol
9.30 Tečaj angleščine in francoščine
9.55 Knjižne novosti: Casablanca
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik in Diogenes
13.30 Gospodarstvo in tribuna
14.00 Nadaljevanka: Quando si ama
14.45 TV igra: L'amore è una cosa meravigliosa
15.30 Jahanje (iz Rima)
17.05 Rubrika: Tutto sul Due
17.30 Jahanje (iz Rima)
18.15 Šport in Casablanca
18.35 Nanizanka: Le strade di San Francisco
19.25 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Vreme, dnevnik, šport
20.30 Varieteja: ...e saranno famosi, 22.30 Ritira il premio...
23.00 Dnevnik - nocoj
23.10 Aktualno: Diogenes
24.00 Knjižne novosti: Casablanca
0.05 Dnevnik in horoskop
0.50 Film: Quatorze Juillet (kom., Fr. 1933, r. Rene Clair, i. Anabella)

RAI 3

12.00 Vabilo v gledališče: Hamlet (William Shakespeare, r. Vittorio Gassman, i. Vittorio Gassman, Elena Zareschi, Memo Venassi), 1. del
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka
15.30 Videosport: kolesarstvo in sabljanje
17.30 Dokumentarna oddaja: Geo (vodita Gigi Grillo in Claudio Pasanisi)
18.30 BlobCartoon
18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželna volilna tribuna
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Aktualnosti: Chi l'ha visto?
22.45 Večerni dnevnik
22.50 Kulturna oddaja: Babele - Storia, storie (vodi Corrado Augias)
23.50 Nočni dnevnik
0.05 Pred 20 leti

TV Ljubljana 1

8.25 Spored za otroke in mlade: Ana Barbara - Zgodba o cekinu, 9.00 lutke Ku-ku - Jezikavi čevelj, 9.15 Jajce (Lutkovno gledališče LJ)
9.45 Nad.: Bluebell (pon.)
10.35 Film: Nor na dekleta (glas., ZDA 1965, r. B. Sagal, i. E. Presley)
12.10 25 let s Slaki (pon.)
13.10 Mozaik. (pon.)
13.50 Sanremo '90
15.00 Film: Samorastniki (dram., Sl. 1963, r. Igor Pretnar, i. Majda Potokar, Rudi Kosmač)
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik. Tednik (pon.)
17.50 Nad.: Pokrijte ji obraz
18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanki Poltrona Express, 18.50 Noro, norejše, norišnica
19.05 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik, Zrcalo tedna
20.20 Bajke na Slovenskem
21.00 Nad.: Smileyjevi ljudje
21.55 Dnevnik in vreme
22.20 Oči kritike
23.00 Film: Up in slava (vojni, VB 1987, r. J.Boorman, i. Sebastian Rice-Edwards, Geraldine Muir)

TV Koper

13.00 Tenis: turnir ATP v Monte Carlu (četrtinka finala, prenos)
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nogomet - nemško prvenstvo
21.50 TVD Novice
22.00 Oddaja o košarki: Sottocanestro
22.45 Tenis: turnir ATP v Monte Carlu (pon.)

TV Ljubljana 2

16.00 Poskusni satelitski prenosi
17.30 Zasedanje mednarodnega olimpijskega komiteja (posnetek iz Beograda)
19.00 Domači ansambli: ansambel Vinka Cverleta (pon.)
19.30 Dnevnik
20.00 Glasbena oddaja: Človek in glasba (pon.)
21.00 Aktualna oddaja: Vprašajte zvezni izvršni svet
22.00 Olimpijska kronika
22.30 Poskusni satelitski prenosi

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Koledar; 7.30 Pravljica in Dobro jutro po naše; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Soft music; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Revival; 9.40 Beležka; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Slovenski film; 12.20 Melodije; 12.40 Primorska poje; 12.50 Volilna tribuna; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Spoznavajmo svet!; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazz; 16.00 Mi in glasba; 16.45 Postni govori; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Spomini na Rainerja Mario Rilkeja; 17.26 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Inštrumenti; 8.35 Pesmica; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Revijski orkestri; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Zabavna glasba; 16.00 Od melodije do melodije; 17.05 Operne melodije; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansamblom...; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.30 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni program; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Vetrina di superpass; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Orlando dei Pupi; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Poreška riviera; 14.05 Glasba; 15.00 Srečanja; 16.10 Kviz; 16.45 Made in YU; 17.00 Srečanje z; 17.05 Bubbling; 18.00 Puzzle; 18.40 Mi in vi; 19.00 Operetne melodije.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočna glasba.

CANALE 5

7.10 Nanizanke: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.55 Filmske novosti
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Film: I cannoni di Navarone (vojni, VB 1961, r. Lee Thompson, i. Gregory Peck, David Niven, Anthony Quinn)
23.50 Variete: Striscia la notizia (pon.)
0.05 Nanizanki: Lou Grant - Telecamere in tribunale, 1.00 Bonanza

RETE 4

8.15 Nanizanka: Ironside
9.15 Aktualno: Voti e volti
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.30 La valle dei pini, 17.05 Veronica, il volto dell'amore, 17.35 General Hospital, 18.30 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire sì - Cercando Steele (2. del)
20.30 Film: Harry & Son (dram., ZDA 1984, r-i. Paul Newman, i. Joanne Woodward, Robby Benson)
22.40 Filmski tednik: Ciak
23.25 Aktualno: Money
0.50 Aktualno: Regione 4
1.20 Film: L'accusa del passato (krim., Šp. 1957, r. Lionello De Felice, I. Gino Cervi, Alberto Closas)

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke
8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York - Uno dei nostri, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 Glasbena oddaja: Dee-Jay Television
15.25 Italijanske smešnice
15.35 Filmske novosti
15.45 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanki: L'incredibile Hulk, 19.30 Genitori in blue jeans
20.00 Risanka: Alvin
20.30 Variete: Azzurro '90 (vodita Francesco Salvi in Heather Parisi)
22.45 Rubrika: Calciomania
23.45 Variete: Play boy Show
0.45 Italijanske smešnice
0.50 Filmske novosti
0.55 Košarka - prvenstvo NBA, play off

ODEON

12.30 Aktualno: Piacersi per piacere
13.00 Risanke: Sugar
15.15 Nad.: Mariana, 16.15 Pasiones, 17.15 Senora
18.15 Branko in zvezde
18.30 Smešnice
18.45 Aktualno: USA Today
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Branko in zvezde
20.30 Nanizanki: Supercarrier, oltre il muro del suono, 21.30 Houston Knights - due duri da brivido
22.30 Rubrika: Forza Italia
24.00 Odeon sport
0.30 Rubrika: Excalibur

TMC

9.30 Nadaljevanka: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV in Ogledalo življenja
14.00 Športne vesti
14.30 Glasba: Clip clip
15.00 Risanke Snack
15.30 Variete: Girogiromondo
16.00 Film: Amici per la pelle (kom., ZDA 1973, r. William Graham, i. Bill Bixby)
17.45 Aktualno: Ženska TV
18.45 Igra: Il paroliere
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Banane
22.00 Rubrika o nogometu
23.15 Vesti
23.30 Šport: teniški turnir v Monte Carlu
24.00 Film: La guerra di Gordon (dram., ZDA 1973, r. Ossie David, i. Paul Winfield, Carl Lee)

TELEFRIULI

11.30 Nanizanki: La famiglia Partridge, 12.00 Lo zio d'America
12.30 Velike razstave
13.00 Nanizanki: La piccola Margie, 13.30 Lancer
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanki: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Zelena dežela
20.30 Nad.: Frontiera (4. del)
22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura
22.30 Tednik: Tigì 7
23.00 Nan.: Dick Van Dyke
23.30 Nočne vesti in News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Na seji Pokrajinskega odbora razprava o programu in volitvah

SKGZ poziva slovenske volilce naj podprejo slovenske kandidate

V Gorici se je v prejšnjih dneh sestal na prvi seji obnovljeni in v dobršni meri pomlajeni Pokrajinski odbor SKGZ. Sejo je vodil novi predsednik dr. Boris Peric, ki je s tajnikom dr. Igorjem Prinčičem prevzel vodstvo goriškega dela naše krovne organizacije. Uvodoma se je zahvalil dosedanjemu predsedniku dr. Mirku Primožiču in tajniku Igorju Komelu za vse opravljeno delo, obenem pa izrekel pričakovanje, da bosta s svojimi bogatimi izkušnjami še naprej veliko prispevala pri delovanju zveze.

Glavni točki razprave na tej prvi seji sta bili oblikovanje programa goriške SKGZ in bližnje upravne volitve. Peric je predstavil osnutek programa, ki ga bodo še dopolnili s predlogi in ugotovitvami, ki so bile izrečene med razpravo na seji odbora. V programu so ločili tri osnovna tematska oz. teritorialna področja: delovanje v okviru SKGZ, mesto Gorica in ožja okolica ter širše goriško področje. V prvi sklop sodi reorganizacija in posodbitev delovanja zveze, začenši z uradniškim delom pa do delovanja Pokrajinskega odbora. Vzporedno z organizacijsko krepitvijo naj bi posvečali večjo pozornost javnemu nastopanju zveze, tako s stiki z upravami, strankami in drugimi organizacijami, kot tudi s prirejanjem javnih srečanj ter drugimi oblikami javnega delovanja. Vzpostavljanje stikov in sodelovanja z vsemi silami, ki so do tega pripravljene, naj bi bilo vodilo pri delovanju tostran meje, kot tudi v odnosu do Nove Gorice in celotne Severnoprimorske regije. Nasploh je bila poudarjena težnja po tem, da bi SKGZ igrala vidnejšo vlogo v novem scenariju, ki se je pojavil po zgodovinskih spremembah v zadnjih mesecih. S tem v zvezi so bili izrečeni še številni dopolnilni predlogi, tako kar zadeva zunanje delovanje zveze, kot tudi njeno obnovo, o kateri bo podrobneje govor še na prihodnjih sejah in nato, predvidoma konec junija, na programski konferenci organizacije.

Posebno pozornost je Pokrajinski odbor SKGZ posvetil tudi bližnjim upravnim volitvam, s katerimi bomo obnovili občinske uprave v Gorici, treh slovenskih občinah na Goriškem ter občini Krmin, kjer so Slovenci tudi aktivno prisotni. Pomen teh volitev je na dlani, saj bodo odločale o krajevnem političnem scenariju v prihodnjih letih. SKGZ bo aktivno nastopila z javnim pozivom, ki ga bodo posredovali italijanskim medijem in javnosti. V njem ugotavlja, da je Gorica večetnična in večkulturna, da temelji bogastvo goriške kulture in stvarnosti prav na medsebojnem oplajanju in bogatitvi, na dialogu, strpnosti in sožitju. Zato SKGZ poziva prebivalstvo, naj podpre stranke in kandidate, ki si prizadevajo za uveljavljanje teh vrednost in za konstruktivno sožitje med pripadniki različnih kultur. O teh vprašanjih bo govor tudi na odprti tribuni, ki jo bo SKGZ priredila prihodnji teden: nanjo so vabljeni vsi slovenski in italijanski kandidati na raznih listah, ki so pripravljeni na soočanje okrog teme Vpliv sožitja na razvoj Gorice.

Razprava o volitvah se je nadaljevala z analizo dr. Karla Devetaka o premikih glasov pri zadnjih volilnih preiskušnjah in možnih predvidevanjih za letošnje upravne volitve. Po daljši razpravi so nato osvojili sledeče zaključke. SKGZ poziva slovensko javnost, naj podpre slovenske kandidate na vseh listah, kjer nastopajo. Ob treh tradicionalnih strankah, v katerih delujejo Slovenci, je namreč letos izrazitejša prisotnost Slovencev na zelenih listah, posamezniki so prisotni tudi na nekaterih drugih listah, v Krminu pa se slovenska kandidata potegujeta za izvolitev na listah KD in Uniti per Cormons. Pomembna je uveljavitev čim večjega števila slovenskih kandidatov, predvsem pa tistih, ki imajo izglede za izvolitev in ki bodo s svojim nastopanjem delovali za uresničevanje zahtev in pričakovanj slovenske narodnostne skupnosti. V tem pogledu bo SKGZ podprla predvsem svoje člane, ki na raznih listah kandidirajo za izvolitev v občinske in rajonske svete.

Velikega pomena je za uspeh slovenskih kandidatov oddajanje preferenc. Vsak slovenski volilec bi moral poleg glasu listi oddati čimveč preferenc Slovencem in tako omogočiti njihovo uveljavitev: za goriški občinski svet lahko vsakdo odda največ 4 preference, za rajonske svete pa po eno, razen svetov za Svetogorsko četrt-Placuto, Podturn-Sv. Ano in Mestno središče, kjer lahko volilci oddajo preferenci dvema kandidatoma. Poudarjena je bila tudi potreba po uveljavljanju slovenskih kandidatov v posameznih rajonih, tako v tistih, kjer je prebivalstvo večinoma slovensko, kot v vseh ostalih, kjer se za izvolitev poteguje letos kar veliko slovenskih kandidatov.

Jutri popoldne v Kulturnem domu v Gorici

Četrtič Miting za mir pravo sožitje in razvoj

Včeraj v skupnem boju za svobodo, danes skupaj v prizadevanjih za celostno uresničevanje republiške ustave. Pod tem geslom bo jutri popoldne v Kulturnem domu 4. Miting za mir, sožitje in razvoj, ki ga prirejajo pokrajinski odbor SKGZ za Goriško, goriška sekcija VZPI-ANPI ter Združenje aktivistov OF za goriško pokrajino. Pobudi so se tudi letos pridružile italijanske borčevske organizacije, kulturna in športna društva ter razne organizacije.

Miting se bo pričel ob 17. uri s pozdravnimi nagovori prirediteljev, zatem pa bodo predvajali film Tri četrtine sonca. Miting se bo sklenil s tradicionalnim tovariškim srečanjem.

Film "Tri četrtine sonca" je prvenec primorskega rojaka, režiserja Jožeta Babiča. Danes ima ta film, poleg kulturne, tudi že zgodovinsko vrednost. V njem nastopajo Stane Sever, Mira Sardočeva, Bert Sotlar, Stane Raztresen, Rado Nakrst, znani gledališki igralci, ki so svoje poslanstvo nato dolga desetletja nadaljevali prav pri našem Stalnem slovenskem gledališču.

Film pripoveduje o skupini iz nemškega taborišča osvobojenih internirancev, ki se prve tedne po vojni vrača domov. V skupini so predstavniki skorajda vseh evropskih narodov. Vsi se znajdejo v majhnem češkem mestecu, na železniški postaji. Tu so prisiljeni čakati v nedogled, saj železničarji nimajo na razpolago lokomotive, ki bi kompozicijo odpeljala naprej. Vsak doživlja svojo dramo, saj nihče ne ve, kdaj bo vlak odpeljal, vse pa muči hudo domotožje.

Jutrišnja prireditev sodi v okvir raznih pobud ob praznovanju 25. aprila, dneva vstaje in osvoboditve italijanskega naroda, 27. aprila, Dneva Osvobodilne fronte in 1. maja, mednarodnega delavskega praznika.

Nocoj zborovske skladbe domačih avtorjev

Pevsko združenje Ars Musica prireja nocoj ob 20.45 zanimiv večer zborovskega petja v deželnem avditoriju v Gorici. Gre za drugo izvedbo manifestacije "Cori d'autore", s katero želijo ovrednotiti zborovsko proizvodnjo krajevnih skladateljev. Na nocojšnjem koncertu bodo tako izvajali polifonske skladbe slovenskih in italijanskih avtorejv iz našega prostora kot so Merkù, Dipiazza, Viozzi, Sofianopulo, Jericijo, Vrabec, Macchi. Za nekatere skladbe bo nocojšnja izvedba krstna.

Na večeru bodo nastopili slovenski pevski zbor Hrast iz Doberdoba ter zbori Audite Nova, Claret in Ars Musica.

Skupščina KZE

Glavna skupščina goriške KZE bo v soboto, 28. t. m., ob 16. uri v občinski sejni dvorani. Na dnevnem redu je razprava in odobritev finančnega načrta, določitev odškodnine upraviteljem in nekatere druge zadeve.

Član tajništva DP Russo Spena govoril pri Rdeči hiši

Drugačen pogled na Vzhod in vprašanje priseljevanja

Član kolektivnega vsedržavnega tajništva DP Giovanni Russo Spena je včeraj na tiskovni konferenci pred mejnim prehodom pri Rdeči hiši predstavil poglede te stranke na nekatera danes ključna družbena vprašanja. Kraj za predstavitev so izbrali, da bi tudi s to simbolično potezo opozorili na dvoje problemov: novosti na Vzhodu in vprašanje priseljevanja. Vzhodne države so se končno osvobodile državnega totalitarizma, je ocenil, to pa ne pomeni, da se morajo nujno podrediti kapitalističnim težnjam zahodnega bloka. Perspektiva je v iskanju tretje poti med realnim socializmom in kapitalizmom, zato DP pozorno gleda na dogajanje na vzhodu, kjer se pojavljajo nove zanimive družbene sile.

Kar zadeva priseljevanje, je dejal Russo Spena, je treba povsem spremeniti gledanje na ta problem. Italija se nikakor ne more zapirati kot trdnjava in razporejati vojske ob mejah, kot če bi nanje pritiskali sovražniki. Tako gledanje, ki druži Martellija in La Malfo, povzroča veliko škodo v pogledu družbenih vrednot in demokratične zavesti. Problem priseljencev je kulturni, družbeni, sindikalni: treba ga je reševati tako, da se vsem državljanom priznajo civilne pravice. To je mogoče s poseganjem krajevnih uprav, ne pa policije. DP je to podčrtala tudi s tem, da je na čelo kandidatne liste za goriški občinski svet postavila senegalskega priseljenca. V zvezi z uresničevanjem večkulturne in večetnične družbe se je Russo Spena zavzel tudi za avtonomijo in samoodločanje manjšin.

V programu PLI pozornost ženski problematiki in kulturi

Na srečanju z novinarji v znanem goriškem hotelu so predstavniki liberalne stranke posredovali osnovne smernice programa te stranke za bližnje upravne volitve.

Po uvodnem posegu pokrajinskega predsednika stranke Luciana Loricchia, je pokrajinska tajnica Franca Graniti Majo pojasnila osnovna izhodišča stranke, tako v državnem, kakor v krajevnem merilu. Liberalci so za izboljšanje javnih storitev, za uspešnost javne uprave, za strokovnost pri nameščanju funkcionarjev. Frida Lininger je obrazložila program stranke kar zadeva obravnavo ženskega vprašanja (spremembe delovnih urnikov, več vzgojno varstvenih ustanov, izboljšave v ureditvi šolskega sistema. Precej pozornosti PLI namenja kulturi. O tem vprašanju je govoril Marino de Grassi, medtem ko je odvetnik Agostino Majo razčlenil vprašanja s področja gospodarstva. O programu za mlade je govoril Marco Pacori, o vprašanjih okolja pa Alfredo Russo.

Podroben program PLI je objavljen v tedniku PLI »L'opinione«, ki ga bodo te dni razposlali vsem družinam v mestu.

Stranka je za občinski svet predstavila štirideset kandidatov, na seznamu so razvrščeni po abecednem redu. Liberalci so predstavili listo kandidatov tudi v večini od desetih rajonskih svetov.

Jutri slovesnost ob odprtju prireditve v Gorici in Tržiču

Expomego - Exponautica

Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti bo jutri dopoldne slovesno odprl 20. goriški mednarodni blagovni sejem Expomego - Exponautica. Otvoritvena slovesnost bo ob 10. uri na razstavišču v Ulici della Barca, kjer je osrednji del sejemske prireditve s preko 250 razstavljalci, ob 12. uri pa bo otvoritvena slovesnost v Tržiču, ob kanalu Valentinis, kjer je navtični del sejma Exponautica z okrog sto razstavljalci.

Razstaviščni prostor ob ločniškem mostu je v celoti zaseden. Zaradi velikega popraševanja so prireditelji poskrbeli za dodatne (zasilne) razstavne prostore v velikem šotoru. V Tržiču so sejem uredili na površini približno 2000 kvadratnih metrov pokritega prostora in na približno 4000 kvadratnih metrov odkritih površin. Poleg tega je ob kanalu Valentinis še prostor za okrog sto privezov.

Od 28. aprila do 6. maja se bodo tako na razstavišču v Ulici della Barca, kakor tudi na razstavnem prostoru v Tržiču zvrstile številne športne, rekreacijske in druge manifestacije, od tekmovanj, do strokovnih posvetovanj, modnih defilejev itd.

Novost na letošnjem jubilejnem sejmu je vsekakor prisotnost razstavljalcev iz Severne Koreje. Naj ob tem opozorimo da bodo to deželo posebej predstavili v nedeljo dopoldne s srečanjem v konferenčni dvorani med opolnomočenim veleposlanikom Li Jong Hyokom in predstavniki krajevnih oblasti in gospodarskega življenja, s projekcijo dokumentarnih filmov in sprejemom.

Prisotnost razstavljalcev iz Slovenije, Koroške in Madžarske bodo posebej obeležili 30. aprila, ko bo na sejmu dan Koroške, 3. maja, ko bo na sejmu dan Madžarske in 4. maja, ko bo dan Slovenije.

Slovenija se letos predstavlja zlasti z bogato razstavo steklarskih izdelkov iz Rogaške Slatine. Kakor smo že uvodoma omenili, bo v okviru sejemske prireditve nekaj strokovnih posvetovanj. Naj od teh omenimo zlasti srečanje, ki bo 4. maja in na katerem bo govor o dosedanjih izkušnjah v izvajanju jugoslovanskega zakona o tujih naložbah.

V okvir sejemske prireditve Expomego sodi tudi nedeljska slovesnost podelitve posebnih priznanj za zasluge na delu.

Dvajsetletnico goriškega sejma bodo drevi obeležili s podelitvijo posebnih priznnanj predsednikom trgovinskih zbornic iz Celovca, Budimpešte, Ljubljane, Nove Gorice in Gorice. Slovesnost bo na gradu ob 18.30. Priznanja bodo podelili Andreu Gaborju, Marku Bulcu, Karlu Bauknechtu, Davorinu Škarabotu in Deliu Lupieriju.

Danes pogreb Štefana Viatorija

V Gorici bodo danes pokopali Štefana Viatorija, znanega goriškega peka. Rodil se je v Gorici pred 83 leti in se še zelo mlad lotil nekdaj zelo cenjenega poklica. Kot vajenec se je v zadnjem letu prve svetovne vojne zaposlil najprej v pekarni Valentinčič v Raštelu, v dvajsetih letih se je poskusil postaviti na lastne noge s pekarijo v Morellijevi ulici, v začetku tridesetih let pa je v Ulici Duca d'Aosta prevzel pekarno Tomasini, kjer podjetje danes vodijo sinovi.

Pokojnik je bil aktiven v svoji stanovski organizaciji, bil je med ustanovitelji vzajemne bolniške blagajne trgovcev in konzorcija za kreditiranje.

V težavnem obdobju po razmejitvi je bila tudi ta trgovina, saj se za poitalijančenim imenom skrivajo Slovenci, tarča napada nacionalističnih skrajnežev.

Pogreb Štefana Viatorija bo danes ob 12.30 iz mrliške veže glavne bolnišnice v cerkev pri kapucinih in na glavno pokopališče.

prispevki

Namesto cvetja na grob Danilu Reščiču daruje družina Franko Peric iz Dola 100 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Doberdobu.

V počastitev spomina drage mame, daruje Wilma Bregant 30 tisoč lir za pevski zbor A. Paglavec v Podgori.

V počastitev spomina brata Kazimirja in mame Milice daruje Mirka Brajnik 50 tisoč lir za Dijaški dom.

čestitke

Ob rojstvu sinčka ŠTEFANA iskreno čestita Igorju in Katji športno društvo Sovodnje.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri: 18.00-22.00 »L'avaro«.

VERDI 17.30-22.00 »Nuovo cinema Paradiso«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Vogliose e insaziabili per stalloni superdotati«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Music box«.

EXCELSIOR 18.00-22.00 »La guerra dei Roses«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Vrnitev v bodočnost - 2. del«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Zaposleno dekle«. Ob 22. uri »Zelo nezvesta žena«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini, Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike - Piazza della Repubblica 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna Pri Jezeru - Al Lago - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 9.30 Emilio Sussig iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na pokopališče v Podgori, ob 12.30 Stefano Viatori iz splošne bolnišnice v cerkev pri kapucinih in na glavno pokopališče.

V Števerjanu razstava vin

V Števerjanu se bodo jutri zvečer, z odprtjem razstave in pokušnje briških vin pričele prireditve ob letošnjem prvomajskem slavju.

Odprtje razstave je napovedano za 19. uro.

V nedeljo, 29. aprila, bo 11. spominski pohod Števerjan - Gonjače. Udeleženci bodo tokrat šli na pot z jugoslovanske strani, zato naj obvezno prinesejo s sabo prepustnico. Start bo ob 9.30, vpisovanje pa od 8. ure dalje pri mejnem prehodu. Zvečer bo v Dvoru ples z ansamblom Big Ben.

Ples bo tudi 30. aprila, medtem ko bo 1. maja ob 16. uri tradicionalni shod na Trgu Svobode. Govoril bo župan Ivan Humar.

Podatki o onesnaženosti morja na območju goriške pokrajine

Ministrstvo za zdravstvo je objavilo podatke o stopnji onesnaženosti morske vode in to na podlagi sistematičnih meritev, opravljenih v lanskem letu. Na raznih območjih so vzeli in analizirali skoraj 37 tisoč vzorcev morske vode. Analize so bile izvedene ob upoštevanju kriterijev, ki veljajo za morsko vodo primerno za kopanje. V poprečju je bilo 89,3 odstotka vzorcev pozitivnih, to pomeni, da je bila voda primerna za kopanje. Vendar so od omenjenega vsedržavnega poprečja znatna odstopanja, če upoštevamo podatke za posamezna področja. Tako je bilo na območju Kampanije neugodnih skoraj 30 odstotkov vzorcev. Poprečje za Furlanijo-Julijsko krajino je 85 odstotkov pozitivnih in 15 odstotkov negativnih vzorcev. Precej neugodni pa so podatki za morje v goriški pokrajini (v glavnem Tržič in Gradež). Po podatkih ministrstva je bilo le 65 odstotkov pozitivnih vzorcev in 35 odstotkov negativnih.

To bi pomenilo, da je morje pri nas, zlasti kar zadeva Tržiški zaliv, zelo onesnaženo.

Sicer pa, kakor se zdi, naj bi se stanje, oziroma stopnja onesnaženosti morja v lanskem letu, rahlo izboljšala v primerjavi s stanjem v letu 1988.

Zadeva je vsekakor aktualna, tudi spričo ugotovitve, da kar precej krajev, med temi tudi Tržič, še nima urejene kanalizacije in prečiščevanja odplak. Velik onesnaževalec zaliva pa je tudi Soča.

Smo pred nastopom poletne sezone in bo vest po vsej verjetnosti povzročila živahne polemike.

Zakaj Dežela ni položila venca na grob partizanov?

Deželni svetovalec KPI Ivan Bratina je postavil deželni upravi vprašanje v zvezi s polaganji vencev ob Dnevu osvoboditve. Predstavništvo deželne uprave je namreč v prejšnjih dneh položilo vence k raznim spomenikom in obeležjem, ne pa k spomeniku padlim partizanom na glavnem pokopališču v Gorici.

Bratina sprašuje predsednika deželne uprave za vzroke te pozabljivosti in diskriminacije padlih, ki so se morda sklicevali na različne ideale in narodnostna čustva, a so vendar z darovanjem svojih življenj prispevali k uveljavitvi vrednot svobode in demokracije, predvsem pa so Italiji vrnili dostojanstvo in avtoriteto, ki ju danes uživa med vsemi svobodnimi in demokratičnimi narodi.

Izjava Slavističnega društva

Naša šola naj bo slovenska

Okrogla miza o slovenski šoli, ki jo je junija 1989 priredil Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ, je opozorila na dejstvo, da izhaja del učencev slovenske šole iz narodnostno mešanih družin, da mnogi od njih ob vstopu v vrtec ali šolo ne znajo slovensko in da imajo zato pri šolanju jezikovne težave. Rešitev teh težav vidijo predstavniki omenjenega odbora v dvojezični šoli po zgledu one, ki uspešno deluje v Špetru.

Slavistično društvo je mnenja, da bi bila taka šola za Trst in Gorico neustrezna. Jezikovne razmere so tu drugačne kot v Benečiji, zato je za nas količinsko in kakovostno izguba, kar je za Benečijo pridobitev.

Namen dvojezične šole v Trstu in Gorici bi bil zajeti čim večje število tistih otrok, ki se sicer zaradi neznanja slovenščine ne bi vpisovali na slovensko šolo. Dvojezična šola naj bi preprečila njihovo popolno narodnostno odtujitev in tako zajezila odliv tistega dela slovensko naravnanega prebivalstva, ki je za izgubo slovenske identitete najbolj dovzeten. Bila naj bi torej sredstvo za ohranjanje slovenske narodne skupnosti. To vlogo pa bi opravljala tako, da bi postopno nadomeščala, torej ukinjala slovensko šolo, ki je tod izredno pomemben dejavnik ohranjanja slovenskega jezika in identitete. Poslanstvo slovenske šole namreč ni le v tem, da uči slovenščino in privzgaja odnos do jezika in naroda, ampak tudi v tem, da v celoti prakticira sporazumevanje v slovenščini (kakor koli že govorijo učenci med seboj, komunikacija med učiteljem in učenci je vedno slovenska) in tako razvija slovensko komunikacijsko zmožnost in navade. Še več: slovenska šola je edina odprta javna inštitucija, v kateri je slovensko sporazumevanje predvideno in ga zato mlad človek čuti kot naravno in samoumevno. Dvojezična šola bi to za ohranjanje jezika temeljno funkcijo izgubila in bi pri mladini tako še pospešila zamenjavo slovenščine z italijanščino. Ker izguba jezika v razmerah, ko med večino in manjšino ni rasnih, verskih in večjih kulturnih razlik, povzroči tudi izgubo narodne identitete, bi bil učinek dvojezične šole nasproten njenemu namenu. V naših razmerah bi bilo torej ohranjanje skupnosti s pomočjo dvojezične šole v nasprotju z ohranjanjem jezika, ki je nujni pogoj za ohranitev skupnosti. Rešitev problema je po našem mnenju taka šola, ki bi istočasno izpolnjevala obe zahtevi, zahtevo po vključevanju čim večjega števila otrok (tudi takih, ki sploh ne znajo slovenščine) in zahtevo po ohranjanju jezika. To je slovenska šola (šola s slovenskim učnim jezikom), ki zna naučiti slovenščino tudi na novo (kot bi morala znati naučiti na novo tudi italijanščino) in ki kljub temu, da gleda na svet s slovenskega zornega kota, vzgaja k toleranci in k spoštovanju drugačnosti. Pogoji za tako šolo so 1. diferencirane učne vsebine za začetni jezikovni pouk, 2. individualizirani pouk in 3. za tako delo usposobljeni učitelji. Uresničevanje teh pogojev bi lahko bila ena od nalog nastajajoče Izobraževalne matice.

Za Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm:
MAJDA KAUČIČ-BAŠA

Danes odprtje razstave Razove

V galeriji Malcanton v istoimenski ulici 14/a bodo danes ob 18. uri odprli razstavo benečanske slikarke Claudie Raza, ki pa že več let živi in ustvarja v Nabrežini in je razstavljala že v številnih tržaških galerijah. Razstavo bo odprla Barbara Gruden, ki je tudi napisala tekst za katalog.

Lep nastop Dekliškega zbora GM

V ponedeljek zvečer je imel Dekliški pevski zbor Glasbene matice, ki ga vodi Stojan Kuret, celovečerni koncert v baziliki sv. Silvestra. Pevke so s svojim petjem pritegnile pozornost občinstva (Foto Magajna)

V Ferrari pomembna razstava o židovski kulturi

I-TAL-YA (ki v hebrejščini pomeni otok božje rose) Dvatisoč let židovske umetnosti in kulture, tako je naslov razstavi, ki je na ogled do srede junija v palači Diamanti v Ferrari. Razstavo, ki jo je pripravil Jewish Museum iz New Yorka in ki je bila do februarja na ogled v ZDA, gostuje sedaj v vsebinsko dopolnjeni obliki mesto, ki je imelo pred drugo svetovno vojno številno in vsestransko živahno židovsko skupnost, ki danes, kljub svoji maloštevilnosti (približno sedemdeset pripadnikov), sodi med središča židovske kulture v Italiji.

Prvi del razstave je posvečen življenju, preganjanju, integraciji in asimilaciji Židov na italijanskih tleh. Prvi Židje so se v Italijo priselili že v času Julija Cezarja, bili so popotniki in trgovci. Do prvih večjih naselbin je prišlo v Južni Italiji, kjer so se njihovi trgovci dejavno vključili v tamkajšnje gospodarsko življenje. O židovski prisotnosti pričajo arheološke najdbe in sarkofagi, ki so na ogled v Ferrari.

Nekaj stoletij kasneje, v času razcveta severnoitalijanskih mest, se del židovske skupnosti zaradi preganjanja preseli v Severno in Srednjo Italijo. Med 13. stoletjem in polovico 16. stoletja se Židje aktivno vključijo v renesančno življenje, posebno na kulturnem področju, kjer se uveljavljajo v glasbi, gledališču ter v plesu. Toda to vključevanje ne traja dolgo, zaustavi ga protireformacija, ko se začenja izločevanje Židov in mestnih jeder. Ferrara je vse do leta 1598 po zaslugi vojvod D'Este bila zaščitnica židovske skupnosti (medtem ko se drugod ustanavljajo geti) in sprejemala ubežnike iz Španije, Portugalske in Nemčije, a tudi iz Milana, Neaplja in iz papeške države. Po zaslugi tega priliva je židovska skupnost v Ferrari narasla na dva tisoč pripadnikov, medtem ko je mesto štelo približno 35 tisoč prebivalcev.

Niti Ferrara pa ni dolgo ostala »otok strpnosti«. Po izumrtju glavne veje družine D'Este je bilo mesto leta 1559 priključeno papeški državi, ki je takoj uvedla omejevalne ukrepe proti židovski skupnosti. Njim so nove oblasti zapovedale obvezno bivanje v getu, jim vsilile prepoznavni znak in jim prepovedale kupovanje premičnin. Prav to obdobje nadzorovane segregacije pa je privedlo do novega razcveta židovskih skupnosti v Italiji. O tem jasno pričajo razstavljeni obredni predmeti (molitveniki, tapiserija itd.), ki dokazujejo sposobnost zapostavljene skupnosti do zelo organiziranega verskega in kulturnega življenja. Židje so v Italiji lahko dokončno zapustili geto šele po letu 1848, ko jim je Risorgimento ponovno odprl obdobje enakopravnosti in polnopravne vključitve v politično življenje in kulturno dejavnost. Ne gre pa pozabiti, da je tudi to obdobje čas asimilacije in oddaljitve od židovskega izvora.

Tudi vključitev v družbeno življenje in celo podpora nekaterih fašističnemu režimu nista italijanske židovske skupnosti obranili pred novo protisemitsko gonjo, ki jo je začel Mussolini po objavi znanih rasističnih zakonov in dekretov. Leta 1938 so morali italijanski Židje opustiti vsakršen javni poklic, udejstvovanje in vsakršno šolanje. V Ferrari in drugih mestih so fašistične tolpe razdejale sinagogo in požgale židovske knjige, začel se je tragični holokaust, ki je predstavljal najhujši udarec ne samo za italijanske židovske skupnosti. Dogodki so vsem znani, »otok božje rose« ni ostal in ne bo več nikoli tak kot so ga ugledali prvi Židje, ki so se naselili v Italiji.

Drugi del razstave v Ferrari je namenjen židovskemu umetniškemu življenju. Na ogled so skulpture, slike in fotografije znanih umetnikov (od Carla Levija do Mafajeve), ki so oplemenitili italijansko kulturno življenje, a istočasno pokazali navezanost na židovske tradicije in korenine. Ferrara se je s to zelo pomembno razstavo o židovskem življenju in umetnosti oddolžila skupnosti, ki je tako močno zaznamovala njeno preteklost. Mestne oblasti so pokazale občutljivost za usodo manjšine, pri čemer se nam postavlja vprašanje, ali lahko neka manjšina (v tem primeru židovska) postane za širšo javnost zanimiva šele takrat, ko usiha in je le še muzejsko blago ali predmet arheoloških raziskav?

MARTA VERGINELLA

O prevajanju lastnih imen

Ohraniti avtentične slovenske nazive!

Slikoviti članek Jolke Miličeve *Tolminci, sivke in generali* (PD 5. 4. 1990) in odgovor dr. Branka Marušiča *Tolminotti ali Tolminesi?* (PD 13. 4. 1990) sta me prisilila, da sem sklenila napisati nekaj misli, ki jih že več let premlevam in ki so se mi strnile v nekaj precej trdnih spoznanj. Želim se zato vključiti v njun pogovor z lastnimi pripombami.

Prevajalskih problemov je seveda zelo veliko, spregovorila bi samo o tistem, ki je bil načet v omenjenih člankih: o prevajanju lastnih imen. Pod lastnimi imeni so mišljena tako osebna kot krajevna imena oziroma toponimi. Kako jih torej prevajamo? Prevajalski trend zadnjih desetletij gre v smer ne-prevajanja, kar pomeni, da puščamo lastna imena neprevedena. Kot primer naj navedem samo našega (Cankarjevega) Hlapca Jerneja, ki je bil leta 1925 preveden z Il servo Bartolo (G. Lorenzoni) oziroma z Il servo Bortolo (Regent in Sussak), leta 1977 pa ga je Arnaldo Bressan prevedel z Il servo Jernej. Vsakdo, ki ima doma stare, posebno italijanske prevode iz tujih literatur, bo videl, da so nekoč prevajali celo lastna imena avtorjev: Teodoro Dostoevski, Guglielmo Shakespeare, Giulio Verne, da niti ne omenim znane antologije Piccolo mondo slovenno, ki je izšla v Ljubljani leta 1941 in kjer so vsa lastna imena naših pesnikov in pisateljev poitalijančena: Francesco Prešeren, Giovanni Čankar, Giovanni Tavčar itd. V šoli so me dijaki nekoč opozorili na razliko pri imenu protagonista Zolajevega Germinala. Dva dijaka sta imela dva različna italijanska prevoda: v enem je bil glavni junak Stefano, v drugem pa Etienne. Povedala sem jima, da je to isto ime, enkrat poitalijančeno, drugič pa v originalni francoski obliki. Prevajalci se torej vedno bolj odločajo, da puščajo originalno obliko imen, in to najbrž iz več razlogov. Glavni je gotovo ta, da se vedno bolj zavedamo, kako je ime tesno povezano z osebo samo, del nje, njena specifika in tudi po zvenu zanjo značilno. Ker je spoštovanje do bližnjega in do različnega v današnjem svetu kljub vsemu vedno večje, zato je vedno večje tudi spoštovanje do tistega, kar ga zaznamuje in ločuje od drugih, to je do njegovega imena. Pri tem igra svojo vlogo seveda tudi vedno večja jezikovna kultura in poznanje tujih jezikov. To znanje pa narašča zaradi vedno številnejših potovanj, na katerih se laže seznanimo tudi z izvirnimi imeni tujih krajev in ljudi. Tako Slovenec na potovanju zve, da se Solnogradu reče Salzburg, Italijan pa, da je Monaco di Baviera čista izmišljotina, ki je nastala samo zaradi (zanj) težko izgovorljivega Münchna. Vendar ta proces ne gre brez bolečin, kot se je pritoževal francoski prevajalec na lanskem simpoziju v Trstu, kateri je jasno povedal, da so Francozi v preteklosti prevajali tuja zemljepisna imena iz nacionalizma in imperializma: hoteli so si jih prisvojiti vsaj jezikovno, če si jih že niso mogli dejansko. Ko v zadnjih časih prevajalci v Franciji ne prevajajo več tujih imen, se marsikateri Francoz zmrduje in se pritožuje, češ da teh zdaj dvakrat tujih imen ne razume, da so francoski izrazi že ustaljeni itd. A predavatelj je te ugovore ožigosal z nacionalizmom in dejal, da je treba vztrajati v spoštovanju originalne, avtentične oblike toponima ali osebnega imena.

Kaj naj rečemo, če preidemo na naše tržaške razmere? Pri nas je stanje po mojem mnenju precej klavrno. Pri osebnih imenih smo navajeni, da tako priimek kot ime pišemo v slovenskem tekstu v slovenski obliki, v italijanskem tekstu pa obe v italijanski obliki. Čista shizofrenija! In povrh vsega se nam to zdi popolnoma naravno: niti na misel nam ne pade, da smo navadne dvoživke! Vem, da so naši poitalijančeni priimki posledica fašističnega nasilja, kot nam je med drugim lepo dokazal s primeri Italijan Paolo Parovel v čudoviti in strašni knjigi L'identità cancellata, vendar pa nam daje dandanes Italija možnost, da si priimke in tudi osebna imena spremenimo v prvotno obliko ter postanemo uradno in privatno, v italijanskih in v slovenskih tekstih iste osebe z istim imenom in priimkom.

Vidim, da me je razmišljanje speljalo na stranpot, ki pa je vendarle povezana z glavno mislijo o potrebi po avtentičnosti, ki je zajela tudi prevajalsko področje.

Če se zdaj povrnemo k zemljepisnim imenom, vlada v italijanskih prevodih slovenskih tekstov, ki govorijo o Sloveniji in o naših krajih sploh, prava anarhija, v glavah prevajalcev pa, milo rečeno, precejšnja zmeda. In kako ne bi? Če si nismo na jasnem in če zgleda, da se niti ne potrudimo, da bi si bili na jasnem glede nas samih, kako si bomo na jasnem glede naše zemlje, naših mest in naših vasi? Vendar pa v trenutkih, ko govorimo o politični suverenosti Slovenije in Slovencev, moramo spregovoriti tudi o naši jezikovni suverenosti, kamor spadajo tudi imena krajev onstran in tostran meje (saj te postajajo iz dneva v dan manj pomembne). Ta potreba po suverenosti, po avtentičnosti, ta potreba, da cenimo in spoštujemo stara imena naših krajev (ki so jih izmaličili večkrat tuji, pa tudi domači oblastniki!) in jih posredujemo znancem, naj nam narekuje, da bomo tudi v prevodih posredovali recimo Italijanom slovenska imena krajev. In tu me boste vprašali: ali prav vsa, tudi taka, ki sicer imajo tudi italijansko obliko? Odgovarjam: prav vsa. Zato bom v italijanskem prevodu pisala: Triglav, Ilirska Bistrica, Vremščica, Sežana, Dutovlje, Senožeče, Pliskovica, Grotte di Škocjan, Vilenica, Kravanke, Nova Gorica, Maribor itd. itd. Pozabila bom na poitalijančene in pokvečene oblike. Pisala bom: Lokev, Lokve, Čepovan, Črni vrh, Selva di Trnovo, Banjšice, Kobarid, Tolmin, Bovec itd. itd. Na ta način bom tudi šla na roko tujcu, ki bo na potovanju po Sloveniji našel hvalabogu na cestnih tablah in smerokazih slovenska imena. Pomislimo na to, da bodo tujci spoznali naša imena samo, če jih bomo mi uporabljali. Če jih mi ne bomo, jih ne bo nihče drug. Bos je izgovor, da so tujci (recimo Italijani) navajeni na imena kot so Villa del Nevoso in Corgnale. Če so tako navajeni, smo tega krivi tudi mi, ker jim v 45 letih tako imenovane svobode nismo znali ali hoteli posredovati slovenskih oblik. Skrajni čas je, da končno imenujemo slovenske kraje tudi v prevodih s slovenskimi imeni! Pošteni tujci nas bodo lahko samo spoštovali za to. Saj nekateri izmed njih (Fölkel, Bressan, Parovel, idr.) tudi sami uporabljajo slovenske toponime, čeprav ob italijanskih. Nekaj bi nas vendar moralo naučiti že samo dejstvo, da je npr. bitka pri Kobaridu, kjer so bili Italijani premagani, v svetu poznana pod italijanskim imenom Caporetto, Soča pa kot Isonzo, čeprav teče po slovenski zemlji in je dandanes le v svojem spodnjem toku v Italiji.

Nekoč sem gledala ameriški film, v katerem je nastopala junakinja doma iz Tolmina: dejala je, da se je njena družina v prvi svetovni vojni borila proti Avstriji za svoje italijanstvo. Tolmino (!) je v filmu izpadel kot italijanska vas, ki je bila leta 1918 osvobojena in priključena Italiji, ker se je za to borila! Tujcem in površnim opazovalcem se je to zdelo samoumevno. Če bomo v italijanskih prevodih uporabljali italijanska imena slovenskih krajev, bo zato mogoče čez sto (ali tudi manj) let iz njih sklepati, da so bile te vasi naseljene z Italijani. (Meni je že neki gospod iz Trevisa dokazoval, da je Plezzo italijanska vas, ki se imenuje Bovec šele po zadnji vojni).

Navedla sem torej nekaj (tudi zgodovinskih in moralnih) razlogov, zaradi katerih se mi zdi, da smo dolžni uporabljati dosledno slovenska imena krajev, čeprav imajo tudi italijansko obliko.

Drug problem so seveda imena krajev na narodnostno mešanih področjih. Ta področja so (kar se tiče italijanščine): Kopršcina v Sloveniji, Tržaška, Goriška in del Videmske pokrajine v Italiji. Vse kraje na teh področjih bi morali imenovati z obema imenoma, slovenskim in italijanskim, ne glede na to, če so imena tudi uradno priznana. Zato bom pisala Koper/Capodistria (ali obratno), Trieste/Trst, (ali obratno), Gorizia/Gorica, Collio/Brda, Nimis/Neme, Ugovizza/Ukve, itd. itd. (Pomagala si bom z dvojezičnimi kartami kot so: R. Petaros, K. Levak, G. Budal: Tržaško ozemlje, ZTT Ljubljana-Trst 1978; Dr. Jakob Medved: Zemljevid z italijanskimi in slovenskimi krajevnimi imeni v Furlaniji, Julijski krajini in Benečiji, Mladinska knjiga, Ljubljana 1974; in še s katero). Če namreč pišemo obe obliki, pokažemo spoštovanje do obeh narodov, ki živita skupaj v istem kraju in ne žalimo nikogar. Zavedati se moramo, da ne smemo žaliti niti sebe, niti svojih rojakov z opuščanjem slovenske oblike kraja v italijanskem tekstu. Dijaki, ki sem jih v šoli med uro italijanščine spraševala v italijanskem jeziku, odkod prihajajo, so mi redno odgovarjali, da prihajajo iz S. Dorligo della Valle, Bagnoli, Aurisina, Prepotto, itd. upoštevajoč impulz, da prevajamo tudi imena, in so se čudili, ko sem jim redno ugovarjala, da vasi ohranjajo svoje ime tudi, kadar govorimo v tujem jeziku. Mislim, da se niti mi odrasli tega ne zavedamo dovolj. Prav to napako nam je očital ostri opazovalec Fulvio Tomizza v romanu L'amicizia, kjer ne str. 208 pravi o slovenskem zdravniku: "...doveva ancora recarsi a Santa Croce, Aurisina, Sistiana e Duino; ne pronunciava i nomi in italiano dopo essersi tanto battuto per le tabelle bilingui". Tujcu takoj pade v oči naša nedoslednost in pomanjkanje samozavesti.

Seveda je pisanje slovenskih imen v prevodu mnogo bolj komplicirana zadeva kot zgleda na prvi pogled. Problemov je še in še. Ali smem npr. uporabljati izraz Lubiana? (Po mojem mnenju ima, kot vas glavna mesta, pravico do ustaljenih tujih zgodovinskih oblik). Kako prevajamo imena ulic? Kako prevajamo imena pokrajin: Dolenjska, Gorenjska, Štajerska? Ali dam slovenskim rekam, ki so ženskega spola, v italijanščini moški spol ali ne? Itd, itn. Način prevajanja in pisanja je tudi odvisen od dejstva, ali je tekst umetniški, zgodovinski, zemljepisni, itd. Vse te izbire naj bi bile sad premisleka z različnih vidikov.

Zdaj bi se pa vrnila k dilemi: Tolminotti ali Tolminesi, o kateri je bil govor v obeh člankih. Ker sem jaz tista, ki sem v publikaciji o Tolmincih uporabila izraz Tolminesi, moram povedati, da sem ga izbrala po temeljitem premisleku, ker se mi je zdel bolj dostojanstven od Tolminotti (ki spominja na besede kot: sempliciotti, salsicciotti, camiciotti, ipd.). Če je bila v zgodovini slednja večkrat uporabljena, kot utemeljeno trdi dr. Marušič, je pa tudi res, da grof Strassoldo, ki jo je prvi uporabil, ni gojil do Tolmincev posebnega spoštovanja, kvečjemu je kot fevdalec govoril o njih s prezirom in podcenjevanjem. In to je človeku, ki pozna italijanščino, popolnoma jasno. Iz tega razloga bi bilo po mojem mnenju bolje uporabljati izraz Tolminesi, ki je nevtralen in spoštljiv, posebno še v publikaciji, ki opisuje samozavestni upor teh pogumnih tlačanov.

DIOMIRA FABJAN BAJC

Po sinočnji zmagi v 3. tekmi play offa proti Crveni zvezdi

Jugoplastika le korak od naslova

CRVENA ZVEZDA - JUGOPLASTIKA 63:93 (28:32)

CRVENA ZVEZDA: Dabić 2, Nikolić 12, Stević 1, Janković 12, Jovanović 9, Cvetković 7, Radović 12, Petović, Šilobad 6, Pavlović 2.

JUGOPLASTIKA: Sretenović 9, Perasović 17, Pavičević 5, Kukoć 12, Sobin 6, Naumovski, Ivanović 29, Savić 2, Radja 13, Naglić.

SODNIKA: Grabac (Šibenik) in Rems (Ljubljana); GLEDALCEV: približno 6 trisoč.

BEOGRAD — Splitska Jugoplastika je na najboljši poti, da pokalu evropskih košarkarskih prvakov doda še državni naslov. V včerajšnji tretji tekmi končnice prvenstva je namreč prepričljivo odpravila Crveno zvezdo in sedaj v zmagah vodi z 2:1. Beograjčani so sicer igrali borbeno in zagrizeno kot dan prej, v drugi finalni tekmi, ko so tudi zmagali, sinoči pa je le prišla na dan kvaliteta splitske ekipe. Vsekakor je bilo srečanje do 30. minute izenačeno, ko pa je na parket stopil Perasović, se je tehtnica prepričljivo nagnila na stran Jugoplastike.

Četrta tekma bo v nedeljo v Splitu. V primeru, da Crvena zvezda zmaga (kar pa je skorajda nemogoče), bi tudi peto tekmo odigrali v Splitu.

Italijanski play out

Poraz Hitachija

V 2. kolu italijanskega košarkarskega play outa so takole igrali

ZELENA SKUPINA: Glaxo - Hitachi 108:81 (60:41); Paini - Teorema 90:82 (42:46); Annabella - Benetton 83:81 (50:49); LESTVICA: Glaxo in Paini 4, Hitachi in Annabella 2, Benetton in Teorema 0; PRIHODNJE KOLO (29. 4.): Hitachi - Benetton, Glaxo - Paini, Teorema - Annabella.

RUMENA SKUPINA: Arimo - Kleenex 84:86 (35:41); Garessio 2000 - Jollycolombani 92:77 (51:25); Alno - Neutroroberts 97:78 (47:36); LESTVICA: Alno 4, Jollycolombani, Neutroroberts, Kleenex in Garessio 2, Arimo 0; PRIHODNJE KOLO (29. 4.): Jollycolombani - Kleenex, Garessio - Alno, Neutroroberts - Arimo.

Fiorentina kaznovana

ŽENEVA — Zaradi incidentov, do katerih je prišlo v Perugii, na tekmi proti Werderju, je disciplinska komisija UEFA kaznovala Fiorentino s prepovedjo igranja ene tekme na domačem igrišču.

Španski kralj v Devinu?

TRST — Za časa svetovnega nogometnega prvenstva bo španski kralj Juan Carlos verjetno dva dni prebil v naši deželi. V tem času naj bi bil gost princa Carla di Torre e Tasso v devisnkem gradu. Tako je včeraj izjavil predsednik družbe »Udine '90" Cescutti, ki je še povedal, da bo Španija, ki bo dopotovala 17. maja, odigrala prijateljsko tekmo proti Triestini.

Kolesarska dirka po Španiji

Klimov (SZ) še v vodstvu

MURCIA (Španija) — Po tretji etapi kolesarske dirke po Španiji je v vodstvu še vedno sovjetski tekmovalec Viktor Klimov. Na včerajšnji 3. etapi (Denia - Mucia, 196,300 km) je s časom 4.29'24" zmagal Belgijec Emonds, ki je na cilj prišel s 53 sekundami pred glavnino, v kateri je bil najhitrejši Italijan Martinello.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Klimov (SZ) 8.01'15"; 2. Kulas (Pol.) po 24"; 3. Cuadrado (Šp.) 1'17"; 4. Cecini (It.) 1'26"; 5. Emonds (Bel.) 6'33"; 6. Ruiz-Cebestany (Šp.); 7. Fuerte (Šp.); 8. Mauri (Šp.), vsi 7'05"; 9. Weltz (Dan.) ; 10. Lejarreta (Šp.), oba 7'22; 20. Saronni (It.) 7'51".

Na dirki dežel slavje Italije

MANCIANO (Grosseto) — Na 1. etapi tradicionalne kolesarske dirke dežel, na kateri nastopajo najboljši amaterji na svetu (v zastopstvu 22 držav) je nepričakovano v sprintu zmagal Italijan Biagio Conte, ki je 123 km prevozil v 2.59'18" s poprečno hitrostjo 41,160 km na uro. Sledijo: 2. Bordignon (It.); 3. Barth (NDR); 4. Bishof (Švi.); 5. Bartoli (It.); 16. Glivar (Jug.); 17. Pintarič (Jug.); 19. Tarocco (It.), vsi isti čas.

Ostali Jugoslovani so na cilj prišli po treh minutah za prvimi. Rovšček in Berković sta imela okvaro, Premužić je »zaspal«, a Milenković ni imel možnosti na tej valoviti etapi.

V jugoslovanskem nogometu

Obeta se nov škandal?

Kar zadeva škandale, je v jugoslovanskem nogometu nekaj tednov vladalo zatišje, toda v 30. kolu je spet "eksplodiralo". Tekma Sarajevo - Dinamo, ki je bila pomembna tako za naslov kot za izpad, je bila ob polčasu pri izidu 1:0 za Sarajevčane prekinjena. Beograjski sodnik Zoran Petrović, ki bo sodil na SP v Italiji, je namreč ob polčasu s tribun dobil steklenico v glavo (razsekala mu je ustnico) in tekme ni nadaljeval.

Delegat tekme je bil Oluški iz Novega Sada, ki je zapisal, da je bil od incidenta oddaljen 200 metrov, da ni nič videl, toda hitro je vključil "interes". Za krivca za incident na tribuni je obtožil igralca Dinama Shalo, ki naj bi provociral. V normalnih okoliščinah tu ne bi smelo biti dileme: 3:0 za Dinamo in zapora koševskega štadiona. Toda v jugoslovanski nogometni zmedi je mogoče tudi glasovanje, po njem ponovitev tekme in morda še kaj. Tu bo seveda prste vmešala vplivna Crvena zvezda, ki se bo skušala znebiti zagrebškega tekmeca v boju za naslov.

Crvena zvezda pa je v derbiju premagala Rad z 2:1. Ni bilo ravno lahko, čeprav je Dragan Stojković spet zaigral v velikem slogu, dosegel prvi gol in po izenačenju pripravil zmagovitega. Vzdušje pa je bilo naelektreno, minuto pred koncem je moral z rdečim kartonom na tribuno Zvezdin trener Dragoslav Šekularac. Največjo senzacijo je pripravil sarajevski Železničar, ki je sredi Beograda z 2:0 premagal Partizana in ga spravil v hude škripce v zvezi z uvrstitvijo v pokal UEFA. To pa si je s tesno zmago nad Osijekom z 1:0 in z golom (spet) Asanovića skoraj že zagotovil Hajduk. Rijeka je doma kar s 3:0 premagala Slobodo, strelci so bili Komljenović, Hasanbašić (avtogol) in Vujčić, in spet zakorakala proti zgornjemu delu lestvice. Borac je doma po enajstmetrovkah izgubil z Vojvodino, potem ko je bilo v regularnem delu 2:2, zanimivo pa je, da je Borac oba gola dosegel po spornih enajstmetrovkah. Banjalučani so zdaj v najbolj neugodnem položaju, toda položaj zanje ni brezupen, saj lahko med drugim računajo na zmago z zadnjim Vardarjem v gosteh.

Olimpija je v Mostarju izgubila z Veležem z 0:2, prvi gol je dobila že po dvajsetih sekundah, drugega pa po sporni enajstmetrovki. Velež je bil sila slab, toda zdesetkana Olimpija ni imela moči in znanja, da bi ga premagala. Položaj je za Olimpijo kar kritičen, čeprav bi po lestvici sodili drugače. Ljubljančani bodo namreč v nedeljo še drugič zapored gostovali pri Crveni zvezdi, kjer bržkone ne morejo računati na uspeh. Kolo zatem pa bo Olimpija doma gostila moštvo Dinama, za katerega bi to utegnila biti usodna tekma v boju za naslov. Olimpija bi za obstanek potrebovala tri točke, na dve lahko računa v zadnjem kolu s Slobodo doma, tretjo pa bi morala dobiti doma z Dinamom ali morda v gosteh s Spartakom.

Olimpiji v finišu zares ne bo lahko, delno pa bi jo skrbi rešila odločitev tekmovalne komisije, da bi tekmo Sarajevo - Dinamo registrirala z 0:3. V tem primeru za Sarajevo bržkone ne bi bilo več rešitve.

FRANCI BOŽIČ

Na mladinskem namiznoteniškem DP

Kar 7 naših tekmovalcev

Vasto bo prizorišče letošnjega 43. mladinskega državnega prvenstva v namiznem tenisu. Na petdnevnem tekmovanju bo nastopilo tudi 11 športnikov iz Furlanije-Julijske krajine, med njimi kar sedem slovenskih predstavnikov, ki so si pravico do nastopa pridobili bodisi na deželnih turnirjih bodisi, da so uspešno opravili štiri preizkušnje na državnih turnirjih.

Prvenstvo bodo odprli danes mlajši in starejši pionirji in pionirke s tekmovanjem posameznikov. Jutri so na sporedu dvojice in ekipno tekmovanje pionirjev, v nedeljo bodo igrali starejši pionirji posamezno. Ponedeljek in torek sta rezervirana za tekmovanje mladincev, tako posamezno kot tudi v dvojicah in ekipno.

Našo deželo bodo zastopali naslednji slovenski predstavniki: Jadranka Cergol (Bor) in Katja Milič (Kras) med mlajšimi pionirkami, borovki Ana Bersan in Lara Posega ter Monika Radovič (Kras) med starejšimi pionirkami ter krasovca Biserka Simoneta in Marjan Milič med mladinci. Dvojice so sestavljene takole: Radovič - K. Milič, Bersan - Posega starejše pionirke, K. Milič - Prosperi (Sacura Gradež) in Radovič - Baricevic (Chiadino) mešano starejši pionirji ter Simoneta - M. Milič mešano mladinci.

V času velikonočnih počitnic je tehnična komisija pri deželni zvezi organizirala skupne priprave za kvalificirane igralce na državno prvenstvo. Vodil jih je NTO Kras Matjaž Šercer ob pomoči trenerjev A. Coscianija (CMM), M. Filipasa (Bor) in Robija Miliča {Kras) ter štirih »sparing partnerjev«. Treningi so bili zelo intenzivni (5 ur dnevno) in upajmo, da bo njihov učinek viden na rezultatih državnega prvenstva. Vsem sedmim slovenskim predstavnikom gredo naše najboljše želje za dobre uvrstitve. (J. J.)

Teniška tekmovalna sezona

Gajevci na več frontah

Z ekipnimi tekmovanji se pri teniški sekciji ŠZ Gaja začenja najintenzivnejši del agonistične sezone, saj Gajine igralce, razdeljene v več starostnih skupin, v naslednjih tednih čakajo razni nastopi.

Prvi so v sredo stopili na igrišča najstarejši v okviru deželnega dela prvenstva v kategorijah »over 45« in »over 35«. V prvenstvu »over 45« sta se v dopoldanskih urah na domačih terenih z igralci Dopolavora Ferroviaria iz Trsta pomerila Boris Košuta in Mitja Vavpetič. Ob koncu treh predvidenih srečanj - dve posamezno in eno v igri dvojic - sta gajevca zmagala z 2:1. Popoldne sta za »over 35« nastopila v Miljah, pri tamkajšnjem teniškem klubu, Andrej Daneu in Edi Plesničar, ki pa sta morala priznati premoč gostiteljev (0:3).

V nedeljo čaka Gajine člane prvi nastop v pokrajinskem delu tekmovanja za italijanski pokal. Dorjan Gomizelj, Alberto Prelec in Riccardo Cannone bodo glavni Gajine ekipe proti moštvu A.T. Opicina. Po potrebi bodo vskočili še nekateri starejši člani, poleg omenjenih bo v nadaljevanju igral tudi Borut Plesničar, ki je tokrat odsoten. Plesničar namreč odhaja v Palermo, kjer bo z deželno reprezentanco »under 14« nastopil na važnem tekmovanju, veljavnem za pokal dežel, za katerega se bo potegovalo 16 dežel.

Prihodnjo soboto bodo tudi najmlajši, »under 12«, začeli z deželno fazo ekipnega tekmovanja »baby davis«, medtem pa vneto nastpajo na raznih deželnih turnirjih za posameznike, na katerih dosegajo solidne rezutate. Tako se je v nedeljo v Gradišču zaključil turnir, na katerem so se mladi gajevci tako uvrstili: »under 12« moški: 1. Aleš Plesničar, od 9.-16. mesta Vasja Vavpetič; »under 12« ženske: 1. E. Lenardon (T.C.Grado), od 5.-8. mesta Erika Race, od 9.-16. mesta Martina Kufersin.

Omenimo še, da bo na Gajinih igriščih v dneh od 7. do 12. maja pokrajinski del mladinskih iger. V okviru tega tekmovanja bo letos prvič tudi promocijska skupina, namenjena fantom in dekletom letnikov 1979-78-77, ki nimajo izkaznice teniške zveze in ki jih lahko na tekmovanje prijavijo posamezne šole.

Spored naslednjih srečanj: »over 35«: jutri ob 15.00 v Ronkah ST Ronchi - ŠZ Gaja; italijanski pokal: nedelja, 9. 5. ob 9.00 na Padričah ŠZ Gaja - AT Opicina.

Na kolesarski dirki pri Vidmu

Adrievci so se izkazali

Cikloamaterji lonjerskega kluba Adria Resim so v sredo premočno slavili na dirki v Cussignaccu pri Vidmu, kjer so nastopili na 10. veliki nagradi osvoboditve. Janez Zakotnik je namreč zmagal v sprintu pred Galassom iz Veneta (vozil je s poprečno hitrostjo 40,700 km/h). Zakotnik je v zaključnem pobegu praktično sam nosil breme vožnje na čelu, saj mu je Galasso skoraj vseskozi pasivno sledil. Odlična pa sta bila tudi Jakofčič in Hafner, ki sta se v sprintu zasledovalcev uvrstila na tretje oz. četrto mesto, potem ko sta stalno nadzirala prvo zasledovalno skupino in odlično krila svojega klubskega tovariša na begu. V glavnini sta na cilj prispela tudi Vižintin in Ferluga, medtem ko je moral Scheider odnehati po petih kilometrih zaradi preluknjane zračnice. V mlajši skupini je nastopal Zerial, ki je za las izgubil sprint glavnine, potem ko se je na cilju sama predstavila skupina dvanajstih tekmovalcev.

Ekipno je tako premočno zmagala Adria Resim, ki se je v končni razvrstitvi uvrstila na prvo meto pred kluboma Zanella in Porto Tecnica.

Lonjerske kolesarje časa sedaj otvoritveni nastop v Trstu in sicer na dirki za trofejo padlih za svobodo, ki jo v nedeljo s startom ob 10. uri pod pokroviteljstvom pokrajinskega združenja ANPI-VZPI prireja Adria Resim na krožni stezi Col - Fernetiči - Opčine - Col. Že v torek, 1. maja, pa bodo belomodri predstavniki spet nastopili doma, tokrat na krožni dirki po kraški planoti s startom in ciljem na Proseku. Obakrat pa Adria Resim starta na zmago v starejši kategoriji in na dobre uvrstitve v mlajši, s čemer seveda računa tudi na ekipni uspeh.

Vrstni red nedeljske dirke: 1. Janez Zakotnik (Adria Resim); 2. Galasso (Porto Tecnica); 3. Jakofčič (Adria Resim); 4. Hafner (Adria Resim); 5. Candusso (Zanella). (R. Pečar)

Šport na Primorskem

Odbojkarji Salonita dosegli cilj

Kanalski odbojkarji so dosegli svoj veliki cilj: postali so prvaki druge zvezne lige in se tako uvrstili v 1. B ligo. V zadnji tekmi prvenstva so v Kamniku ugnali tamkajšnjo šesterko s 3:1 in s 4 točkami prednosti pred Brezovico zasedli 1. mesto na lestvici. Takšen podvig pa ni uspel odbojkaricam Kopra, ki so zadnjo in odločilno tekmo prvenstva slovenske lige igrale proti neposrednemu tekmecu v Celju in izgubile z 0:3. Tudi 2. mesto pa je lep uspeh. Novogoričanke so sezono končale v sredini lestvice, potem ko so v zadnjem srečanju druge zvezne lige doma premagale Poreč s 3:0. Iz slovenske lige pa odhajajo Izolani. Izgubili so tudi srečanje v Ljutomeru.

Pozornost ljubiteljev nogometa na Primorskem je veljala predvsem derbiju med Vozili in Izolo v Novi Gorici. Izola, ki je sicer na najboljši poti k naslovu prvaka slovenske lige, je morala tokrat priznati premoč domačinov. Rezultat je bil 1:0. Lep uspeh so v tekmi medrepubliške lige dosegli Koprčani, saj so se vrnili s točkama iz Splita (2:1). Vse bližje vodilnemu v območni slovenski ligi sta po novih zmagah Primorje in Jadran Lama, saj zdaj za Naklom zaostajata le še za točko.

Nadaljuje se tekmovanje 2. zvezne namiznoteniške lige za ženske. V medsebojnem obračunu obeh primorskih ekip je Primex Vrtojba v Kopru premagal Semedelo in se tako po točkah izenačil z njo na 1. mestu. Obe ekipi pa sta potem dosegli po dve zmagi na gostovanjih.

Za najboljše novogoriške športnike

Sponsorizacija za večji vzpon

Pred dnevi so v prostorih igralnice v Novi Gorici uradno podpisali pogodbo za sponsorizacijo najkvalitetnejših novogoriških športnikov. Novogoriško podjetje HIT (Hoteli - Igralnica - Turizem) in odbor za šport pri SO Nova Gorica sta v prejšnjih dneh sklenila tesnejše sodelovanje na športnem področju. Skupni program nosi ime "Tekmovalna ekipa HIT" in bo nudil nekaterim najboljšim športnikom možnost nadaljnjega vrhunskega športnega udejstvovanja. Posebna komisija je izbrala enajsterico najbolj raprezentativnih športnikov, ki so že dosegli dobre rezultate v mednarodni športni areni ali spadajo med najbolj perspektivne športnike Slovenije. Sponzorstvo velja okrog 50 milijonov lir, znesek pa se bo lahko primerno povečal, če bodo atleti dosegali določene rezultate.

Na slovesnosti je najprej spregoril predstavnik HIT-a Branko Tomažič, ki je obrazložil pomen tega sodelovanja in s tem v zvezi orisal programe novogoriškega podjetja. V imenu komisije za telesno kulturo Nova Gorica je nato spregovoril predsednik Branko Dolenc. Športno delovanje na Novogoriškem združuje neverjetno veliko število občanov, je med drugim dejal, in zato so prav finančni problemi tisti, ki nas marsikdaj pogojujejo. Novo sodelovanje bo nedvomno omogočilo profesionalnejše športno delovanje nekaterih najvidnejših športnih predstavnikov. Nato je Jože Tomažič v imenu ocenjevalne komisije nakazal smernice bodočega delovanja. Krajša posega sta imela tudi predsednik občinske skupščine Albert Bevčič in predstavnik goriškega pokrajinskega odbora CONI Elvio Ferigo.

Slovesnosti se niso mogli udeležiti vsi športniki, ker so bili nekateri zasedeni na raznih tekmovanjih. Tekmovalno ekipo HIT pa bodo sestavljali naslednji tekmovalci: Andrej Grobiša, Marjan Štrukelj in Joško Kancler (člani Kajak kluba Soške elektrarne), Peter Podgornik (član Planinskega društva Gorica), Miha Prijon in Ksenija Pavlovič (člana atletskega kluba Nova Gorica), Borut Rovšček (član KD Sloga 1902 Idrija), Aljoša Grosar (član Šahovskega društva Nova Gorica), Tomaž Šuligoj (član smučarkskega kluba Nova Gorica), Mateja Faganel (članica namiznoteniškega kluba Primex) in Matjaž Šulin (član teniškega kluba Gorica).

obvestilo

ŠK KRAS
ODSEK ZA REKREACIJO
prireja v okviru občinske proslave 45-letnice osvoboditve jutri, 28. t. m., tradicionalni netekmovalni pohod mimo spomenikov padlim v zgoniški občini. Zbirališče ob 19. uri pred spomenikom v Gabrovcu.

naši nogometaši v mladinskih ligah

NARAŠČAJNIKI

PRIMORJE - ZAULE 0:1 (0:0)

PRIMORJE: Franza, Plehan (Digovič), A. Pahor, Gherbassi, Sardoč, Puntar, Natalicchio, Vremec, K. Pahor, Križman, Battigelli.

Prosečani so na tej zaostali tekmi bili brez 5 standardnih igralcev, vendar z »nožem med zobmi«. Gostje so pritiskali na vrata Franze, ki je ubranil mogoče in nemogoče, čeprav je tudi nasprotnikov vratar zaustavil strel Kristjana Pahorja. V nadaljevanju so gostje nadaljevali z obleganjem in zasluženo povedli. »Rdeče-rumeni« so tudi napadali in bi lahko s kančkom sreče izenačili: Križman je žogo dobil na sredini, preigral štiri nasprotnike, prišel do vrat, kjer pa je vratar njegov strel odbil v vratnico. Kljub porazu si vsi zaslužijo pohvalo, predvsem Franza, Sardoč ter mlada Gherbassi in Kristjan Pahor. (Dimitrij)

CICIBANI

Turnir »Baia di Sistiana«

OPICINA - ZARJA ADRIAIMPEX 5:0 (3:0)

ZARJA ADRIAIMPEX: Jaš Gregori, Vattovani, Krizmancic, Manzin, Jan Gregori, Zornada, Karis, Babuder, Sossi, Primosi, D. Gregori.

SONCINĪ - ZARJA ADRIAIMPEX 4:0 (3:0)

ZARJA ADRIAIMPEX: Jaš Gregori, Jan Gregori, Krizmancic, Manzin, Vattovani, Zornada, Karis, Sossi, D. Gregori.

Na turnirju v kategoriji cicibanov, ki poteka na malem igrišču v Vižovljah in ki je razdeljen na dve skupini s po štirimi ekipami, so se zarjani prvih dveh tekmah zarjani spoprijeli s kar solidnima nasprotnikoma.

V prvi tekmi je Opicina takoj v začetku pokazala svojo premoč in že v uvodnih minutah dosegla dva zadetka. Po začetni tremi so zarjani odločno reagirali in izpeljali nekaj nevarnih akcij. V drugem polčasu so naši imeli terensko premoč, bolj izkušeni nasprotniki pa so v protinapadu rezultat zvišali.

V drugi tekmi so zarjani proti renomiranemu Sonciniju stopili na igrišče brez bojazni in so se boljšemu nasprotniku odločno zoperstavili. Kljub požrtvovalni igri pa poraza niso preprečili.

Podčrtati moramo, da na turnirju nastopajo cicibani, medtem ko naši predstavniki sodijo vsi še v kategorijo mlajših cicibanov. Vsekakor bodo s turnirja gotovo odnesli koristne izkušnje za naslednjo sezono.

Tretjo tekmo bodo zarjani odigrali proti ekipi CGS. (P. B.)

MLAJŠI CICIBANI

FORTITUDO - ZARJA ADRIAIMPEX 3:1 (2:0)

ZARJA ADRIAIMPEX: Babuder, Krizmancic, Primosi, Manzin, Longo, Zornada, Karis, Berce, Capponi.

Zaostala tekma mlajših cicibanov med Fortitudom in Zarjo Adriaimpex je bila prav prijetna, saj so igralci pokazali res dopadljivo igro.

Že od vsega začetka je bilo razvidno, da obe ekipi igrata za zmago, saj sta vseskozi predvajali napadalno igro. Pri tem pa so domačini imeli več sreče, vendar lahko trdimo, da bi bil neodločen izid, vsaj glede na prikazano igro, pravičnejši. Do točke pa zarjani niso prišli zaradi prenagljenosti v napadu in izrednih posegov nasprotnega vratarja. (P. B.)

Mlade slovenske odbojkarice so dosegle dokaj svojevrsten rekord

Bor Friulexport prvak v dveh kategorijah

Mlade odbojkarice Bora Friulexport letnika 1976 se zaenkrat še ne pojavljajo prav pogosto v našem tisku, a ko vendarle se, je treba vedno poročati o kakem njihovem podvigu. Znano je, da je ta rod Borovih igralk že osvojil naslov državnega prvaka v kategoriji minivolley in prvo mesto tudi na državnem področnem finalu v superminivolleyu, v sredo pa so varovanke trenerke Nacinovijeve poskrbele za nov, tokrat predvsem neobičajen in verjetno celo rekorden dosežek. V razmahu nekaj ur so namreč osvojile kar dva naslova pokrajinskega prvaka. Zjutraj so v povratni tekmi kategorije under 14 po pričakovanjih premagale tržaško ekipo OMA in s tem tudi uresničile načrt, ki so si ga zadale pred začetkom sezone, če vemo, da so bile v tej kategoriji prvakinje že lani in to v isti igralski zasedbi.

Popoldne pa so v finalu kategorije under 16 (v katero po starosti niti še ne sodijo, saj so imele letos pravico do nastopa v tej kategoriji igralke do letnika 1974) v tretji tekmi play off odpravile Slogo Sagor, ki se je prav tako dokopala do finala z igralkami (letnik 1975) izpod starostne meje kategorije, kar ji prav tako lahko štejemo v dobro.

Oba finala sta bila istega dne zaradi pomanjkanja ustreznejših terminov, kajti že v nedeljo bosta v obeh kategorijah na sporedu deželna finala, dekleta Bora Friulexport pa bodo optirala za igranje v mlajši kategoriji.

Nasmejane dvakratne pokrajinske prvakinje Bora Friulexport

UNDER 16

BOR FRIULEXPORT - SLOGA SAGOR 3:0 (15:7, 15:7, 15:8)

BOR FRIULEXPORT: Ažman, Čok, Gregori, Legovich, Neubauer, Vitez, Vodopivec, Zubalič, Flego, Pernarčič, P. Krapež, Giugovaz.

SLOGA SAGOR: Bogatec, Starc, Spacal, Brišnik, Mahnič, Tensi, Fonda, Ferluga, Kosmina, Ciocchi.

Finalna tekma se je za razliko od prve v Borovem športnem centru odvijala v mnogo bolj »spodobnem« okviru velike dvorane, tako da so tokrat na svoj račun lahko prišli tudi številni gledalci. Po zmagi slogašic s 3:2 v povratni tekmi na Opčinah (prvo tekmo so borovke dobile s 3:0) je bilo pričakovati, da bo tretje odločilno srečanje bolj razburljivo, toda borovke so z urejeno, izpiljeno in odločno igro zmagale brez težav, medtem ko so slogašice tokrat odpovedale skoraj na vsej črti.

»Resnici na ljubo,« nam je povedala presrečna trenerka borovk Elizabeta Nacinovijeva, »sem se bolj bala jutranje tekme, pa ne zaradi moči nasprotnika, temveč zato, ker so bile moje igralke pred tekmo z OMA zelo napete. Po osvojenem naslovu v mlajši kategoriji pa so popoldne zaigrale res sproščeno, zato jim je šlo tudi veliko lažje od rok.«

In res borovke so zelo malo grešile, kar je ob nenavadno dobri tehnični pripravi njihova stalna značilnost in glede na starost skupine tudi njihova največja odlika. Nasprotno pa se je slogašicam že od vsega začetka zatikalo pri sprejemu servisa, tako da niso mogle uveljaviti svoje višinske prednosti ob mreži.

»Ne vem, zakaj smo pravzaprav igrali tako slabo,« je po srečanju potožil trener vzhodnokraške šesterke Ivan Peterlin, »igra v polju in sprejem servisa sta sicer šibki točki tega roda naših igralk, vendar pa tako bledega nastopa le nisem pričakoval, čeprav smo vedeli, da bo proti borovkam zelo težko zmagati.«

Potek setov je bil enostransko v korist borovk, ki so si vsakič priigrale dokaj visoko prednost in jo znale tudi mirno obdržati do konca, tako da je bila njihova zmaga povsem zaslužena.

UNDER 14

OMA - BOR FRIULEXPORT 0:2 (8:15, 1:15)

BOR FRIULEXPORT: Ažman, Čok, Gregori, Legovich, Neubauer, Vitez, Vodopivec, Zubalič, Giugovaz, P. Krapež.

Borovke so v povratni finalni tekmi v telovadnici šole Rossetti v Ul. Zandonai zmagale še mnogo bolj prepričljivo kot v prvem srečanju na 1. maju. Za osvojitev naslova prvakinj jim je zadostoval en niz (ali osvojitev 19 točk, na prvi tekmi so namreč zmagale s 15:6 in 15:13), dobile pa so celo tekmo. Začele so odlično in s serijo ostrih servisov Gregorijeve v hipu povedle z 8:0. OMA, ki je na tihem še upala v preobrat, je šele tedaj reagirala in do konca niza smo bili priča dokaj izenačeni, lepi in zagrizeni igri na obeh straneh, a uspeh borovk ni bil nikoli vprašljiv. Dvoboja je bilo tako dejansko konec že po prvem nizu in borovke so nesporno dokazala, da so za razred boljše od italijanskega finalista. Demoralizirane igralke OMA v drugem nizu sploh niso bile zmožne reagirati in Bor Friulexport jih je dobesedno nadigral, čeprav je trenerka Nacinovijeva že od vsega začetka igrala brez Ažmanove, do konca niza pa je na igrišče razvrstila skoraj vse razpoložljive igralke, ne da bi se učinek šesterke poslabšal.

Plave so tako že drugo leto zaporedoma osvojile naslov pokrajinskih prvakinj v tej kategoriji, že v nedeljo pa jih čaka v Pordenonu deželni finale, na katerem verjetno niso brez možnosti, da se potegujejo za prvo mesto, saj so po tehnični plati prav gotovo daleč najboljša vrsta under 14, kar jih je v zadnjih letih izšlo iz tržaške pokrajine. (A. Koren)

Pregled odbojke na Goriškem

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V 17. kolu je prvouvrščena Mossa prvič doživela poraz, a ostaja še krepko v vodstvu. Ekipa Agoresta se je enakovredno borila z Villessejem in je v tie breaku izgubila par točk. Soča Cassa di Risparmio pa je v Tržiču doživela poraz.

IZIDI 17. KOLA: Svag Dizorz-Azzurra 1:3; Farra-Mossa 3:1; Agorest-Villesse 2:3; Lib. Cormons-Sale Sicilia 3:0; Acli Ronchi-Pall. Grado 3:0; Fincantieri-Soča 3:0.

LESTVICA: Mossa 32, Acli Ronchi, Lib. Cormons 26, Azzurra 22, Fincantieri, Farra 18, Soča Cassa di Risparmio 16, Villesse 14, Agorest 12, Svag Dizorz 8, Sale Sicilia in Pall. Grado 6 točk.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V moški konkurenci ni prišlo do bistvenih sprememb. Obe ekipi, ki se borita za prvo mesto, Olympia in Caldini, sta bili pred lahkimi nalogami in sta pospravili par točk brez težav. Od drugih slovenskih ekip je treba zabeležiti neroden poraz Našega prapora. Pripomniti pa je tudi treba, da je slovenska ekipa odnesla dve zmagi v zaostalih tekmah 9. in 11. kola. Olympia pa je zabeležila svoj drugi zaporedni poraz.

IZIDI 14. KOLA: Armonia e Salute-Naš prapor 3:0; Soča Sobema-Lib. Cormons 3:0, Grado-Olympia 3:0, Caldini-Acli Ronchi 3:0, Intrepida-Mariano 3:0. Lestvica: Soča Sobema 26, Caldini 24, Intrepida 20, Naš prapor, Olympia 16, Grado, Staranzano 14, Armonia e salute 8, Acli Ronchi in Lib. Cormons 2 točki.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Prvenstvo je skoraj pri koncu. Tokrat so dekleta odigrala svojo predzadnjo prvenstveno tekmo. Predstavnice Olympie so odigrale svojo zadnjo tekmo, ker v zadnjem kolu počivajo. Čaka pa jih še srečanje iz 9. kola, ki bo na sporedu 5. maja. Prav v tem srečanju se bodo pomerile z vodečo ekipo Sansona. Po predzadnji tekmi vodi na lestvici Sanson z dvema točkama razlike in mora odigrati še dve tekmi, zato je skoraj gotovo, da bo obdržal prvo mesto na razpredelnici.

IZIDI 13. KOLA: Acli Ronchi-Olympia 0:3; Sagrado-Sanson 1:3; Lib. Gorizia-Morarese 3:0.

LESTVICA: Sanson 16, Olympia in Lib. Gorizia 14, Morarese, Sagrado 4, Acli Ronchi 2 točki.

UNDER 16 MOŠKI

Medtem ko je v ženski konkurenci na sporedu že finalno srečanje, se moško prvenstvo komaj začenja. Tokrat se je prijavilo pet ekip; slovenske barve branita Olympia in Soča Sobema. Po dveh odigranih kolih je Soča na vrhu lestvice s polnim številom točk. Olympia pa je doživela en poraz in je enkrat počivala.

IZIDI 1. KOLA: Olympia-Armonia e salute 1:3, Soča-Acli Ronchi 3:0. Počivala je Mossa.

IZIDI 2. KOLA: Armonia e Salute-Soča 0:3. Srečanje med Aclijem in Mosso je bilo odloženo, počivala je Olympia.

LESTVICA: Soča Sobema 4, Armonia e salute 2, Mossa, Acli Ronchiin Olympia 0 točk.

UNDER 13 ŽENSKE

Prvenstvo se je končalo že pred časom, odbojkarska mladinska komisija pa je ugotovila nekaj nepravilnosti. Nekatere ekipe so po prvotnih neuspehih uporabile igralke, ki so bile starejše in zato izven konkurence. Med tremi ekipami, ki so jim odvzeli točke, sta tudi Olympia in Soča. Končna lestvica prvenstva je sedaj sledeča: Sagrado 53, Pro Romans 40, Intrepida 36, Torriana 26, Staranzano 25, Soča 24, Acli Ronchi 20, Dom Robo 19, Olympia 18, Pieris 10. Soči so odvzeli kar deset točk, Olympii pa pet. (MJ)

Potem ko je po zadnjem porazu že matematično izpadel iz košarkarske D lige

V predzadnjem kolu igra Bor Radenska za prestiž

D LIGA

Dve koli pred koncem prvenstva D lige so Borovi košarkarji, žal, že zanesljivo izpadli v nižjo ligo. S sobotnim porazom v kraju Ponte di Piave pa so si tudi zanesljivo zapravili višjo uvrstitev od predzadnjega mesta, saj ima sedaj Latisana 20 točk, goriški Arte pa kar 22. Naši košarkarji so s 16 točkami predzadnji, le mesto višje od Autosandre (12 točk).

»Naš nasprotnik v predzadnjem kolu je ekipa ACLI Digas iz San Danieleja, ki se še vedno bori za napredovanje, saj zaostaja le za dve točki za vodilnimaRoncadejem in videmskim Virtusom. Na prvem srečanju nas je San Daniele zasluženo in visoko premagal. Ta ekipa mi je zapustila zelo dober vtis, saj ima zelo dobro skupinsko igro tako proti obrambi mož-moža, kot tudi proti conksi obrambi. Obenem je tudi zelo nevarna s protinapadi. Skratka, to je prava tekmovalna ekipa in me tudi ne preseneča, da je tako visoko uvrščena na lestvici,« nam je pred jutrišnjim domačim srečanjem proti ekipi iz San Danieleja dejal Borov trener Andrej Žagar.

»Nam je tekma le prestižnega pomena, saj smo si zapravili tudi možnost, da bi se odlepili od predzadnjega mesta in bi tako lahko vsaj upali, da bi nas v prihodnji sezoni spet uvrstili med ekipe te konkurence, če bi se seveda medtem katera od ekip odpovedala prvenstvu. Upam le, da bomo stopili proti San Danieleju na igrišče s pravim in poštenim pristopom do tekme in da se tako na najboljši način in častno poslovimo od svojih navijačev,« je še dodal Žagar.

Tekma Bor Radenska - Acli Digas San Daniele bo jutri ob 18.30 v telovadnici Doma Ervatti.

(jan)

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Kolo pred koncem prvega promocijskega prvenstva na Tržaškem je tako boj na vrhu kot na spodnjem delu lestvice še povsem odprt.

Za tak razplet so v predzadnjem kolu poskrbeli odlični cicibonaši, ki so premagali kar vodilnega na lestvici, miljsko moštvo CGI, ki je verjetno že mislilo, da je vprašanje napredovanje v D ligo povsem zaključeno.

Grisonijevi varovanci pa so se verjetno pošteno ušteli, saj niso računali na ponos in tudi iznajdljivost Marijeve Cicibone, ki je Miljčanom povsem prekrižala račune. Sedaj bodo morali Grisonijevi varovanci dobiti obe srečanji (jutrišnjo proti Barcolani in zaostalo tekmo proti Ferroviariu), če se bodo hoteli izogniti dodatnemu srečanju s Kontovelci.

Zgodilo bi se lahko celo to, da bi CGI izgubil obe tekmi in bi Kontovelci, seveda če bodo jutri v gosteh premagali Libertas, neposredno napredovali v D ligo. To pa je zelo malo verjetno, kajti CGI bo obe tekmi igral doma in je na obeh srečanjih tudi favorit.

Favorizirana je tudi Cicibona, ki bo igrala v gosteh proti ekipi Radioquattro. Končno tretje mesto bi bilo za našo ekipo in za trenerja Marija še kako zaslužena nagrada za tako uspešnem prvenstvu.

(jan)

Selekcija ZSŠDI danes v Madrid

Košarkarska selekcija ZSŠDI bo danes ob 13.55 z letom iz Milana odpotovala v Madrid na veliki mednarodni turnir, ki bo v španskem glavnem mestu do 2. maja in na katerem bodo v raznih kategorijah nastopile ekipe iz skoraj vse Evrope.

To bo pravi evropski mladinski festival košarke, ki se vsako leto odvija v enem od evropskih mest, in na katerem nastopajo v vseh mladinskih kategorijah (od mladincev do minibasketa) ekipe Sovjetske zveze, Nemčije, Švedske, Italije, Jugoslavije, Francije, Španije, itd.

Ne glede na rezultate, ki jih bodo naši dosegli na tej manifestaciji, ki bo seveda izredno kakovostna, je pomembno predvsem to, da si naši fantje naberejo nove izkušnje, da sklenejo čimveč prijateljskih stikov z vrstniki iz drugih držav in da se športno in korektno vedejo. Nastop na tako odmevnem turnirju in tako vabljivo gostovanje je vsekakor velika nagrada za te igralce, ki morajo na mednarodni sceni predvsem športno predstavljati svoja društva in ves naš šport.

(jan)

1. MOŠKA DIVIZIJA

KONTOVEL HELVETIUS - SOKOL 65:78 (42:43)

KONTOVEL HELVETIUS: Nabergoj 2, A. Pertot 10 (2:3), Kneipp 7 (2:4), I. Pertot 3 (0:1), Cunja 2, Bogatec, L. Emili 15 (6:6), A. Emili 22 (4:9), Cingerla 4.

SOKOL: N. Pertot 7 (2:3), Pahor 12 (2:5), Busan 8, An. Gruden 2, Caharija 13 (1:2), Dolhar 9 (5:9), Sedmak, Ušaj 10 (1:2), Al. Gruden 11 (1:2), Rosati 6.

TRI TOČKE: Ušaj (3), A. Pertot, Al. Gruden (2), Kneipp, I. Pertot, L. Emili, N. Pertot (1).

PM: Kontovel 14:23; Sokol 12:22. ON: Kontovel 18; Sokol 25.

Sokolovci so zasluženo osvojili tudi povratno srečanje s Kontovelci. Takoj so povedli za več kot 10 točk, a so jih domačini v zadnjih minutah prvega polčasa dohiteli. V nadaljevanju se je ponovila slika iz prvega polčasa, le v končnici so kontovelci odpovedali in so tako gostje dosegli najvišje vodstvo ter zmago. Derbi je bil vseskozi dopadljiv, saj so o zmagovalcu odločale zadnje minute. Obe ekipi sta predvajali učinkovito skupinsko igro. Domačinom pa so bili usodni preštevilni zgrešeni meti izpod koša. Med posamezniki bi omenili Aleksandra Emilija med Kontovelci ter Aleksija Grudna med Nabrežinci. (Andrej Cunja)

danes igra za vas - danes igra za vas

Edvin Bevk

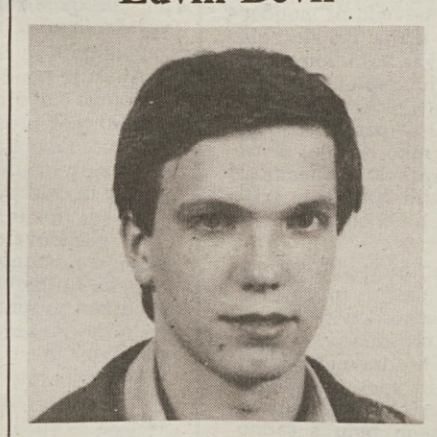

Edvin Bevk (letnik 1969) je doma iz Doline. Že z desetim letom je začel igrati nogomet pri Bregu; nastopal je v ekipi cicibanov, zatem pa v vseh drugih nogometnih mladinskih prvenstvih. Ko je že bil na pragu prestopa v člansko ekipo, mu je nadležna poškodba preprečila nadaljnje športno udejstvovanje. Kljub temu bi moral v prihodnjem letu spet zaigrati za barve svojega društva. Pretekli teden je Magda Jevnikar pravilno napovedala osem rezultatov.

totocalcio

Cesena - H. Verona	1 X 2
Cremonese - Sampdoria	2
Fiorentina - Atalanta	X
Genoa - Ascoli	1
Milan - Bari	1
Napoli - Lazio	1 X
Roma - Bologna	1 X
Udinese - Inter	X
Ancona - Triestina	1 X
Pescara - Pisa	X
Reggina - Reggiana	1 X 2
Riccione - Gubbio	X
Fasano - Nola	1 X

konjske dirke - konjske dirke

1. Milan (kasaška dirka): Ipcress Om (skupina 1) se vrača na hipodrome in je v dobri formi, zato spada med favorite. V zadnji dirki se je izkazal Iuston Jach (skupina X), iz skupine 2 pa naj omenimo solidnega Gior d'Ispra.

2. Montecatini (kasaška dirka): Gur degli Dei (skupina 2) je vsaj na papirju velik favorit. V skupini 1 je Esangue (kljub imenu) med boljšimi. Iz skupine X naj omenimo Grana della Valle, ki je bil zadnje dirke vedno med prvimi.

3. Taranto (kasaška dirka): Disentop (skupina X) se je izkazal že v hujši konkurenci, zato velja za favorita. V skupini 2 je »nevarna« Isabella, v skupini 1 pa Fanumbo.

4. Bologna (kasaška dirka): veliki favoriti za zmago v tej dirki so Estend Cas (skupina 2), Gingugin (skupina X) in Eroz (skupina 1).

5. Palermo (kasaška dirka): Imperatore (skupina 2) je imel zadnje čase precej smole; morda se mu bo v Palermu vendarle odprlo. V skupini X bo dirkal solidni Gebreling, v skupini 1 pa naj omenimo El Suana.

6. Rim (galop): vsaka napoved je zelo tvegana. Lahko poskusimo s Homerunom (skupina 1), Criollom (skupina X) in Commance Boyem (skupina 2).

Dirka tris

Naši favoriti: Yellow Brook (2), Nylon (10), Fesco (9). Dodatek za sistemiste: Superidea (12), Show Carpet (1), Luca Dancer (5).

totip

1. — prvi	1	
drugi	X	2
2. — prvi	2	
drugi	1	X
3. — prvi	X	
drugi	1	2
4. — prvi	2	
drugi	X	1
5. — prvi	2	
drugi	X	1
6. — prvi	1	
drugi	X	2

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4.- din (40.000.- din), naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000.- din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din).

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 27. aprila 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Odvetnik Antonio Buonaiuti je kandidiral za mesto občinskega odbornika na listi KD

Neznani morilci, najbrž kamoristi umorili bivšega župana iz Ercolana

TORRE DEL GRECO (NEAPELJ) — V elegantni stanovanjski četrti v Torre del Grecu pri Neaplju, je včeraj padla še ena žrtev krajevne kamore. Skupina plačanih morilcev - po mnenju preiskovalcev je šlo za štiri, morda celo za pet oseb - je v zgodnjih jutranjih urah umorila 48-letnega odvetnika Antonia Buonaiuta.

Odvetnik je padel v zasedo, saj ga je tolpa pričakala pred vhodom v park, ki obdaja vilo, v kateri je stanoval Buonaiuto z družino. Morilci so počakali le toliko, da so ob pol osmih zjutraj zagledali odvetnikov Y 10, nato pa so pričeli divje streljati. Odvetnika so zadeli z desetimi kroglami pištole kalibra 7,65 v glavo in hrbet. Skupina plačanih morilcev je nato sedla v drugi Y 10 in zbežala. Preiskovalci so nato našli avtomobil v nekem odročnem kraju, ugotovili pa so tudi, da so se morilci oddaljili na motorjih.

Antonio Buonaiuto je sicer stanoval v luksuzni vili v elitni Ulici Tirone (njegov sosed je bil deželni odbornik Ciro Cirillo, ki so ga pred leti ugrabile RB), stalno bivališče pa je imel v Ercolanu, kjer je bil pred leti tudi izvoljen za župana. Letos se je tudi pripravljal na skorajšnje upravne volitve, saj je kandidiral za mesto občinskega svetovalca na listi KD. Poleg tega je bil Buonaiuto tudi član upravnega odbora KZE št. 30 (Ercolano-Portici). Preiskovalci so osredotočili svojo pozornost predvsem na kamoristične organizacije, vendar ne izključujejo možnosti, da bi lahko imel umor tudi kako politično izhodišče.

Umorjeni Buonaiuto je bil namreč izredno znan in cenjen odvetnik, kot javni upravitelj pa je decembra 1985. leta zabredel v težave. Skupaj z nekaterimi kolegi se je moral zagovarjati pred obtožbo, da je izkoriščal javno funkcijo v osebne namene. Šlo je za domnevne netočnosti pri oddajanju v zakup smetarske službe v Ercolanu. Po prvi razsodbi so ga obsodili na poldrugo leto zaporne kazni, bil pa je popolnoma oproščen v prizivu.

Morda pa ga je skušala kamora izkoristiti profesionalno, saj je Buonaiuto veljel za spretnega branilca, poleg tega pa so mu vsi priznavali neoporečno izvajanje poklica.

Na sliki (Telefoto AP)**: arhivski posnetek odvetnika in bivšega župana KD Antonia Bonaiuta.**

Mafija terjala novi žrtvi v Reggiu Calabrii

REGGIO CALABRIA — Mafijske družine, ki se od leta 1985 borijo za premoč v Reggiu Calabrii, so poskrbele za novo prelivanje krvi. V četrti Cannavò sta dva morilca pokončala 24-letenga Antonina Ferra in 28-letnega Nicola Votana. Oba sta menda »patruljirala« Cannavò po naročilu mafijske družine Libri. Prav zaradi tega naj bi se vozila z blindiranim volvom, kar pa jima ni rešilo življenja.

Morilcema je namreč uspelo prisiliti obe žrtvi, da sta se podali v beg. Ko sta Ferro in Votano skočila iz avtomobila, sta ju oborožena morilca dohitela in ju ustrelila v nekem baru, kamor sta se pripadnika mafijske družine Libri skušala zateči. V baru so bili takrat lastnik lokala Pietro Pirrello in nekaj strank, morilcema pa je uspelo kljub temu pobrati pot pod noge. Po vsej verjetnosti gre vsekakor za dva pripadnika mafije iz Fiumare di Muro, kjer trenutno gospoduje boss Antonino Imerti.

Maratonska TV oddaja ob obletnici Černobila

MOSKVA — Včeraj ob 1.23 zjutraj so minila natanko štiri leta, odkar je eksplodiral reaktor številka štiri v jedrski elektrarni v Černobilu. Dogodka, ki je povzročil številne žrtve in pravo ekološko katastrofo, so se v Moskvi spomnili na dokaj neobičajen način. Ob isti uri včeraj so se namreč v veliki koncertni dvorani hotela Rosija vsi prisotni dvignili in z minuto molka počastili spomin vseh tistih, ki so takrat izgubili življenje, na televizijskih ekranih pa so posredovali grozljive posnetke napol porušene jedrske centrale po eksploziji.

Nesreče so se včeraj spomnili tudi v treh z radioaktivnim sevanjem najbolj prizadetih republikah Ukrajini, Belorusiji in Rusiji, kjer so bile priložnostne manifestacije, drugi kanal sovjetske državne televizije pa je včeraj opolnoči začel s 24-urno maratonsko TV oddajo, ki je bila v celoti posvečena Černobilu in njegovim žrtvam. V oddaji so se izmenjavala dokumentarna pričevanja s kraja nesreče z glasbenimi intermezzi.

Program so pripravili z namenom, da bi pomagali žrtvam Černobila in dva voditelja oddaje sta redno seznanjala gledalce z vsebino sporočil in denarnimi prispevki in drugimi darili, ki so iz SZ in tudi od drugod prihajala za žrtve jedrske katastrofe. V aperturi so se spomnili Hirošime in njenih prebivalcev, s tem pa je bil dan tudi poseben poudarek Japonski, ki se je kot prva žrtev atomske drame tudi prva pridružila pobudi pomoči za žrtve Černobila.

Na cesti med Neapljem in Caserto policisti zaplenili 5 kg heroina

NEAPELJ — Policisti in karabinjerji so včeraj in v noči na četrtek zaplenili skupno 6,5 kg heroina, ki bi bil na drobno vreden približno 9 milijard, in aretirali najmanj deset ljudi. Tako so na cesti med Neapljem in Caserto uspeli zapleniti 5 kg heroina, ki ga je neznanec vrgel iz avtomobila. Policija ga je zasledovala približno štiri kilometre, vendar je zasledovanec uspel pobegniti. Med zasledovanjem so policisti tudi streljali. V odvrženi platneni torbi je bilo deset plastičnih vrečk s po pol kg heroina **(na sliki AP)**, ki je bil po vsej verjetnosti namenjen na obalno področje okrog Caserte, kjer je preprodaja mamil zelo cvetoča.

Kilogram in pol mamila pa so včeraj zaplenili v Cagliariju, kjer so tudi aretirali deset oseb. Izvedelo se je, da med aretiranimi ni niti enega Sardinca, temveč naj bi bili vsi iz Neaplja in drugih mest v Kampaniji.

Uspešna pa je bila tudi španska policija, ki je v Orenseju včeraj zaplenila kar 179 kg kokaina v vrednosti približno 20 milijard lir.

Leva, desna, ena, dva...

Poskočne plesalke težke kategorije z veliko mero optimizma pripravljajo znamenite londonske kraljeve stražnike, da bi lahko izboljšali rekord v stepu na prireditvi, ki bo 6. maja v Londonu (Telefoto AP)

Italija se bo lahko uspešno obranila pred muho morilko

RIM — Ministrstvi za kmetijstvo in zdravstvo sta v prejšnjih dneh skušali pomiriti italijansko javnost pred vestmi, da južni Italiji grozi invazija muhe morilke, ki je že zajela obširno območje jugovzhodne Libije. Včeraj pa se je javil tudi odgovorni za biološki boj pri ustanovi ENEA Ugo Cirino.

Po njegovem je vsak preplah odveč. Seveda ni mogoče izključiti možnosti, da bi ta ameriška muha res dosegla južno Italijo, ker je njen »dometni radij« kar 200 kilometrov, vsekakor pa ne bi smela povzročiti večjih zapletov. Muha morilka leže namreč svoja jajčeca v rane toplokrvnih živali, tako da je ogrožena predvsem živina, ki se pase. Z izjemo drobnice pa v južni Italiji živinoreja ni tako razvita, da bi muha predstavljala kako konkretno nevarnost. Še manj je nevarna za človeka. Že res, da v nerazvitih latinskoameriških državah žanje žrtve tudi med ljudmi, a ker so tu higienske razmere brezupne.

Kljub temu pa je treba biti po mnenju profesorja Cirina previdni. Najbolj ogroženi bi bili lahko pastirji in vsi tisti, ki živijo dalj časa v naravi. Italija kot visoko razvita država pa ima po njegovem vsa sredstva, da se uspešno postavi po robu muhi morilki tako z razvejeno živinozdravniško službo kot z insekticidi. ENEA bi obenem bila sposobna slediti ameriškemu in mehiškemu zgledu boja s sterilnimi samci, ker ima že dovolj izkušenj pri uspešnem boju s sadno muho, tako da bi lahko zelo hitro prešli v »proizvodnjo« sterilnih samcev muhe morilke. Cirino je še dodal, da bi se muha le s težavo razširila nad srednjo Italijo, zaradi neugodnih podnebnih pogojev pa se ne more razširiti nad severno Italijo. Tudi v ZDA je bila prisotna le v Teksasu.

Pri OZN ustanoviti register o prekupčevanju z orožjem

FIRENCE — Pri OZN bi bilo treba ustanoviti mednarodni register, ki bi dosledno prikazoval in ažuriral podatke o mednarodni trgovini z orožjem in o pretoku tehnologije za proizvodnjo orožja. To »operativno priporočilo« izhaja iz florentinskega simpozija, posvečenega »prozornosti v mednarodni trgovini z orožjem«, ki ga je pod okriljem OZN organiziral Forum za vprašanja miru in vojne.

Podtajnik za razorožitvena vprašanja pri OZN Jasuši Akaši je poudaril, da je bilo to vprašanje predolgo pogojeno od spon blokovske konfrontacije. Izboljšanje odnosov med Zahodom in Vzhodom ne sme navajati ljudi na optimizem, ker regionalni spori in spopadi po zaslugi »neprosojnosti trgovine z orožjem« omogočajo nadaljnje povpraševanje.

Že res, da je trgovina z orožjem v zadnjih dveh letih nazadovala za 25 odstotkov. Temu pa so po mnenju zahodnonemškega veleposlanika v Italiji Friedricha Rutha botrovale predvsem gospodarske težave držav uvoznic zaradi nižjih cen surovin in nafte ter težke prezadolženosti. Trgovina z orožjem se torej spreminja, nekdanje uvoznice so same pričele izdelovati orožje, zato kupujejo v razvitih državah potrebno tehnologijo. Tudi tak izvoz bi morala OZN nadzorovati in beležiti. V Firencah so tudi poudarili, da bi bilo treba čimprej nakazati smernice za preustroj vojaške industrije v civilno, kar bi koristilo tudi nerazvitim. Navsezadnje odpade kar 20 odstotkov dolga teh držav prav na dobave orožja.